

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCOUVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Po sprejetju konkordata

Izglasovanje konkordata v belgrajski skupščini v petek, 23. t. m. z 167 glasovi proti 129 pomenja v našem državopolitičnem življenju nad vse pomemben dogodek, ki ga označuje trojna zmaga:

Prvič zmaga jugoslovanskega patriotizma. Zmagala je tista struja v našem javnem življenju, ki hoče živeti v razumevanju in miru z največjo duhovno velesilo sveta, s katoliško Cerkvijo, ki šteje blizu 400 milijonov verskih pripadnikov po vsem svetu. Zmagala je trezna, razsodna misel, ki ji je že pokojni kralj Aleksander utrl pot, da je namreč tudi za našo državo koristno in dobro, ako živi v dobrem razmerju s sv. Stolicjo, katerega prijateljstva ne odklanjajo in se celo zanj potegujejo močnejše, svetovne velesile. Zmagala je ideja verske tolerance in strpnosti nad nepomirljivim sektarstvom mednarodne framacije in organiziranega brezboštva, ki je po svojih glasilih v zunanjem svetu že dolgo hujskalo proti sprejetju konkordata, kar bi hotelo izzvati spor med našo državo in katolicizmom, oslabiti temelje naše države in s tem tudi v tem delu Evrope pripravljati kaos, od katerega si temni, zločinski elementi obetajo svoj končni triumf. S sklenjenim konkordatom smo stopili v krog ostalih kulturnih držav, ki so že davno poskrbeli za urejen odnos do svete Stolice. S sprejetim konkordatom se bo ugled naše države v zunanjem svetu samo dvignil in njen položaj utrdil. Ne smemo pozabiti, da so naše državne meje, pridobljene z mečem, s krvjo in mirovnimi pogodbami, zadobile s konkordatom svojo sankcijo tudi od najstarejše in najspretnejše diplomacije sveta, kar spričo še vedno zelo močnega in vplivnega revizionizma nekaterih naših sosedov pomenja veliko politično pridobitev mednarodne veljave.

Drugič zmaga jugoslovanske državne misli nad plemenskim separatizmom in hegemonizmom, kakor ga zagovarja in v praksi izvaja JNS. Jugoslavija, ki je srčna tvorba treh južnih slovanskih narodov, bo ostala, se krepila in bolj in bolj procvetala le na temelju enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in odkritega prijateljstva. Le, če bo vsak od treh bratov videl, da ga ostala dva spoštujeta, da je to, kar je njegovega in njemu lastnega, ljubo in drago tudi ostalima dvema, se bo v skupnem domu dobro počutil, bo za ta dom delal in žrtvoval in se veselil napredka naše skupne, lepe domovine. To velja za politiko, za kulturo, za gospodarstvo in enako tudi za versko mišljenje in pripadnost, s čemer je dozorel, svoboden človek kakor znano posebno občutljiv in hitro ranljiv. Tisti politiki, ki so zagovarjali ureditev verskih odnosov skoraj 6 milijonov jugoslovancev s Cerkvijo, so mogli to storiti edinele iz zdravega jugoslovanskega mišljenja, ker si po pravici od take politike obetajo verski mir in plemenito kulturno tekmo. Ako nas je stopeni razvoj zgodovine ločil med vzhod in zapad, bi bilo državno politično v resnici skrajno nes pametno, ko bi sedaj v skupni hiši z neumno kulturno bojno politiko trošili dragocene moči v medsebojno bojno, hujskali en del države proti drugemu in s favoriziranjem enega dela vzbujali pri drugem nerazpoloženje in sovraštvo. Naša mlada država ima prav v resnici mnogo večje in mnogo lepše naloge, kakor pa da si veže svoje narodne sile v kulturnem boju na veselje njenih sovražnikov.

Naj ob tej priliki podčrtamo še eno misel. Konkordat je bil v skupščini sprejet predvsem s srbskimi glasovi, ker je po žalostni dedščini Jevtičevih volitev v parlamentu le malo zastopnikov hrvatskih in slovenskih katoličanov. In nam bo ostalo v nepozabnem spominu, kako so v skupščinski razpravi o konkordatu tudi srbski pravoslavni svečeniki pogumno in inteligentno branili konkordat in zanj glasovali in to iz ljubezni do velike Jugoslavije in v pravičnem spoznaju, da bo naša država močna, če se bodo vsi njeni deli domače in zadovoljno v njej počutili.

Tretjič velika politična zmaga JRZ. Političen uspeh ne bi bil tako velik, ko ne bi nasprotniki vprašanje konkordata spravili končno na čisto politično polje. V srditem boju v parlamentu in na terepu pa se je pokazalo, da JRZ popolnoma obvlada politični položaj. Pokazalo se je, da je stranka ravno med Srbi zelo močna in da ima s svojim predsednikom dr. Stojadinovićem na čelu brez dvoma večino srbskega naroda za seboj, ker sicer bi jo strahoviti napadi, ki so jih ravno iz srbstva naperili proti njej, morali podreti ali vsaj prisiliti k umiku. Toda stranka je veliki boj tako neomajana prestala, da se je čutila močno dovolj, da je ravno v najbolj kritičnem trenutku brez slehernih kompromisov lahko izvedla celo notranje čiščenje. To je znamenje njenega notranjega zdravja in življenjske moči. Prečiščena in okrepljena bo sedaj mnogo lažje izvedla tiste naloge v narodu in državi, ki jo še čakajo. Ne bo ji težko, da že v bližnji bodočnosti pomiri umetno razpaljene strasti in odpor proti verski enakopravnosti jugoslovanskih katoličanov. Tudi srbska pravoslavna cerkev, oziroma njeni voditelji bodo v mirnem ozračju kaj lahko uvideli, da verski mir in strpnost tudi pravoslavju ne more škodovati, pač pa mnogo koristiti tisti krščanski misliji, ki je celokupnemu krščanstvu skupna.

Končno pomenja petkovo glasovanje v skupščini najstrahotnejši poraz JNS, kar jih je dosedaj ta stranka doživela. Njen poraz je zato tako popoln, ker se je borila z vsemi silami obupanja in pri tem pokazala vse svoje karte. Razgalila je je do gola v odkrila svetu, da njeno »jugoslovenstvo« ni drugega kot priganjstvo za velesrbstvo. Hrvatom in Slovincem je dokazala, da ni le njihov politični, ampak tudi kulturni in verski sovražnik. JNS se je izkazala kot marioneta v rokah framacijskih lož, ki od obstoja naše države delajo razdor med Hrvati in Srbi, hoteče na ta način za sebe pridobiti prevladujoč vpliv na naše državno življenje. Ti »naprednjakarije, ki svoj obstoj upravičujejo z bojem proti klerikalizmu, so pogнали srbski kler v ornatih na ulice, da demonstrira v politične namene. Tedne in me-

Umrli je patriarh Varnava, poglavar srbske pravoslavne cerkve

Volitve novega patriarha bodo takoj po pogrebu

Belgrad, 24. julija. m. Nekaj minut po polnoči je v svoji vili na Topčiderskem griču umrl patriarh srbske pravoslavne cerkve Varnava. Pokojnik je bolehal že nekaj časa ter ga je zdravilo več zdravnikov, ki so ga vsak dan dvakrat vestno preiskali ter o stanju njegove bolezni izdajali stalna poročila. Radi pregleda pokojnega patriarha srbske pravoslavne cerkve sta bila poklicana tudi glasovita dunajska zdravnik dr. Eppinger in dr. Hof. Zdravniki, ki so zdravili pokojnega patriarha, so povdarjali, da je njegova bolezen sicer težke prirode, kljub temu pa so še vedno upali, da bo ozdravel, če se ne pojavijo komplikacije. Te komplikacije pa so nastopile pred par dnevi, ko je patriarh Varnava dobil še vnetje pljuč. V zvezi s tem so nastopile težave tudi v dihalnih organih. Zdravniki so bolniku skušali podaljšati življenje z različnimi injekcijami, predvsem z vbrizgavanjem kisika in kafe. Že prednočnim se je zdravstveno stanje pokojnega patriarha tako poslabšalo, da so vsi pričakovali katastrofo. Po injekcijah kisika in kafe pa se je njegovo stanje zopet nekoliko zboljšalo. Včeraj popoldne pa je postal patriarh srbske pravoslavne cerkve slabo in je padel v agonijo. Umrli je obdan od visoke pravoslavne duhovščine, njenih škofov in svojih sorodnikov.

Smrt patriarha srbske pravoslavne cerkve Varnave je oznanilo zvonjenje vseh belgrajskih pravoslavskih cerkev. Pravoslavna duhovščina je opravila molitev za umrli patriarhom ob njegovi smrtni postelji, nato so ga po pozvani zdravniki balzamirali.

Ze na vse zgodaj zjutraj so bile po vseh pravoslavskih cerkvah zadušnice za pokojnim patriarhom srbske pravoslavne cerkve, mesto se je pa zavilo v črno. Črne zastave so razobesile tudi vse državne in samoupravne ustanove. Ze v jutranjih urah so se sestal k izrednemu zasedanju svetih arhierejskih sinod. Na sestanek so prišli vsi člani tega sinoda, ki so trenutno v Belgradu, ter so se dogovorili glede vseh podrobnosti za pogreb pokojnega patriarha srbske pravoslavne cerkve. Kdaj bodo pokojnega patriarha pokopali, še ni znano, ker sveti sinod še ni odprl njegove oporoke. V teku dneva so iz vile pokojnega patriarha srbske pravoslavne cerkve prenesli truplo v saborno cerkev. Truplo pokojnega patriarha so položili v dragoceno hrastovo krsto. Ob 6 se je iz Topčiderskega griča razvil sprevod, v katerem je bilo 20 avtomobilov. Na čelu sprevoda se je vozil v avtomobilu škof Kirinej Djordjevič, pred samo krsto pa metropolit Dositej. V petih avtomobilih se je pred krsto vozila tudi pravoslavna duhovščina, za krsto pa sorodniki pokojnega patriarha. Krsto so v saborni cerkvi, ki je vsa zavita v črno, položili na visok oder.

Takoj nato je bilo epuščeno v cerkev občinstvo, ki je prihajalo pokojnega patriarha srbske pravoslavne cerkve kropit.

Kakor hitro se je raznesla vest o smrti patriarha po Belgradu, je sv. arhierejski sabor pričel dobivati socialne brzojavke od vseh strani. Med prvimi socialnimi brzojavkami, ki so prišle v patriarhijo, je bilo sožalje Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Svoje sožalje je izrekel pisмено tudi predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović zagrebškemu metropolitu Dositeju. V imenu vlade je izrekel sožalje metropolitu Dositeju pravosodni minister Subotić, nato pa še predsednik senata dr. Želimir Mažuranič, predsednik narodne skupščine Stevan Čirič, načelnik generalnega štaba general Nedić ter člani diplomatskega zbora v Belgradu.

Sožalje kneza - namestnika

Belgrad, 24. julija. AA. Ob smrti patriarha Varnave je knez-namestnik Pavle odposlal naslednji sožaljni brzojavki:

Svetemu sinodu v Belgradu. — Z globoko pieteto do spomina blagopokojnega patriarha Varnave izražam sv. sinodu svoje najiskrenejše sožalje, pošiljam ob enem Vsemogočnemu tople molitve za zveličanje in pokoj njegove Bogu vdane in Krista ljubeče duše. — Pavle.

Rodbini patriarha Varnave v Belgradu. — Globoko pretresen zaradi vesti o smrti patriarha Varnave izražam svoje najiskrenejše sožalje. — Pavle.

Sožalje dr. Stojadinovića

Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je poslal zagrebškemu metropolitu Dositeju, namestniku predsednika arhierejskega sabora ob smrti patriarha Varnave naslednjo brzojavno sožalno izjavo:

Ob priliki, ko je srbska pravoslavna cerkev doživela težko izgubo s smrtjo zagrebškega patriarha Varnave, mi je čast poslati vam in sv. sinodu v imenu kraljevske vlade kakor tudi v svojem osebnem izrazu iskrenega sožalja. Prežeta z iskrenim spoštovanjem patriarha in najboljšimi željami za srbsko pravoslavno cerkev, deli kraljevska vlada njeno holest ob izgubi visokega cerkvenega poglavarja, enega izmed onih srbskih svečenikov, ki so vse svoje moči posvetili dobru cerkve in svojega naroda. S temi čustvi prosim vaše visoko preosveščenstvo, naj izvoli sprejeti zagotovilo mojega odličnega spoštovanja.

Mussolini poziva Evropo, naj sname krinko Politika dejstev in politika utvar

Rim, 24. julija. AA. Glasilo predsednika vlade »Popolo d'Italia« objavlja danes uvodnik pod naslovom: »Dejstva in utvare«. Clankar se vprašuje v članku, če hoče Evropa res propasti v oblaku samih utvar in pravih laži. Ze 20 let je Evropa zapletena v mrežo domnev, posebno v zgodovinskem oziru.

Prva velika domneva je bila, da bo Nemčija lahko plačala ogromne vsote kot vojno odškodnino in te številke so šle v astronomska razmerja. Ustanova, ki je izdelala apološko teh metod, je Zveza narodov v Zenevi.

Tudi to je domneva, če kdo misli, da ima Zveza narodov univerzalni značaj. Mnogo velikih narodov ni zastopanih v ZN. Clankar ironično dostavlja, da je seveda enakost v glasovanju v ZN med Veliko Britanijo in Liberijo. Male države imajo tam samo to ugodje, da lahko opazujejo, kako Zveza narodov deluje pod vodstvom Anglije in Rusije. V glavnem tajništvu vodijo vse delo Anglija, Fran-

cija in Rusija. Največja prevara pa je, da ljudje verujejo v miroljubnost Zveze narodov. To se vidi najbolj iz tega, da so vsi narodi takoj v skrbeh, čim se pojavi kakšno novo vprašanje pred ZN.

Največja prevara pa je člen 16 pakta ZN, ki grozi vsemu svetu, da ga bo potegnil v svetovno vojno. Tako se zmeraj ni priznana osvojitve vzhodne Afrike od strani Italije in tudi general Franco še ni priznan kot vojskovođa se stranka.

Nekatere države se trudijo spraviti v zvezo vprašanje prostovoljcev z vprašanjem priznanja generala Franca. Toda vprašanje prostovoljcev ne obstoji in tudi to je ena izmed domnev, ki gre mimo resničnosti. Iz te domneve ne marajo priznati generala Franca, dočim bi to priznanje slonelo na resničnosti. Za nekatere velike države je general Franco samo uporniški general. Za te države je pravi predstavnik Španije vlada v Valenciji, ko pa je znano, da to vlado vodi Moskva. Ob koncu pravi clankar, da bo prišlo do resničnosti in da bo stvarnost zrušila politiko sofizmov.

Ta članek v »Popolo d'Italia« je napisal sam predsednik italijanske vlade Mussolini. Članek smatrajo v vseh političnih krogih kot važen mednarodni politični korak. Posebno važnost mu pripisujejo italijanski krogi. Velika pozornost, ki mu je bila posvečena, še preden mu je bil objavljen, in dejstvo, da so bili vsi listi pozvani, naj ga natisnejo, dokazujejo, da ima ta osebni ekspozé šefa italijanske vlade dejansko nalogo, da pojasni stališče Italije londonskemu odboru za nevmešavanje. Prav tako kakor za vojne v Afriki postavlja Mussolini realizem nasproti politiki utvar, politiko življenja nasproti politiki mrtvih nauk.

„Kanal Jagoda“

Strašno poglavje javnih del v Sovjetski Rusiji

Postlan s trupli tisočev bednih sužnjev

Ob priliki, ko so predali prometu veliki prekop, ki veže Moskvo z Volgo ter spreminja sovjetsko prestolnico v veliko pristaniško mesto Kaspiškega morja, je baltsko časopisje zopet začelo mnogo pisati o znanem Jagodi, bivšemu predstojniku sovjetske tajne policije, ki je bil zaprt pod obtožbo, da je bil veleizdajalec, vohun, zapravljevec državnega denarja in sploh najbolj grd človek Sovjetije in o katerem danes ne vemo, če je še živ ali mrtve.

Kajti misel, zgraditi prekop od Moskve do Volge, je Jagoda. Kanal ne odgovarja nobeni gospodarski potrebi, so ugovarjali gospodarski in tehnični izvedenci sovjetske vlade. Kajti Moskva ima veliko število železniških prog s Povolžjem in vodne zveze ne potrebuje. Vsa za zdaj ne. Tudi gradbeni stroški so previsoki, so dejali izvedenci. Naravne ovire so takšne in tolike, da ni misliti na to, da bi jih premagali in da bi bile vredne tako velikih žrtev. Toda Jagoda, ki je bil notranjopolitični diktator, je s svojim načrtom prodrl. Kanal se je moral graditi.

Zakaj? Jagoda je kot predstojnik tajne policije

Po bojiščih Španije

Salamanca, 24. julija. AA. Havas: Nacionalistično uradno poročilo pravi: Čete prodirajo dalje. Pet sovražnih bombnikov je bombardiralo Caceres. Nekaj oseb je obležalo mrtvih in ranjenih, večinoma otroci in žene. Naše čete so izvedle kazenske mere. Na aragonski fronti so naše čete prodrele pri Albarasinu v sovražne vrste in zaplenile 15.000 glav živine. Na madridski fronti prodiramo naprej. Mnogo milicnikov je pribežalo na našo stran.

Salamanca, 24. julija. b. Uradno se poroča popolnoma, da so nacionalisti na aragonskem bojišču pri Albarasinu vdrl v republikansko taborišče in zaplenili 1500 komadov živine. V borbah zapadno od Madrida, zlasti na odseku Brunete, so nacionalisti dosegli gotove uspehe. Nacionalisti so zasedli tudi nekaj postojank na Guadarami. Doslej še ni bilo mogoče ugotoviti izgub nasprotnika niti količine vojnega materiala, ki je bil zaplenjen. Republikanci se obupno upirajo, kljub temu pa nacionalisti stalno prodirajo.

Rdeča poročila

Saint Jean de Luz, 24. julija. AA. DNB: Sistonično uradno poročilo vlade iz Valencije pravi:

Na madridski fronti je po topniški pripravi sovražnik močno pritiskal na marksistične postojanke na levi obali Guadarama. Marksisti so izvedli več ostrih protinapadov. Marksistična letala so bombardirala vojna poslopja v Caceresu in na postaji v Oropezi. Bombardirala so tudi letališča v Avili in Almorodu. Na letališču Albrease so bombe uničile šest nacionalističnih letal.

Tri nacionalistična letala so bombardirala Tor-tezo.

Iz Gijona poročajo, da so nacionalisti skušali izvesti napad na republikance pri Matix in v bližini Tarne. Napadi so bili odbiti s strojnimi in s med nacionalisti obležali številni mrtvi in ranjeni. Trideset nacionalističnih rekrutov je prešlo na našo stran.

in političnih kaznjencev imel pod seboj ogromno armado treh milijonov kaznjencev. Te ljudi je treba preživljati, četudi jih pusti napol od gladu umirati. Prehrana, četudi zločinsko akromna, mnogo stane. In Jagoda je predlagal, naj se kaznjenci uporabijo za javna dela. Na ta način bi bodo sami pridelali svoj živež. Država bo stroške dobila povrnjene. Jagodin načrt je bil sprejet in milijonska armada kaznjencev je začela s suženjskim delom.

Uporaba kaznjencev za javna dela je temu odličnemu boljševiku prožila možnost, da mu ni bilo treba polagati nobenih računov. Delal je, kar je hotel. Začel je s kaznjenci graditi kanal od Leningrada do Belega morja. Zgradil je ogromne električne centrale po najbolj oddaljenih divjih krajih Sibirije, kjer jih nikdo ni potreboval, na tisoče kilometrov cest je zgradil v dosedaj nedostopne kraje na severu in proti kitajskemu Turkestanu ter v Sibiriji vzdolž mongolskih meja, zgradil cestno omrežje po Sibiriji in južno od Kaspiškega morja ter končno začel kopati tudi kanal iz Moskve do Volge.

Način, kako so s kaznjenci gradili velika javna dela, je bil strahoten. Posamezna vodstva koncentracijskih taborišč so »kupovala« in »prodajala« kaznjence. Plačevali so za vsakega teh modernih sužnjev od 200 do 300 rubljev, če je bil strokovno sposoben, 10 do 20 rubljev za običajnega mužika. Po Jagodovih navodilih so kupci sprejeli »blagoc« na podlagi skrbno sestavljenih listin in jim ni bilo treba podpisati nobene obveznosti, da »blagoc«

Nadaljevanje na 2. strani

(Nadaljevanje s 1. strani)

vrnejo, ko so ga odrabili. Od države pa so dobivali še denarno podporo za vzdrževanje »blaga«. Če so jim nekateri pomrli, so se naprej dobivali podporo za vso listo »skupljenega blaga« in je predstavljal odbitek za umrle člane za nje čisti dobiček. Ko so Jagoda zaprli in pregledali njegovo računovodstvo, so tudi boljševikom stopili lasje pokoncu. tako strašne podrobnosti o prekupevanju s sloveškim blagom so odkrili. Listi so nekaj časa pisali o škandalu, toda presegel je že vse meje in so morali utihniti. Brozga je bila prevelika.

Nikdar ne bomo izvedeli za število kaznjencev, ki so pomrli po kazenskih kolonijah in za katere je država še naprej plačevala vzdržnino. Toda nekaterim se je le posrečilo, da so pod strahotnimi okoliščinami zbežali iz taborišč, ki so gradila kanal Leningrad-Belo morje. Ti srečni begunci pravijo, da jih je moralo samo pri gradbi tega kanala umreti najmanj 200.000 moških, žen in otrok.

Ko je bil kanal Moskva-Volga predan prometu, so moskovske oblasti uradno priznale, da je epušenih na svobodo 55.000 kaznjencev, ki so se s poštenim delom in s svojo pridnostjo in poslušnostjo odklopili od gladi in stradanja. Toda sovjetska država je še imela svoj dobiček. Jagoda je zaslovel kot največji genij Sovjetske Rusije. Kanal od Moskve do Volge so hoteli imenovati kar po njem: »Prekop Jagoda«. V Moskvi so postavili ob začetku prekopa dve velikanski sohi Stalina in Ljenuina. Na Volgi, kjer se kanal steka v reko, pa so hoteli postaviti ravno tako ogromno soho Jagode, visoko 25 m. Bila je že do polovice dograjena, ko so Jagoda zaprli in odkrili vse njegove ogabnosti. Kanal bi bili lahko predali prometu že v začetku meseca junija, toda potrebovali so dva polna meseca, da so izbrisali vse napise in podobe, ki so poveljevale Jagodi.

Kanal Moskva-Volga, prav tako kot prekop Leningrad-Belo morje, prav tako kot ceste po Sibiriji in železnice po Mongoliji, vse je poslano s sloveškimi življenji. Na vsak meter pride sloveška žrtev. Tisti krvoloki, ki je to satansko delo res izvedel, pa čaka sedaj na zemeljsko plačilo v ječi, če ga že ni sprejel.

Sedaj pa aretacije...

Po vesteh »Daily Herald« iz Moskve so v Rusiji aretirali devet odličnih osebnosti. Med njimi je tudi podpredsednik sveta ljudskih komisarjev na Daljnem vzhodu Rudzutak in še več uglednih inženirjev in profesorjev, ki so izdelali načrte za kanal med Moskvo in Volgo in za kanal med Volgo in Donom. Očitajo jim, da so v štirih letih porabili 15 milijonov rubljev. Med aretiranci so tudi voditelji sovjetske mladinske organizacije Feinberg, Hlinski in Lukjanov.

Belgrajske vesti

Belgrad, 24. julija. m. Po večeršnjem glasovanju v narodni skupščini o konkordatu je imel sejo tudi Baričevičev Jugoslovanski klub ter je izključil iz kluba poslanca dr. Antona Novčana zaradi kršitve discipline. Dr. Novčan se je pri večeršnjem glasovanju o konkordatu vzdržal glasovanja, ker ni hotel glasovati proti konkordatu, kakor je to sklenil njegov klub.

Belgrad, 24. julija. m. Na snočnji seji senata je senator Franjo Smodej vložil na notranjega ministra interpelacijo o dogodkih, ki so se odigrali v Sloveniji ob priliki zadnjega izzivanja JNSarjeva.

Belgrad, 24. julija. m. V katoliški cerkvi v Krunski ulici je bil ob triletni smrti pokojnega avstrijskega kanclerja dr. Engelberta Dollfusa rekvijem, kateremu je prisostvovalo vse osebje avstrijskega poslanstva.

† DR. JOŽE PUNTAR

Ljubljana, 24. julija.

Danes ob 5 popoldne je v splošni bolnišnici umrl zaslužni slovenski znanstvenik dr. Josip Puntar, knjižničar državne knjižnice v Ljubljani. S smrtjo pokojnika se je poslovil v večnost odlični javni delavec ter velik poznavatelj in proučevalec slovenske književnosti in slovenske politične ter kulturne zgodovine.

Pokojnik se je rodil na Notranjskem v vasi Ucu pri Rakeku dne 19. marca 1884. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, kjer je maturiral l. 1904. V Gradcu je študiral slavistiko in klasično filozofijo, nato pa je svoje prvo službeno mesto nastopil na II. drž. realni gimnaziji ter je za tem služboval na raznih ljubljanskih srednješolskih zavodih. Leta 1920 pa je prevzel službo knjižničarja v licejski, sedaj državni oziroma bodoči vseučiliški knjižnici. Bil je kljub svoji bolehnosti vedno zelo aktiven v slovenskem kulturnem življenju. Svojo glavno ljubezen je posvetil raziskovanju Prešernovega vestnega preiskovanja je bilo predvsem njegovo delo: »Zlate erke na posodi Prešernovih gazel«. Dr. Puntar je skušal doznati v tem svojem delu enak ključ, kakor je očitno v akrostihu v »Sonetnem vencu«. To svoje delo je dr. Puntar izdal v svojem idealizmu v samozaložbi.

Zanimiva je tudi njegova obravnava o polemičnem sonetu Prešernovega soneta v Apelu. Napisal je mnogo esejev, ki jih tu ne kaže še podrobno navajati, omeniti pa moramo njegovo zadnje življenjsko delo. To je njegova temeljita študija o slovenskem politiku Smrekarju. To ime je med našo sodobno inteligenco precej neznano, vendar je bil Smrekar sredi 19. stoletja vpliven politik, čeprav je stal vedno za kulisami. Velikim političnim govornikom na taborih in v parlamentu je dajal ideje in pa smernice prav za prav le tih in v zgodovini neopazni Smrekar. Dr. Puntar se je posvetil proučevanju tega zagonetnega slovenskega politika ter je preštudiral vse korespondenco in literaturo. Sredi dela pa se ga je prišla bolezen, tako da je njegovo zadnje in morda najbolj pomembno delo nedokončano.

Dr. Jože Puntar je bil vse svoje življenje idealist. Zgradil si je tudi svoj dom, toda kot skromno plačan državni uradnik bremen ni prenesel. Povrh tega se ga je prišla še zavrtna bolezen, zaradi katere je moral na Golnik.

Zapušča gospo soprogo in štiri nedoročene otroke. Uredništvo »Slovenec« izreka svoje sožitje

in sožalje z vso kulturno slovensko javnostjo družini pokojnika in licejski knjižnici nad izgubo tako vrlega moža, znanstvenika in učenjaka. Dr. Josipu Puntarju večna slava! Naj mu sveti večna luč!

S pokojnim Jožetom izgine iz kulturnega življenja katoliškega slovenstva zelo markantna osebnost one generacije katoliških starešin, ki se je prva zbirala okoli pokojnega Kreka in iz katere je Krek vzel svoje prve laične sodelavce v našem pokrebu. Pokojni Puntar je bil pač eden najidealnejših od vseh, ki ni gledal nikoli nase, ne na svoje interese, ne na svoje zdravje, ne na kakršne koli druge ovire, in je ta svoj idealistični ogenj ohranil do konca življenja in svežega, dokler ni sam zgorel. Bil je pravi Kraševac, zvest, neupogljiv in obenem poln ljubezni ter vedno vesel in pogumen. Nergal ni nikoli in je vedno trdno veroval v svojo stvar, ne iščeč ne plačila ne časti.

Ob sili Krekovih besed se je najprej vnel za ideale krščanskega socializma in krščanske demokracije politike ter je že kot akademik nastopal na številnih shodih slovenskega ljudskega gibanja. Nato so ga zajeli kulturni problemi in to s posebnim ozirom na slovenstvo. V tem pogledu je spadal med vse one, ki v današnjem kaosu iščejo korenin slovenstva, slovenske kulture in njene rasti ter na njej gradijo našo bodočnost, in sicer v smislu krščanskega svetovnega in aravstvenega nazora, kar je bilo pri pokojnem Jožetu Puntarju samo po sebi umevno. Pisal je tehtne razprave po vseh katoliških revijah, največ pa v »Casus«. Tudi za »Slovenec« je prispeval članke in eseje ves čas, kar se je javno udeleževal. Vedno je korakal z duhom časa v najboljšem pomenu besede in ni zastajal na nobenem polju. Zal mu zadnja leta bolezen ni dala, da bi se mogel žrtvovati tako docela, kakor bi bil rad. Ves preveč od stvari ter vdan svojim idealom z vso gorečnostjo svoje narave pa je bil Jože do zadnjega diha. Tudi »Slovenec« je priobčila marsikaj polnovrednega iz njegovega peresa, ki se je bilo zlasti zadnja leta popolnoma posvetilo vprašanju našega naroda, njegove samobitnosti in bodočnosti.

Ko globoko žalujemo za tem idealnim prijateljem, sodelavcem in borcev za naše narodne, verske in uravnotežene vrednote, ki se je zlasti velikobavil z našim nesmrtnim Prešernom že pred več desetletji, ko tega svojega pesnika-velikana še nismo tako razumeli in cenili, kakor ga danes, se čutimo dolžne, da se delu in krasni osebnosti pokojnega Jožeta oddolžimo prihodnjič obširneje tako, kakor zasluži.

Roparski umor v Bresternici - pojasnjen Katarino Gselman je umoril 21 letni Marko Ferš

Maribor, 24. julija.

Mariborskim orožnikom pod vodstvom narednika Antona Hrovata se je danes po napornem iskanju posrečilo pojasniti zagonetni roparski umor v Bresternici, katerega žrtev je bila 56 letna posestnica Katarina Gselman, o kateri je naš list obširno poročal že v četrtkovni številki.

V sredo 21. julija je soproga posestnika Brusa iz Sv. Miklavža, ki je kot sestra pokojne Gselmanove ostala edina dedinja, poslala svojega hlapca v hišo Gselmanove, da bi odpeljal seno, ki se je nahajalo na podstrešju hiše. Pri vstopu na podstrešje mu je udaril v nos strahovit smrad po troh-nobi. Odkopal je seno in pod njim našel truplo pokojnice. Obvestil je oblasti, ki so odredile preiskavo, ki je ugotovila, da je bila pokojnica umorjena. Sum je takoj padel na 21 letnega posestnikovega sina iz Bresternice, Marka Ferša, ki je takoj po odkritju umora izginil in se skrival po okoliških gozdovih. V petek zvečer se je orožnikom posrečilo osumljenca z zvijačo spraviti z gozda, na-

kar so ga aretirali in poslali v mariborske policijske zapore, v katerih je ostal do danes popoldne. Ko so ga odpeljali na kraj umora, kjer ga je zasliševal komandant orožniške stanice Maribora, žandarmerijski narednik Anton Hrovat, je po spretnem izpraševanju in na podlagi zbranih podatkov ob 3 popoldne priznal svoj zločin.

V svoji izpovedi navaja, da je v petek, dne 16. julija zjutraj ob 5 prišel k Gselmanovi in od nje zahteval pri njej zaslužni denar, katerega pa mu pokojnica ni hotela dati. To ga je silno razkačilo, da je potegnil velik kuhinjski nož, ki ga je prinesel s seboj in jo zabodel v srce. Mrtvo ženo je nato dvignil in jo odnesel na podstrešje ter jo zakopal v seno. Morilec je zelo hladnokrvno opravljal svoj strašni posel. Brez mu je na vrhu stopnje padlo iz rok. Ko je pokojnico zakopal, se je podal v njeno spalnico in preiskal vse predale ter odnesel 165 din gotovine, nekaj ženske obleke in čevljev. Ukradeno obleko in čevlje je zamenjal pri nekem kmetu. Po izvršenem dejanju je hišo zaklenil in ključ odvrnil ter se podal v gostilno v Selnico ter naročil čaj. Ko se je natakara za trenutke umaknila, je zagrešil še drugo hudobijo. Iz predala je izmaknil 400 din gotovine. Še istega dne je potem svojemu bratu vrnil dolžni znesek 500 Din. Ker so ga po odkritem umoru takoj sumili, je izginil v gozdove. Da umor tako hitro razčistili, je zasluga naših vrlih orožnikov pod poveljstvom poveljnika orožniške postaje v Mariboru, žand. narednika Antona Hrovata, ki mu gre vse priznanje.

Seja vlade

Belgrad, 24. julija. m. Nocoj od 18 do 20 je bila pod predsedstvom predsednika kr. vlade dr. Stojadinovića seja vlade, na kateri je predsednik kr. vlade poročal, da je patriarh srbske pravoslavne cerkve Varnava umrl, ter je ob tej priliki imel o njegovem življenju in delu daljši govor. Napoln je pozval vse ministre, naj se z enominutnim molkom oddolže njegovemu spominu. Ministrski svet je sklenil, da bo predlagal sv. sinodu, da se pogreb Varnave izvrši na državne stroške z istimi častmi, kakor so se izkazale ob priliki pogreba patriarhu Dimitriju. Na predlog pravosodnega ministra je ministrski svet sprejel načrt o ustanovitvi novih okrožnih in okrajnih sodišč. Po tem načrtu se bo ustanovilo tudi okrožno sodišče v Temišvaru. Na predlog prometnega ministra je ministrski svet odobril kredit 30 milijonov din za dela na normalizaciji proge Kraljevo-Čačak in kredit 30 milijonov din za zgraditev proge od Metkovića do pristanišča Ploče. Na predlog trgovskega ministra je ministrski svet sprejel uredbo o intervenciji na pšeničnem trgu v gospodarskem letu 1937 do 1938 zaradi vzdrževanja cen pšenice.

Spor na rusko - poljski meji

Berlin, 24. julija. AA. (DNB) Iz Moskve poročajo, da so tamošnji listi objavili vest, po kateri je dobil ruski poslanik v Varšavi naročilo, naj pri poljskem zunanjem ministrstvu protestira zaradi epopoda, ki se je pripetil na rusko-poljski meji. V pokrajini pri Slawuti sta dva poljska vojaka prekorajčila mejo ter so ju ruski granicari ustrelili. Listi trdijo, da gre za poljska »vohuna«.

Osebnosti

Belgrad, 24. julija. m. Postavljen je za okr. načelnika IV. skup. 2. stop. kamniškega okraja Mramor Franc iz Ljubljane. Postavljena sta za davčna uradnika VIII. skup. Franc Pribošić in Ljilji, in Josip Furman v Mariboru, dosedanja pomožna arhivaria IX. skup. Za pomožnega arhivaria IX. skupine je postavljen Josip Divjak v Kamniku.

Maribor, 24. julija. m. Z odlokom g. notranjega ministra je postavljen pri policijskem ravateljstvu v Mariboru g. Kuković Kazimir, diplomirani pravnik iz Maribora. Pri upravi policije v Ljubljani pa je postavljen g. Zajec Jože, dipl. pravnik iz Maribora; oba za konceptna uradnika-pripravnikov.

Znižane vozne

Belgrad, 24. julija. AA. Odobrena je polovična vozna na državnih železnicah udeležnikom razvija zastave podobnih četniškega združenja, ki bo dne 26. julija t. l. v Platičevu. Olajšava velja od 24. do 28. julija.

Nadaljevanje lahko-atletskega prvenstva v Mariboru

Maribor, 24. julija.

Danes popoldne se je nadaljevalo lahkoatletsko prvenstvo mesta Maribor. Izvedenih je bilo 8 disciplin, dočim se bodo ostale discipline končale v nedeljo popoldne na igrišču SK Železničarja.

Tek na 100 metrov: 1. Monderer (Rapid) 12,1, 2. Musnig (R.) 12,3, 3. Vrenc (Maraton) 12,3. Izven konkurence je tekel Katalinič iz Splita ter dosegel čas 11 sekund.

Met kopja: 1. Hlade (Železničar) 12,27 (nov mariborski rekord), 2. Klevt (Zel.) 11,86, 3. Vidič (M.) 11,29.

Skok v višino: 1. Smrdel (M.) 1,65, 2. Musnig 1,60, 3. Vrzel (R.) 1,60.

Tek na 400 metrov: 1. Mühleisen (R.) 54,5, 2. Zerk (Ljubljana) 55,4, 3. Koser (M.) 57.

Tek na 110 m z ovirami: 1. Smrdel 19,2, 2. Monderer 19,4, 3. Musnig 21.

Met kladiva: 1. Guzenik (Z.) 36,1, 2. Smrdel 29,90, 3. Vidič (Ljubljana) 28,30.

Troskok: 1. Klevt (Z.) 11,75, 2. Hansi (R.) 11,44, 3. Lipovec (M.) 11,11.

Izven konkurence je startal Filipčič ter dosegel 11,32.

Naplavljeno žensko truplo. Kakor smo poročali, se je vrgla v četrtke zvečer z brvi v samomirnem namenu zaradi nesrečne ljubezni 19 letna tovarniška delavka Alojzija Lešnik, stanovala v Strni ulici 11, v Dravo. Drava je danes naplavila njeno truplo v Središču ob Dravi.

Dunajska vremenska napoved: Na zapadu Avstrije udor mrzlega zraka z dežjem. Na jugu in vzhodu so možne tople krajevne nevihte. Udar mrzlega zraka na jugu in vzhodu je mogoč šele v noči na ponedeljek.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno, stalno. Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo vedro vreme z nekoliko povečano oblačnostjo v zapadnih krajih. Možne so krajevne nevihte. — Temperatura bo porasla.

Dalaj Lamo so našli ali borba med Anglijo in Kitajsko za Tibet

London, 24. julija. TG. Iz Sangaja poroča agencija Reuter, da je kitajsko zunanje ministrstvo sedaj uradno potrdilo, da so v Tibetu našli novega verskega — in obenem državnega — poglavarja, ki nosi tamkaj ime Dalaj Lama. Novi Dalaj Lama, ki ga sedaj že iščejo nad eno leto in ki mora biti eden od tistih otrok, ki so bili rojeni v trenutku, ko je prejšnji Dalaj Lama izdihnil, je bil odkrit v mestu Taerhsu v Tibetu. Iskanje je bilo težavno, ker mora posebna komisija budističnih menihov za gotovo ugotoviti, da se je stari Dalaj Lama pri svoji smrti s svojo dušo preselil v otroka, ki bo njegov naslednik. Novega Dalaj Lamo je iskalo po vsej obežni tibetanski pokrajini veliko število komisij budističnih menihov. Našla ga je 50 glava komisija v označenem mestu Taerhsu. Novi Dalaj Lama je komaj izpolnil eno leto. S posebnimi dolgo tednov trajajočimi obredi bodo otroka potrdili za poglavarja ter ga prepeljali v prestolnico Tibeta Lhaso, kjer bo ustoličen in bo vladal do svoje smrti nad tibetanskim narodom v verskih in političnih zadevah, obdan od okroglo 10.000 budističnih menihov.

Ta vest je toliko bolj zanimiva, ker je kitajska vlada že poslala svojega Dalaj Lamo (ki ima ime Pančen Lama) v Tibet, da tamkaj v imenu kitajske vlade prevzame oblast. Toda tibetanski menihi, ki ne želijo ničesar slišati o kakšni kitajski nadvladi in rajši vidijo, da jih čuti Anglija, so bili bolj hitri in so takoj našli novega Dalaj Lamo, ki so ga prej iskali skoraj celo leto brez uspeha. Treba je vedeti, da je v Tibetu majhen razkol. Pravoverni Tibetanci priznajo nadoblast Angležem naklonjenega Dalaj Lame, medtem ko Kitajska podpira svojega lastnega cerkve-

nega kneza, predstojnika meniškega mesta Pančen, ki ima med ljudstvom le nekaj zaslonbe. Od nasledstva Dalaj Lame je bilo torej odvisno, če se bo v Tibetu uveljavila angleška zaščita ali kitajski vpliv. Kakor izhaja iz zgoraj navedene vesti, je zmagal angleški vpliv in je kitajski odposlanec Pančen Lama prišel prepozno, ker je bil otrok, ki bo nasledoval Dalaj Lami, med tem na angleški pritisk že odkrit in ustoličen.

Ko je bil lanskega leta stari Dalaj Lama sredi svojega meniškega mesta umorjen, je vpliv Anglije znatno padel in se je kitajska vlada na vse načine trudila, da bi tibetansko pokrajino, ki pripada imenoma še kitajski državi, dobila spet nazaj pod svojo oblast. Dvojbo med Kitajsko in Anglijo za nadzorstvo nad tibetansko meniško republiko (ki je velika za 13 Jugoslavij), se je torej končal v korist Anglije, ki bo sedaj svoj vpliv še bolj razširila in Tibet navezala nase.

Na Daljnem vzhodu - mir

Tientsin, 24. julija. AA. (DNB). V japonskem glavnem stanu označujejo položaj kot zelo mirnega, ker se 37. kitajska divizija redno umika. — Japonci sicer še dobivajo nadaljna ojačenja. Danes sta pripadla ena četa in vlak z vojnimi potrebščinami. O kakšnih obsežnejših vojaških podjetjih pa ni več nobenih znakov. Vojna nevarnost na Daljnem vzhodu je izginila.

Zagreb, 24. julija. b. Sinoči je prispel v Zagreb večja skupina dijakov iz Amerike, ki bodo proučevali v naši državi narodne noše in nacionalne plesne.

+ dr. Jože Puntar

knjižničar licealne knjižnice v Ljubljani

Pogreb nepozabnega rajnika bo v ponedeljek, dne 26. julija ob 3 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu. Pokojnega soproga priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 24. julija 1937.

Mara dr. Puntarjeva, soproga

in otroci Stojan, Borut, Breda in Snežka z ostalimi sorodstvom.

+ FRANJA VERDERBER

vdova po žel. strojevodji

Javljamo vsem znancem in prijateljem, da je umrla po dolgi, mučni bolezn naši ljuba mama, babica, prababica, teta in tašča, gospa

v 87. letu starosti, previdena s tolažili svete vere. — Drago pokojnico spremimo k večnemu počitku v ponedeljek, dne 26. julija ob pol 17 (pol 5) iz mrtvašnice na Vidov-danski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Celje, Graz, dne 24. julija 1937.

Zalujoči ostali.

Ob smrti patriarha Varnave

Patriarh Varnava se je rodil dne 29. avgusta 1880 v Plevlju. Njegovo družinsko ime je Rosić. Svoje študije je opravil najprej v Prizrenu, nakar je bil poslan na bogoslovno akademijo v Petrogradu (današnji Leningrad). Od l. 1905 do 1910 je deloval v dušnem pastirstvu v Carigradu, kjer je bil dalje časa tudi predstojnik srbske šole. Dne 18. marca 1910 je bil od sinode carigradskega patrijarhata izvoljen za metropolita v Velešu. Od leta

1912 dalje sta mu bili podrejeni tudi škofiji Bitolj in Ohrid. Med svetovno vojno, ko so Nemci zasedli Srbijo, je Varnava odšel v Anglijo, kjer je v Cambridgeu dobil profesuro, da se je lahko preživljal. L. 1917 je Anglijo zapustil ter postal delegat srbske pravoslavne cerkve na velikem kongresu ruske pravoslavne cerkve. 17. novembra 1920 je bil poklican nazaj in imenovan za metropolita v Skoplju. Po smrti patriarha Dimitrija I. 1930 je bil pod Zivkovičev vlad, v kateri je bil Srekić pravosodni minister, dne 12. aprila 1930 izvoljen za patriarha srbske pravoslavne cerkve. Dva dni pozneje je bil v prisotnosti kraljeve družine tudi za patriarha ustoličen.

Kako se voli nov patriarh

Belgrad, 24. julija. m. Volitev patriarha srbske pravoslavne cerkve predpisuje poseben zakon, ki je bil izdan 6. aprila 1930. Srbskega patriarha volijo srbski eparhijski arhieri. Izvoli ga volilni sabor. Ta sabor izvoli tri kandidate ter njihova imena sporoči pravosodnemu ministrstvu. Temu aktu se priključijo tudi zapisnik seje, ki ga podpiše predsednik in tajnik, overovi ga pa pravosodni minister. Enega teh kandidatov, ki so bili izvoljeni v volilnem saboru, imenuje na predlog pravosodnega ministra kralj s svojim ukazom. V volilnem saboru so:

1. Vsi eparhijski in vikarni arhieri srbske pravoslavne cerkve.
2. Najstarejši protorejci mesta Belgrada, Peči in Karlovcev kakor tudi dvorni protorejci.
3. Načelnik pravosodnega odseka v pravosodnem ministrstvu ter referent za pravoslavno vero v ministrstvu za vojsko in mornarico.
4. Rektorji pravoslavnih bogoslovij.
5. Predsedniki duhovnih in meniških združenj.
6. Sedem po rangi najstarejših članov velikega

upravnega sveta srbske pravoslavne cerkve.

7. Predsednik ministrskega sveta in aktivni ministri, ki so pravoslavne vere, in

8. predsedniki državnega sveta, kasacijskega sodišča, glavne kontrole in rektorji univerz, ki so pravoslavne vere.

Vse te osebe postanejo lahko člani volilnega sabora, če so pravoslavne vere. Volilni sabor za izvolitev novega patriarha se skliče s kraljevim ukazom na predlog pravosodnega ministra. Zaseda v Belgradu. Dan in čas sestanka se določi z ukazom. Člane volilnega sabora skliče na zasedanje pravosodni minister, ki tudi otvori njegovo zasedanje s čitanjem kraljevega ukaza ter s čitanjem seznama novih članov. Volilnemu saboru predseduje podpredsednik svetega sinoda. V primeru, če je ta zadržan, pa predseduje najstarejši navzočih arhierjev. Tajniške posle opravlja načelnik prosvetnega odseka v pravosodnem ministrstvu. Takoj po otvoritvi volilnega sabora so molitve k Sv. Duhu.

Volilnemu saboru lahko prisostvujejo samo njegovi člani. Volilni sabor lahko zaseda na prvem sestanku tedaj, če je navzočih vsaj polovico članov. V nasprotnem primeru je seja odložena za naslednji dan ob isti uri in na istem kraju. Ta seja pa polnodelavno sklepa z enim številom članov, ki so navzoči.

Izvolitev treh kandidatov za patriarha se vrši s tajnim glasovanjem z lističi. Tajnik skliče vse člane sabora. Vsak od njih spusti listič v skrinjico na predsedniški mizi. Lističe štejejo predsednik sabora, predsednik državnega sveta in predsednik glavne kontrole. Če kdo od teh zadnjih dveh ni član sabora, ali ni navzoč, tedaj opravlja funkcijo štetja predsednik kasacijskega sodišča, oziroma rektor belgrajske univerze. Če nobeden od teh ni navzoč, tedaj predsednik določi enega ali dva člana in z njima prešteje glasove. Za kandidata je določen oni, ki dobi največje število glasov. Če več kandidatov dobi enako število glasov, se smatra za izvoljenega najstarejši po letih. Po preštetu glasov predsednik objavi imena izvoljenih kandidatov. Nato se seja zaključuje. Kralj za tem imenuje patriarha izmed treh kandidatov, ki jih je predložil volilni sabor. Pravosodni minister nato sporoči ukaz arhierjskemu saboru. Najpozneje v roku sedmih dni po sporočitvi, kdo je patriarh, se opravi v saborni cerkvi v Belgradu služba božja in je ob tej priliki tudi proglašena patrijarhova izvolitev.

Naslednji dan po arhierjski službi božji je ustoličenje patriarha po ceremonialu, ki ga določi pravosodni minister v sporazumu s svetim arhierjskim saborom. Po stoličenju pa novi patriarh prevzame svoje dolžnosti.

Po predpisih omenjenega zakona o volitvi novega patriarha pride v arhierjski sabor v sedanjem konkretnem primeru 55 članov. Od teh je 23 arhierjev in sicer 20 arhierjskih in trije vikarni; štirje protorejci in sicer belgrajski, pečki, karloviški in dvorski; pet rektorjev pravoslavnih bogoslovij; dva predsednika, eden meniških, drugi pa duhovniških združenj; sedem članov velikega upravnega sveta srbske pravoslavne cerkve; devet aktivnih ministrov, kolikor jih pripada srbski pravoslavni cerkvi v sedanji Stojadinovičevi vlad ter predsednik kasacijskega sodišča, predsednik glavne kontrole in rektor belgrajske univerze.

— Zikine higijenične krušne drobtine iz najfinejšega, posebnega peciva so absolutno snažne, okusne in zdrave. Dobite jih v ličnem četrti kg zavoju v vsaki špecerijki trgovini.

„Barbarstvo“ pri Sv. Marku

Pri Sv. Marku blizu Ptuja je dne 20. junija t. l. — kakor je »Slovenec« že poročal — zabodel z nožem v hrbet pristaš sokola občinskega tajnika Ciglarja, slovenskega kotelarskega fanta. Po znanih navodilih in regulacij, ki se jih propadajoča jejenarija posluša, če gre stvar narobe, je bilo treba zagnati velikanski vrišč v »Jutro« in drugih »nacionalnih« časopisih, da bi svojega junaka z nožem, če ne rešili pred kaznijo, vsaj prelevili v nedolžno jagnje, ki se je moralo braniti v »silobranu«. Da ta svoj namen doseže, je »Jutro« pretekli petek zopet udarilo tik pred zaslišanjem obdolžencev na veliki boben in oznanja svojim vernim bralcem poleg drugega, da se bo imel g. kaplan Rojht s tovariši priliko zagovarjati pred ptujskim sodiščem zaradi nekajih paragrafov, ki bi jih rada naprtila užaljena nedolžnost z nožem našim fantom. Pri tem pa »Jutro« zamoči, da se bo moral njegov varovanec zagovarjati pred istim sodiščem in isti dan še zaradi hujših paragrafov, t. j. zaradi junaštva z nožem.

Razumemo, da bi »Jutro« in ptujska jejenarija rada zbrisala krvavi madež z rok svojih pristašev pri Sv. Marku. Razumemo vik in krik ob žalostni bilanci 11 sokolov in 125 članov fantovskega odseka v istem kraju. In pa še to, da je na okrožnem zletu Sokola v Dornavi prehodni prapor od svetomarkovske četice moral drugam. Razumemo, da je najboljšje v tem položaju se zaviti v plašč preganjane nedolžnosti in se ravnati po geslu: »Rečem ti, da mi ne porečeš.«

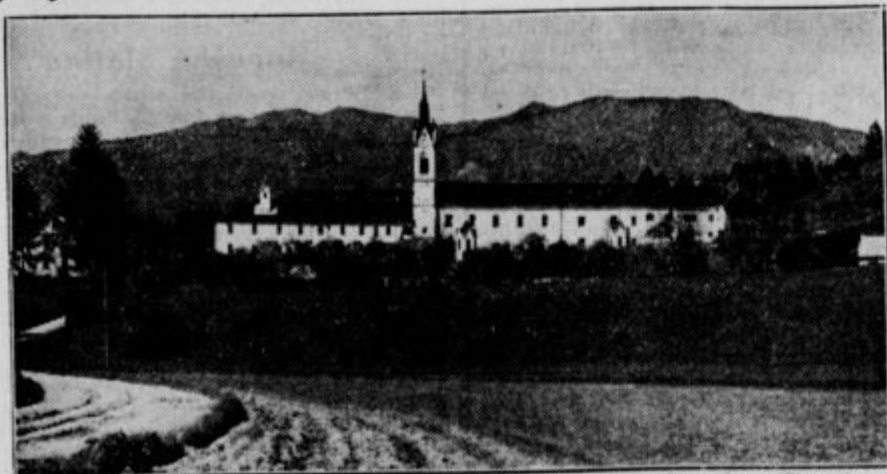
G. kaplan Rojht in njegovi fantje mirno čakajo na izid sodnega postopanja, ker niso storili nič kaznivskega in ker zaupajo v oblast, ki je zadevo vzela energično v roke. »Jutro« sicer pravi, eve-

sto si krivde svojega varovanca, naj bo izid razprave kakršnekoli, da je čas, da se te vrste divjastvo zatre. mi pa pravimo, da je še bolj čas, da nehajo njegovi varovanci z nožem in kolom napadati naše ljudi. Naj »Jutro« točno pove, ali je bil član fantovskega odseka ali član Sokola tisti, ki je z nožem zabodel našega fanta Ciglarja! Potem bodo računali čisti in se bo ves dolgovozni kriminalni roman proti g. kaplanu Rojhtu in njegovim zvestim fantom zrušil v prazen nič. Ali mar misli »Jutro«, da se bo dalo 125 članov fantovskega odseka s krivimi obdolžitvami ustrahovati od 11 Sokolov? Dopisnik »Jutra« naj še ve, da »divjaški napad« in »barbarstvo«, pri katerem so sodelovali člani fantovskega odseka, ne bo »odjeknilo« samo v Markovcih in v ostali javnosti, temveč tudi pred kazenskim sodiščem, kamor bosta klicana on in »Jutro« na odgovor zaradi teh in sličnih nezastidljivih in neresničnih očitkov v svojih časopisnih izdelkih. Bomo vsaj videli, koliko novih simpatij bo to sodno postopanje prineslo markovskim sokolom.

DOLENJSKE TOPLICE

železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma sklepov in mišic, bolezni živčnega sistema. ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organskih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Izredno nizke sezone cene: za 10 dni 700 din. Polovična vožnja. Avto zveza iz postaje do kopališča. — Pojasnila daje uprava.

Vzgojni zavod uršulink v Mekinjah

Mekinski samostan uršulink leži med prijaznimi gozdovi 408 m nadmorske višine in 15 minut oddaljen od prijaznega mesta Kamnika. V ozadju se dvigajo mogočne Kamniške planine. Divna okolica kraja nudi krasne izletne točke. — Svež gorski zrak vpliva jako ugodno na one, ki so slabih živcev in na mestne otroke, ki nimajo prilike bivati v prosti naravi. — Naloga uršulinskega zavoda v Mekinjah je telesna in umstvena, predvsem pa npravena izobrazba izročenihih mu gojenk. — Poučuje se vseskozi po učnem načrtu, kakor ga predpisuje min. prosvete meščanskim šolam. — Poleg poslavno predpisanih predmetov se nudi gojenkam in učenkam prilika za pouk v laškem, francoskem, angleškem in tudi poleg šolskega pouka v nemškem jeziku ter za klavir, gosti in citre.

Kaj pričakujete od mode?

Gotovo ne samo nove, temveč predvsem dobre stvari. Če si lahko danes tudi Vi privoščite moderne, tanke svilene nogavice, tedaj boste hvaležni za način pranja, ki ohrani tudi najbolj občutljive tkanine in barve lepe kakor nove. V blagi peni milnih lusk LUX zgine vsaka nečistoča, ne da bi bilo treba pri tem nogavico mencati. LUX podaljša trpežnost nogavic!

Meščanska korporacija v Kamniku

Kamnik, 24. julija. Kdo ne pozna strastnega boja med mestno občino v Kamniku in Meščansko korporacijo radi lastnine velikih gozdov v Kamniški Bistrici. V našem listu smo pred kratkim poročali, da je ta boj končan v korist Meščanske korporacije. »Slov. narod« je na to poročilo odgovoril, da ta spor še ni razčiščen. Javnost v našem mestu polem res ni vedela, kateremu poročilu naj verjame. Sedaj ne bo več potrebno dajati pojasnil o tem, če je zmaga Meščanska korporacija ali ne. Apelacijsko sodišče v Ljubljani je z odločbo z dne 16. 7. 1937 naročilo tuk. sodišču, da izvrši popravno zemljiške knjige in vpiše kot lastnico vseh gozdov in hiš Meščansko korporacijo. Komisar za agrarne operacije je naredil poročilo za popravno zemljiške knjige in apelacijsko sodišče je to poročilo odobrilo ter ukazalo prepise v smislu tega poročila.

Istočasno s prepisom te imovine na nove last-

nike se bo odpisala šola, ki jo je kupila Mestna hranilnica v Kamniku. Ta kupna pogodba je bila pred kratkim odobrena od komisarja za agrarne operacije, odpis se bo pa izvršil na podlagi zgoraj omenjenega sklepa apelacijskega sodišča.

Od tej prilike bodo odpisane tudi druge parcelle, ki jih je Meščanska korporacija odprodala v zadnjih letih, a se odpisi na kupovalce niso mogli izvršiti.

Sedaj bodo mogli upravičenci Meščanske korporacije bolj mirno presojati predlog o povečanju naše občine, ker je odpadel vsaki strah, da bi jim povečana občina odvzela njihove pravice. Gotovi gospodje so ravnali s tem orožjem delali nerazpoloženje proti povečanju mestne občine, češ, da bodo upravičenci izgubili dosedanj svoj vpliv in bodo izročeni na milost in nemilost novemu občinskemu odboru. Spor o lastnini te velike imovine je končan v korist Meščanske korporacije ter bodo v prihodnjih dneh že izvršeni prepisi v zemljiški knjigi.

Zlata poroka

Črnomelj, 23. julija.

Dne 20. julija je minulo 50 let, kar sta si 23 letni Matija Jože Skubine in 15 letna Marija Kapš pred oltarjem obljubila večno zakonsko zvestobo. Odtlej se je v hiši rodilo 10 otrok, od katerih jih živi danes še 6: trije sinovi in tri hčere.

Skubčeva družina katoliškemu prosvetnemu življenju v Črnomlju ni dala samo nad vse značajnih, pristno belokranjsko iskrenih in neuklonljivih moči, temveč je v času, ko društvo ni imelo svojih prostorov, dala svojo hišo na razpolago za društvene igre in nastope, pravtako tudi za orlovске akademije, ki se jih oba jubilarita z največjim veseljem spominjata.

Ob zlati poroki se čestitkam njunih otrok, vnukov in vnukinj pridružujemo vsi, ki nam je pri srcu čim širši in čim globlji razmah slovenske katoliške prosvete, z željo, da bi ju Bog še dolgo ohranil v naši sredi vsa mladostno vedra, kakor sta danes.

Priznanje dobrovoljstva koroških borcem

Glavni odbor Legije koroških borcev opozarja svoje člane na vse potrebne informacije glede priznanja dobrovoljstva vsebujočo okrožnico, ki jo bo te dni razposlal vsem krajevnim organizacijam in poverjeništvom.

Glede tega priznanja se širijo med članstvom razne neosnovane domneve. Na podstavi pojasnila vojnega ministrstva (Službeni vojni list št. 19 z dne 18. junija 1937) smejo prositi za obnovo postopanja glede priznanja dobrovoljstva oni, ki so 30. septembra 1933 že enkrat vložili tako prošnjo, pa jim je bila odbita.

Splošni pogoji za vložitev take prošnje so:

1. Da je prosilec že enkrat pravočasno vložil tako prošnjo;

2. da je do 5. novembra 1918 prostovoljno, aktivno in pošteno v boju s neprijateljem ali z uspešnim delom kot vojak pomagal pri ustvaritvi naše narodne osvoboditve in zedinjenja;

3. da vložil prošnjo za obnovo postopanja do 1. avgusta 1938.

Pri tem znova opozarjamo, da tudi pojasnilo vojnega ministrstva zaenkrat izključuje nove prošnje za priznanje dobrovoljstva.

Od dobro informirane strani smo tudi izvedeli, da se odredba vojnega ministrstva, služb. vojni list št. 16 z dne 15. maja 1937 ne nanaša na koroške borce, ampak samo na borce, ki so sodelovali v takrat obstoječih zavezniških vojskah.

Izven tega okvira si pa glavni odbor LKB prizadeva, da izvojuje vsem koroškim borcem-dobrovoljcem priznanje dobrovoljstva v smislu sklepa letošnjega občnega zbora glavnega društva in bo glavni odbor o doseženih rezultatih pravočasno obvestil svoje članstvo in ga naprosila, da že zdaj začne zbirati potrebne dokumente, ker bo za eventualno vlaganje novih prošelj težko doseči podaljšanje roka 1. julija 1938.

Vse krajevne organizacije bodo o vsem točno obveščene in poučene in naj se članstvo obrača za pojasnila nanje.

† Čopova mama

V Žirovnici na Gorenjskem je, kakor smo že kratko poročali, dne 17. julija mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Čop, posestnica po vsem Gorenjskem znane gostilne »pri Gašperci«. Pokopali so jo v torek 20. julija na župnem pokopališču na Breznici.

Življenje blage pokojnice, ki je trajalo skoro polnih 85 let, zaznamuje nepretrgana vrsta dobrih del, ki imajo za temelj vso silo živega verskega življenja, ki je izžarevalo iz pokojne Čopove mame in ogrevalo vso njeno okolico. Njeno zlato srce je bilo vedno odprto za študente in bolnike, ki jim je bila prava mati.

Pokojna Čopova mama je bila nad 50 let naročnica »Slovenca«, na »Domoljub« in »Bogoljub« pa je bila naročena, odkar izhajata.

Blagoslovljena je bila pot njenega življenja in blagoslovljen bodi njen spomin!

Drobne novice

Za Jegličev spomenik

Te dni smo odposlali po vsej Sloveniji okrožnice in prošnje za prispevke za zgradbo Jegličevega akademskega doma. Prosim vse, ki so okrožnice dobili, da bi po svojih močeh prispevali. Ne pozabimo dolžnosti do velikega Jegliča, posebno še, ker bo Jegličev spomenik hkrati prepotrebna socialna ustanova. Tudi tiste, ki pomotoma ali kakorkoli okrožnice niso dobili, prosimo, naj na Jegličev akademski dom nikar ne pozabijo. — Akcija za Jegličev akademski dom.

Veliki popusti

na poletni
zaključni prodaji
od 20. julija do 14. avgusta

A. Žlender

Manufaktura
LJUBLJANA
Mestni trg 22

Koledar

Nedelja, 25. julija (10. pobinkoštna nedelja). Jakob (Rado), apostol; Krištof, mučenec.
Ponedeljek, 26. julija: Ana, mati Marije Device; Valentin.

Osebnosti

— Poročila sta se poročnik kraljeve garde g. Miroljub Stamenković in gđ. Elca Cerarjeva, učiteljica. Iskreno čestitamo.

Danes KONCERT

VOJASKE GODBE NA VRTU
GOSTILNE MARENČE

— Vzajemnost, društvo lavantinskih duhovnikov v Mariboru ima svoj letošnji občni zbor v ponedeljek, 26. julija dopoldne ob pol desetih v bogoslovju v Mariboru. Člani se vabijo k udeležbi zlasti, ker bo na dnevnem redu tudi razprava o načrtu za ureditev nove kongrne.

— Višarskim romarjem v vednost in ravnanje! Posebni vlak odhaja iz Ljubljane v soboto, 31. julija ob 7.30, vozi torej 15 minut za rednim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane 7.15. Ustavi se na vseh postajah do Mojstrane, prav tako tudi nazaj grede. Na Jesenice pride vlak 9.30, odhod iz Jesenice ob 10. uri. Vlak se vrača iz Zabnice v nedeljo 1. avgusta ob 2. uri popoldan in pride v Ljubljano okrog 6. ure. Na vlaku dobijo izletniki kontrolne liste kot vozne karte in pa propustnice. Prinesite s seboj izkaznice, ki ste jih prejeli od Prosvetne zveze. Ker je letos izredno veliko število romarjev 730 prosimo, da opravite spoved po možnosti doma ali v Ljubljani. Na Višarjah se sicer lahko plačate vse v dinarjih, vendar želimo, da bi romarji imeli s seboj lire, ki se v Ljubljani dobijo ceneje, kakor pa na Višarjah. Za večerno procesijo se bodo bakle dobile tudi na vlaku. Pri procesiji, kakor pri vsi naših naj se pojejo pesmi, katere so se pele ob priliki kongresa, bo torej ljudsko petje. Oni romarji, ki pridejo iz dežele v Ljubljano z vlakom, naj na svoji vstopni postaji kupijo vozni listek do Ljubljane in obenem izkazo karto K 13, v Ljubljani ne smejo oddati karte, ker se bodo z isto brezplačno peljali nazaj domov.

Lutz-peči najštedljivejši.
Tovarna Ljubljana VII. Tel. 32-52.

— Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje docenturo za moralno bogoslovje na teološki fakulteti. — Prošnje, opremljene z objavljenimi znanstvenimi spisi ter listinami po predpisih §§ 3 in 4 uradnega zakona, je vložiti do 1. novembra 1937 na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani. — Rektor: Samec.

— Putnik, Ljubljana, priredi od 7. do 9. avgusta tridnevni avtobusni izlet v Benetke, Padovo in Trst-Gorico. Cena vožnji, prehrani in prenočitve, ter kol. potni list 525 Din. Informacije v biljetarnicah Putnika.

— Odbor za zidavo »Doma kraljice Marije«, to je središnice za Dolenjsko in Belokranjsko zopet išče dobrih rok in usmiljenih sre. Pridobil je že stavbišče, dobro in primerno veliko. Toda odplačano je le delno. Kje je še stavba, kje notranja oprema? Le nečesa ne manjka: sirot. Veliko je število, živa je potreba po »Domicu zanje. Vsa Dolenjska ga nima. Še precej so oskrbljeni bolniki, bolnišnice so, čeprav ponekde le zasilne. Tudi hiralnice za stare in onemogle niso tako redke. Sirotišnice ni nobene. Zakon narave, da iz malega raste veliko, velja tudi za naš slučaj. Vse javne, dobre ustanove so nastale tako, upamo, da bo tudi naša. In zato prosimo malih prispevkov vse in vsakogar, ki ima smisel za zapuščeno in za nemarjeno mladino. Bog ve, koliko blagoslova bo rodil pritržani in darovani dinar ali desetak otroku, kateremu bo pripomogel do doma in vzgoje — in koliko darovalcu samemu? Saj Gospod Bog zastavlja za plačilo in merilo istega svojega lastno besedo: »Blagor usmiljenim, zakaj usmiljenje bodo dosegli.« — Prispevke prosimo na naslov: Odbor »Doma kraljice Marije«, Smihel pri Novem mestu.

Krona vsakega kosila

je kozarec Rogaške slatine.

Rogaška Slatina

— Slomškova družba bo imela svoj redni letni občni zbor v soboto, 21. avgusta t. l. na Brezjah. Po prihodu vlaka bo sv. maša in potem v samostanski dvorani občni zbor s predavanjem: 1. Kariativno delo in vzgoja, predava prior p. Valerijan Učak, 2. Pouk slovenščine in ljudski šoli temelj za nadaljni pouk v srednji šoli, predava prof. dr. Jakob Šolaj. Prejšnji večer bo kakor običajno prijateljski sestanek. Ze sedaj pripravljamo, da se vse članstvo občnega zbora zanesljivo udeleži. — Odbor.

— Zveza bojevnikov (socialni odsek) v Ljubljani razpisuje 12 podpor po 150 din iz ustanove »Podporni sklad Martina Colaričar. Pravico do podpore imajo državljani kraljevine Jugoslavije, ki imajo domovinsko pravico na ozemlju dravske banovine, in sicer: revni bojevniki (vojaki) iz svetovne vojne (1914—1918), revne vdove in sirote umrlih vojakov v svetovni vojni, revni invalidi, vdove in sirote tudi iz drugih vojn in revne sirote sploh. Prošile za podporo morajo predložiti pisмено prošnjo in dokazila invaliditete, po-

potrdilo občine o pristojnosti in bivališču ter izjavo občine o uboštvi in vedenju. Rok za vlaganje prošnje je do 10. avgusta 1937. Prošnje naj se pošiljajo na tajništvo Zveze bojevnikov, Ljubljana, Tyrševa cesta 99.

— Spored izletov z modernimi avtokari »Putnik«, Maribor. Avgust: 1. krožna vožnja v Slovenske gorice (vključno obed na Kapeli) 75 Din; 4. Graz (vključno vizum) 100 Din; 14.—15. Mariazell (vključno vizum) 200 Din; 15.—21. po Češko-slovaški v Visoke Tatire (popoln aranžman) 2000 Din; 22. v slovenska letovišča in zdravilišča (Rogaška Slatina — Rimske Toplice — Laško) 85 Din; 22.—25. Grossglockner — Zell am See — Salzburg — St. Wolfgang (popoln aranžman) 1000 Din. Prospekti, informacije in prijave »PUTNIK«, Maribor.

— Vigred ženski list. Z avgustovo številko bo začela Vigred prinašati življenjske matere pokojnika dr. A. B. Jegliča, ki ga je tik pred smrtjo prevzeli še sam popravi. Življenjske bo opremljen s številnimi slikami in rodovnikom. — Naročite se na Vigred pravčasno. Dobe se tudi še vse letošnje številke. Celoletna naročnina din 25. Uprava Vigrada, Masarykova cesta 12.

— Najvažnejše opravilo naših gospodinj v tem času je vkuhanje (konserviranje) sadja in zelenjave za zimske mesece je sedaj najvažnejše opravilo naših gospodinj. Nov pomnožen in izpopolnjen ponate je knjižica našega sadijarskega strokovnjaka M. Humeka: Sadije v gospodinjstvu, kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjave je najboljši pripomoček in svetovalec pri teh opravilih. Knjižica ima 100 strani, nad 90 slik med besedilom in 4 večbarvne tabele. Cena je za broširano knjigo 24 din, za vezano pa 32 din, založila jo je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjižica bo našim gospodinj in njihovemu naraščajočemu velikim pripomoček in kašipot pri uporabi in predelavi sadja v domačem gospodinjstvu. Ker je ravno sedaj pravi čas za vlaganje in konserviranje raznega sadja in zelenjave, knjižico toplo priporočamo.

— V najlepše pokrajine Jugoslavije vas popelje »Putnik« luksuzni avtokar od 5. do 19. septembra: Zagreb — Banja Luka — Jajce — Sarajevo — Vrnjačka Banja — Kraljevo — Kosovo polje — Visoki Dečani — Peč — Ružovska Klisura — Kolašin — Podgorica — Cetinje — Budva — Kotor — Hercegovina — Dubrovnik — Makarska — Split — riviera Sedam Kaštelov — Šibenik — elapovi Krke — Plitvička jezera — Karlovac — Novo mesto — Ljubljana. Točnejše informacije in prijave »PUTNIK«, Maribor.

— Nesreča kmetkega dekleta. Včeraj je ljubljanska bolnišnica sprejela kmetko dekle Marijo Fortunio iz Malega doba pri Velikem Gabru. Dekle je padlo postopnicah ter si zlomilo desno nogo.

— Pri korpušentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katerega se uporablja brez posebne dipiete. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogl. reg. S. br. 30474/33.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 24. t. m. je objavljena »Zvrstitev katastrskih občin in izpremembe območja katastrskih in davčnih uprav dravskega finančnega ravnateljstva« dalje »Pojasnilo o pobiranju banovinske trošarine na kokosovo olje.« »Odlučba, da dvoletnikom posestev vzdolž mejarske in avstrijske meje ni treba potrditi o zavarovanju valute za izvoz letošnje letnine.« »Oprostitev pridelkov z dvoletniških posestev od uvoznih carinskih davčnin.« »Objave banke uprave o pobiranju občinskih davčnin v letu 1937/38 za občino Beltinci v lendavskem okraju« in »Odlučba o določitvi zaščitenega rajona za Dolenjske toplice«.

— »Kočevski dijaški dom« sprejema gojence kot običajno.

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko. ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Ne odlašajte s prijavo za izlet z luksuznim avtokarom v nepopisne krasote Visokih Tater od 15. do 21. avgusta. Informacije in prijave: »PUTNIK«, Maribor.

— Pogreša se 15 letni fant Ivan Fajdiga, ki je služil v Zalogu. Je srednje postave in ima bele kratke lase. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči očetu: Ivanu Fajdigi, Ljubljana-Bežigrad, Hranilniška 7.

Hubertus miło,
res domače,
slovensko miło!

— »Sprejem v enoletno šolo za otroške negovalke traja do 20. avgusta t. l. — Gojenke se sprejemajo v dveh skupinah in sicer v eno s 4 razredi ljudske šole, v drugo z mešansko ali ustrezno šolo. — Starost 18 do 28 let. — Pričetek šole bo 9. septembra 1937. — Natančnejša navodila so objavljena v »Službenem listu dravske banovine« in se dobijo tudi v dopoldanskih uradnih urah v drž. zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani.«

— Kot smo zvedeli iz Rimskih Toplic, bodo v tem lepem kopališču od 1. avgusta zopet na razpolago prazne sobe.

— Nepopisne užitke vam bo nudil »Putnik« izlet z luksuznim avtokarom v Dolomite, München in na Grossglockner od 15. do 22. avgusta. Zasigurajte si čimprej mesta! Informacije in prijave »PUTNIK«, Maribor.

— Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj »Hermes« dnevno. Zahtevajte prospekt! Maribor. Zrinskega trg 1. — Absolventi z malo maturo imajo posebne ugodnosti.

— Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru zopet vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10 do 12 v šolski pisarni. Vrazova ulica 4. Lastni dijaški internat. Solski program in pojasnila brezplačno.

— Turistični avtobusni izleti v Opatijo-Sušak za 70 din. Informacije Putnik, Gajeva 3, tel. 24-72. — Sušenje sadja v gospodinjstvu. Kako pripravimo pripristo, pa praktično sušilnico za sušenje sadja na štedilniku, nam pove slika z navodili v knjižici Kuhaj varčno in dobro. Cena din 3. Knjižarne običajen popust. Plačljivo tudi v pisemskih

znamkah. Dobi se pri upravi Vigredi, Ljubljana, Masarykova cesta 12.

— Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske poštne hranilnice v Ljubljani ponovno opozarja svoje člane, da takoj prijavijo svoje terjatve poštne hranilnici v Beogradu ali poštne hranilnici v Ljubljani. V Ljubljani se lahko prijave osebno izročijo. V prijavi je navesti: Ime in priimek vlagatelja, bivališče, številka hranilnične knjižice ali čekovnega računa in celokupna terjatev. Kot dedič mora doprinesiti potrdilo pristojnega sodišča. Prijave so kolka proste. Ako imata zakonca vsak svojo knjižico, mora biti vsaka prijava posebej narejena in vsaka zase odposlana. Društvo opozarja nadalje, da vsak član svojo pisмено obljubo takoj stori, kakor hitro prejme svojo terjatev, namreč da vpošlje obvezano vsoto, ker vsak pošten človek mora uvideti, da se je društvo borilo skozi dve leti in pol, preden so prišle te vloge do izplačila, ker brez družva in tožbe, bi se ne bilo to izplačilo nikdar izvršilo. Apeliramo pa tudi na druge vlagatelje, ki niso člani društva, posebno na imovitejše sloje, da prisostojijo društvu v tej zadevi na pomoč.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« gorenice.

— Celu Nemčijo si lahko ogledate ob priliki izleta »Putnika«, Maribor z luksuznim avtokarom od 3. do 22. oktobra. München, Stuttgart, Heidelberg, Mannheim, Frankfurt, Köln, Bremen, Hamburg, Kiel, Berlin, Potsdam, Leipzig, Bamberg, Nürnberg. Vse podrobnosti in prijave pri »PUTNIKU«, Maribor.

Ljubljana

Rokodelski oder v Ljubljani

V vročih poletnih večerih je kaj prijetno sedeti pod visokimi kostanji na vrtu Rokodelskega doma, kjer si človek v miru in tihozi od dnevnega dela in vročine poletja shladi svojo vročo glavo. Se prijetnosti pa je ta večerni hlad takrat, kadar nam Rokodelski oder preskrbi veselo zabavo z odreko vzporeditvijo te ali one veseloligre. Kakor vsako leto, tako nam tudi letos pripravljajo marljivi igralci pod vodstvom g. Milana Puca prav posebno zabavo na vrtu Rokodelskega doma. V soboto, 31. t. m. ob pol 9 zvečer in v nedeljo 1. avgusta ob leti uri bodo vzporedili veseloligo »Detektiv Megla«, ki bo s svojo žalostno resnico v veselom tonu — saj karakteristično podaja življenjsko sliko iz časov, ki so nam še prav živo v spominu — in z dovršenim nastopom igralcev zadovoljila prav vse gledalce. — Zato bodo prav gotovo posestili to vzporeditev ne samo društveni prijatelji, temveč vsi iz mesta in okolice, ki ljubijo smeh in si želijo poštene zabave. — Če bo slabo vreme se vzporeditev preloži za teden dni.

30 letnica Prosvetnega društva v Mostah

Letos mineva 30 let, odkar je bilo v Mostah pri Ljubljani ustanovljeno tedanje Slovensko katoliško izobraževalno društvo, sedanje Prosvetno društvo. Moščani bodo ta lepi jubilej slavili v nedeljo 4. septembra.

Na predvečer (v soboto zvečer) bodo na prostem igrali igro »Miklova Zalac«, pri kateri bo sodelovalo okoli 100 igralcev.

Drugi dan bo sv. maša na prostem, potem pa slavnostno zborovanje, popoldne pa veselica z »aznimi naslopi«.

Ze danes opozarjamo vse organizacije na ta dan, da prihite v Moste slaviti jubilej katoliške slovenske prosvete!

Spomenike, grobnice, kapele, cerkvena dela, obloge v marmornih izberete po nizki ceni pri kamnoseško kiparskem podjetju

Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ — LJUBLJANA

— Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani od 1. avgusta t. l. dalje ne bo več oddajal svoje dvorane na Miklošičevi cesti 20, ker jo potrebuje v uradne svrhe.

— Kolonija Podmladka Rdečega križa se vrne iz Bakra v torek, 27. t. m. in prispe v Ljubljano ob 22 na glavni kolodvor. Deklice iste kolonije odpotujejo iz Ljubljane naslednje jutro, 28. t. m. ob 5.30. Zbrane naj bodo ob 5 zjutraj pred glavnim kolodvorom.

— Zeganje bo danes pri znanem, uglednem gostilničarju Marenčetu na Dolenjski cesti. Za veselo razpoloženje bo med drugim skrbela tudi vojaška godba, da ne omenimo izvrstne kuhinje, po kateri se od nekdanj odlikuje Marenčetova mama.

— Huda nesreča pri delu. Včeraj v opoždanskih urah se je v delavnici Mizarske zadruge na Glincah pripetila huda nesreča. Stroj je zagrabil 51-letnega mizarskega pomočnika Franca Hlebsa iz Vrsovkove ulice 14 ter mu odrgala vse prste na desni roki. Reševalni avto je Hlebsa prepeljal v bolnišnico.

— Izlet rejcev malih živali. Zveza društev rejcev malih živali v Ljubljani, Karunova ulica 10 priredi dne 22. avgusta t. l. celodnevni avtobusni izlet na Korosko. Odhod iz Ljubljane ob 4 izpred hotela Mikhič (kolodvor) čez Kranj, Kranjsko goro in Podkorenjsko sedlo v Beljak. Od tu bo vožnja mimo Vrbskega jezera na Gospo sveto in Celovec. Povratek bo čez Jezersko na Kranj v Ljubljano ob 22. Cena vožnji s propustnico je 100 Din na osebo. Prijave sprejema Zveza najkasneje do 8. avgusta. Vabljeni vsi rejci in prijatelji rejskega pokraja.

Najzadnejše Lutz-peči.

— Sadijarski tečaj priredi podružnica »Sadj. in vrt. društva« v Ljubljani v nedeljo, 25. t. m. ob 15 na vrtu g. Dachsa, Prule št. 23. Razkazovalo se bo obrezovanje sadnega drevoja po Loretiju in vzgoja sadnih grmov. Vabljeni so tečajniki, dobrodošli tudi drugi, ki se zanimajo.

— V Ljubljani umrli od 16. julija do 22. julija. Hohn Amalia roj. Ram, 89 let, vdova pošt. nadkontrolorja, Lončarska steza 10, Mak Marija, roj. Naglič, 81 let, vdova čevljar, mojstra, Ob Mladinskem domu 1, Ravnikar Ivan, 69 let, posestnik, Poljanski nasip 32, Bradeclo Ivan, 2 meseca, sin kajzarja, Golo brdo 2 pri Medvodah, Čepin Josipina, roj. Marout, 85 let, žena pošt. uradnika v p., Čojzova c. 9. Poždan Jožeta, roj. Gomilar, 60 let, žena rudarja, Vidovdanska c. 9, Hubat Marija, 76 let, vpokoj. tob. tov. Japljeva ul. 2, Hromec Janez, 76 let, župnik v p., Stožice 91. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Rogale Martin, 46 let, delavec, Kamrova vas, 12, obč. Koprivnik pri Kočevju, Škerli Antonija, 32 let, šivilja Skofja Loka, Novo predmestje 27, Zalaznik Neža, 55 let, vdova, Drenov grič 33 pri

ZAHTEVAJTE IZREČNO BEBO V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

Vrhniki, Lukežič Helena, roj. Pirc, 72 let, vdova mestn. uslužbenca, Kapiteljska ul. 11, Kastelic Alojzij, 36 let, prevzitar, Luče 22 pri Gornjem gradu, Micković Jovan, 79 let, lovec, Sostro, ubožnica, Oven Franciška, roj. Setničar, 72 let, zasebnica, Kladezna ul. 14.

— Kino Kodoljevo. Danes ob 4, 6 in pol 9 ter jutri ob pol 9 »Valček za Tebe«. Camila Horn, Luiz Graecr. Cene znižane.

— Cenin izlet na Grossglockner od 14. do 15. avgusta. Prijave sprejema izletna pisarna A. Okorn, Ljubljana. Hotel Slon, tel. št. 26-45.

Zobozdravnik specialista
DR. IVAN OBLAK
ne ordinira do 24. avgusta

— Opozorjamo slavno občinstvo, da priredi Zdrženje poštinih zvaničnikov in služiteljev kraljevine Jugoslavije, podobor v Ljubljani, svojo veliko vrtno veselico, dne 1. avgusta ob 15. uri v prostorih gostilne Kačič na Tyrševi c. Sodelovala bo poštna godba kakor tudi harmonika, tako da bodo prišli vsi na svoj račun. Zato vabimo že danes vse. Gotovo ne bo nikomur žal, če se udeležijo tako zabavne prireditve. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na 8. avgusta t. l. — Odbor.

— Pomnite! Elektro podjetje Haviček je samo eno, in to edino Haviček Fran. na Sv. Petra cesti 5, telefon samo 34-21. Ne nasledajte zavarjanju.

— Stokovno tiskanje oblek, parno likanje Simenc, Kolodvorska 8 in sprejemalnice, Knaflijeva 2.

— Cigave je kolo? Policia je prišla znanega tatu, 29 letnega Alojzija Sinkovca, ki je bil do sedaj že 24 krat kaznovan. Pri njem je zaplenila kolo, ki je bilo nedvomno kje ukradeno. Sinkovec je sicer povedal neki naslov na Dolenjski cesti, kjer naj bi kolo ukradel. Toda tam policija ni mogla nič ugotoviti, zaplenjenega kolesa pa tudi ni v policijskih seznamih ukradenih koles. Pravi lastnik naj pride ponj na policijo.

— Dinamo stroje sta kradla. Detektiv Križman je prijel te dni na cesti dva mladeniča, ki sta kar po načrtu jemala s tujih koles dinamo stroje in reflektorje. Ta dva tatova, ki sta prvič padla v kriminal, sta priznala, da sta prvič ukradla dinamo in svetilko za svoje lastno kolo, potem pa ju je prišla strast, da sta kradla kar na debelo. Pri njiju je policija našla štiri reflektorje in dva dinam. Policia poizveduje za lastnika.

— Mati prodala tatinsko hčer. Neki tujec, ki ima v Sloveniji prav dobro službo, je v petek zvečer prišel v Ljubljano ter se zabaval v znamen »boljšem« nočnem lokalu. Našel je pogovor s starejšo uslužbenko ter jo prosil, če mu more preskrbeti kakšno prijetno družino. Njo samo je odklonil, češ da je prestara in vrla mati mu je zato ponudila lastno hčer. Včeraj zjutraj pa je tujec prišel na policijo, ovdal mater in hčer ter povedal, da ga je nadobudna hčerka okradla kar za 1000 din. Zakoni so zakoni, toda če bi šlo samo po vesti, bi jih gosposki tujec zaslužil prav toliko po zadnji kakor vrla mati in nadobudna hči!

ZOBOZDRAVNIK - SPECIJALIST
Dr. Mirko Kambič
ne ordinira do konca avgusta.

— Hitro se ga ujeli. Pred Laznikovo trgovino barv na Gosposvetki cesti je stajalo za kolesa kupec. Eden takih kupcev je v petek postavil svoje kolo v to stajalo ter stopil v trgovino. Med kupčijo pa se je ozrl skozi vrata trgovine in videl, kako seda na kolo potepuh ter se hoče odpeljati. Naglo je skočil lastnik kolesa iz trgovine, prijel se zadnje kolo ter zvrnil tatu na tla. Prihitel je stražnik, ki je tatu prijel. Je to 26 letni A. S., ki se na policiji izgovarja na prav nenavaden način: »Veste, gospod, nisem hotel kolesa ukrasti. Samo tako veselje me je prijelo, da bi se rad malo popeljal z njim!« Policijski in pa kazenski paragrafi pa takega veselja ne poznajo in bo možakar moral pač zaradi poskušene tatvine pred sodnika.

— Nočno službo imajo lekarne v nedeljo: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Garts, Moste; v ponedeljek: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova 7.

Rogaška Slatina

Radi smrti patriarha srbske pravoslavne cerkve Varnec je za dne 25. julija nameravani »Anin ples« preložen na nedeljo 1. avgusta. V proslavo sv. Ane bo v ponedeljek 26. julija ob 10. služba božja v zdraviliški kapeli.

Ptuj

Hajdina. Pretekli ponedeljek je ptujski gospod prošil ob asistenti gimnazije profesorja Cajnkara in obeh domačih dušnih pastirjev blagoslovil zadnji domek Janezu Paľu, cerkvenemu ključarju na Hajdini. Mnogoštevilna udeležba vernega ljudstva na pogrebu, ubrane žalostinke ob sodelovanju gg. organizetov od Sv. Vida pri Ptujtu in Svelega Lovrenca v Slovenskih gorah, šopki in venč, solze in molitve, vse to pač izpričuje, da je blagi pokojnik užival velik ugled v župniji. Ljubi Bog naj potolaži vse žalujejo, zlasti otroke, ki so vsi bili — šest sinov in pet hčerk — in so deloma še vedno vneti sodelavci v domačem prosvetnem in pevskem društvu. Sin Anton je organizir in cerkveni na Hajdini. S Palom izgubi tudi božja pot na Sladki gori svojega romarja »vžarjac« pri lepih rimskih procesijah. Bog mu obilno poplačaj v večnih bivališčih!

I. Kolman, predsednik osrednje kat. organizacije Češkoslovaške.

Katoliški čsl. akademiki na grobu A. M. Slomška

Odposlanstvo češkoslov. katol. akademikov se ustavi danes na enem najdražjih mest krasne Slovenije, ob grobu škofa A. M. Slomška. Položilo bo venec s trakovi in narodnih barvah češkoslovaške države. Bo to čin vroče simpatije in goreče ljubezni naše mlade inteligence do velikega sina katoliške Cerkve in slovenskega naroda.

Počastili bomo nepozabnega škofa, zvestega stražarja in čuvarja njemu izročeni duhovnih dobrin, moža svetniškega življenja. Hočemo reči, da je svetnik Slomšek tudi nam enako drag in mil vzor, kakor slovenskemu ljudstvu.

Ponižno pokleknejo tu k vroči molitvi, da bi Bog dodelil Slovencem, ki jih mi tako zelo ljubimo, to veliko radost, da bi njih škof dosegel čast oltarja. V trenutku te molitve bo z nami v duhu združeno občestvo katol. češkoslovaških dijakov in

val verni državljani češkoslovaške države.

Njim bomo ponesli a Slomškovega groba sporočilo — katerega bodo povsod z radostjo sprejeli, kjer gori v areh ogenj zvestobe do svete vere —, sporočilo, da naj s svojo priprošnjo pomagajo izprostiti ljubi Sloveniji škofa-svetnika.

Organizirana družina katol. dijaštva bo, ki bo to poslanstvo ponesla v vse kraje češkoslovaške domovine ter bo skovala zvezo najdražjega prijatelja Čehoslovakov do Slovencev.

Naš obisk Slomškovega groba bo obenem dokaz naše vdanoosti slovenskemu narodu, na katerega rodovitnem deblu je zrastle ta redka cvetka v taki duhovni bogatosti.

Združeni po skupnem slovenskem poreklu in ujedinjeni v eni veri ostajamo zvesti drug drugemu, Cerkvi, narodu in domovini.

Belokranjski prosvetni tabor

v Črnomlju, dne 8. avgusta

Belokranjci z navdušenjem prebiramo poročila o velikih uspehih ljudskih taborih širom slovenske zemlje. Čas je, da se tudi mi zganemo in javno pokažemo sadove skrivanja, a vztrajnega dela po društvi, krožkih in odsekih. Zato že danes opozarjamo vse svoje rojake na ta belokranjski tabor.

Sporodi:

Sprejem gostov na postaji po prihodu ljubljanskega turističnega vlaka, nato sprejem po mestu in sveta maša.

Po maši zborovanje pred cerkvijo, kjer govori g. Fr. Teršeglav in dr. Veble.

Popoldne ob 2. liturgiji, nakar sledi telovadna nastop na »Kaplanici«, enako tudi nastop belokranjskih pevskih zborov.

Po nastopu prosta zabava.

Obračamo se do vseh zavednih Belokranjcev in Slovencev, da se 8. avgusta v čim večjem številu udeležijo našega tabora.

Na svidenjel

† Slikar Franc Merčun

V Ihanu so 21. t. m. pokopali g. Franca Merčuna, sobnega in dekorativnega slikarja. Rojen je bil l. 1881 v Bišah, občina in fara Ihan. Prirojeni talent ga je silil, da se je izučil obrtnega slikarstva v obrtni šoli v Ljubljani, fresko slikanja ga je pa učil pokojni cerkveni slikar Ogrin.

G. Merčun je slikal in prenovil mnogo cerkev, tako cerkev na Rakovniku, pri Devici Mariji v Polju, domačo cerkev v Ihanu in mnogo drugih cerkev po Gorenjskem in Dolenjskem ter mnogo kapelic. Pravkar je prenavljal cerkev v Radomljah in frančiškansko cerkev v Kamniku.

V ponedeljek ga je zvečer ob 9 nenadoma zadela kap na njegovem domu v Bišah. Zapuščena žena in 6 otrok, med njimi so 4 neprekrljeni.

Pokojnik je bil pošten krščanski mož, ki je bil splošno spoštovan. Vedno je imel odprte roke, kadar je bilo treba podpreti kako dobro stvar.

Naj mu sveti večna luč! Njegov spomin pa bo živel v njegovih delih.

Brezje

Akcija za preureditev prostora pred romarsko cerkvijo je napredovala v toliko, da bo zadnje nedelje meseca avgusta velika slovesnost blagoslovitve temeljnega kamna za spomenik vsem slovenskim žrtvam svetovne vojne. Proslava bo združena z velikim taborom, na katerega bodo povabljene vse naše odlične osebnosti. Agilni odbor Zveze bojevnikov je neprestano na delu, da bo privedel čim več človeštva in veličastnosti. Tudi zbiranje prispevkov lepo napreduje. Pri vseh slojih našega naroda se kaže veliko zanimanje in največ darov prihaja od nižjih slojev, ki si kljub siromaštvu in pomanjkanju odtrgujejo prav znatne zneske, da priпомorejo k povzdigu naše lepe vaseslovske božje poti. Zlasti je treba pohvalno omeniti župnijo Krko pri Stični, ki je med svojimi župljani zbrala znesek nad 500 din in ga kot ena prvih župnij poklonila brezjanski Materi božji. Pa tudi posamezniki se pridno oglašajo. Tako je prejel izvršni odbor iz Ljubljane od neke gospodične znesek 500 din, pa je obljubila, da bo še prispevala in s tem pripomogla k skorajšnemu uresničenju lepe zamišlj. Zivo se je zanimal za akcijo naš umrlj nadškof A. B. Jeglič, ki je bil član častnega odbora in obljubil, da bo sam prisostvoval prireditvi, žal, da nam ga je neizprosnna smrt tako nenadoma iztrgala iz naših vrst. Spomenice, razlage in prošnje je izvršni odbor razposlal vsem občinam, župnim uradom in tudi posameznikom ter upa, da se bodo vsi odzvali njegovemu pozivu ter skoro zbrali prispevke in mu jih poslali. Ker bodo Brezje s preureditvijo res mnogo pridobile in ker bo delo v slavo in čast božje Matere, v okras naše slovenske zemlje, pa tudi v ponos vseh Slovencev, zato ne sme manjkati nobenega Slovenca, da ne bi s svojim darom pripomogel do uresničenja prelepe zamišlj. Darove sprejemajo župni uradi, zakar se še enkrat prav ljudno naprošajo.

Leskovec pri Krškem

Preteklo nedeljo smo imeli pri nas izredno slovesnost. Obhajali smo novo sveto mašo. Daroval jo je gosp. Jože Pirc iz Gorenje vasi. Zadnja nova maša domačina je bila pred 50 leti. Zato ni čudno, da je župnija za to priložilo stotila, da bi bila svečanost kar najlepša. Leskovec še nikdar ni bil tako prazničen kot sedaj. Sprejem, notranja kakor zunanja dekoracija in vse drugo je vzbujalo veliko pozornost. Slavnostni govornik je bil gosp. Alojzij Košmerlj, mestni župnik iz Ljubljane. Govoril je tako odlično, kot samo on zna. Njegov govor bo ostal v trajnem spominu. Tudi občajna novomašna gostija je potekla v lepem redu. Sedaj upamo, nam ne bo treba čakati nove maše 50 let, ker imamo še enega bogoslovca, ki je že v 3. letniku.

30 let vestnega in zvestega službovanja

Poznate li to gospodično? Ne? Prosim, to je gđ. Urška Kregelj, ki je te dni obhajala tridesetletnico službovanja pri Zadrugi zvezi.

Rojena je bila v St. Janžu na Dolenjskem, od koder je prišla v mladosti s svojimi starši v Ljubljano. Starši so ji kmalu umrli in potem se je morala preživljati sama in še skrbeti za svojega mlajšega brata.

Pred tridesetimi leti je nastopila službo pri Zadrugi zvezi. Skozi njene roke gredo vsi dopisi, ki prihajajo, in ravno tako pisma, ki jih pošilja Zadruga zveza. Ona najbolj pozna vse zadrugarje, ki se oglašajo pri njej, prinašajoč dopise, ali pa naročajo poslovne knjige in tiskovine. Ako se zgubi kak akt in ga ne more nihče najti, zasledi ga naša gospodična Urška, ker le ona pozna vsa skrivališča, v katera se zgubljajo akti.

Uradništvo jo spoštuje, saj je vedno ljubezna in postrežljiva, a tudi predstojniki jo kajpada zelo cenijo.

Naj gospodična Urška še dolgo časa vrši povzeto in ji službo vesela in zadovoljna, kakor je bila doslej!

† Rajko Princič

Po kratki mučni bolezni je umrl gospod Rajko Princič, železniški uradnik v pokoju. Z njim je legel v grob borilec za jugoslovansko idejo, ki je radi svojega prepričanja kot zaveden Slovenec, katerega ni nikdar skrival, moral pretrpeti med vojno preizkušnje avstrijskih oblasti, kajti zaznamovan je bil z znakom »P. v.« Ko je na njegovem službenem mestu v Gorici v začetku svetovne vojne, dobil poziv, naj se javi za vojno službo proti Srbiji, je izjavil predstojniku, načelniku v Gorici, velenemu Wieserju, da dvomi, da bi se Slovenci borili proti Srbiji. Na to svojo izjavo so ga z družino, brez sredstev, brez močnosti, da bi vzel seboj svoje imetje, takoj poslali v konfinacijo na Češko-nemško mejo. Tudi tam je bil stalno pod policijskim nadzorom, tako da ni smel uporabljati niti svoje službene legitimacije. Do preobrata je trpel v največjem pomanjkanju z vso svojo družino šibo konfinacije. Po preobratu je prejel poziv od prometnega referenta takratne deželne vlade, naj stopi v službo domovine, kateremu se je z veseljem, brez oklevanja takoj odzval. Leta 1931. je stopil v zaslužni pokoj.

Skrupnega pokojnika, ki nikdar ni silil v ospredje in ni iskal koristi od svojega narodnega prepričanja, bomo ohranili v častnem spominu. Družini naše iskreno sožalje!

Mengeš

75 letni jubilej.

Danes praznuje 75 letnico rojstva g. Jakob Mengeš, posestnik v Malem Mengešu. Ravno na dan, ko slavi mengeška prosveta svojo 40 letnico, si štejejo v dolžnost, da se skromno oddolžimo možu, ki je med prvimi postavil lopato na ledini naše kulture in prosvete. Kako v širokem delokrogu se je udeleževal naš jubilej in koliko zaslug je pri dobili v dolgih letih, povedo zgornjo naslednje številke. G. Jakob je ustanovni član najstarejšega mengeškega društva iz l. 1884, t. j. »Mengeške godbe«, pri kateri je aktivno sodeloval nad 30 let. Dolgi 35 let je pel slavo Bogu kot cerkveni pevec na mengeškem koru; še dalje je sodeloval pri narodnem petju. Bil je tudi ustanovni član tukajšnje gasilne družbe, čigar podporni član je še danes.

Mož strogo krščanskih načel je vzgojil za življenje svoje sinove in hčere v krščanskem duhu. Vsekozi je zvest čitatelj naših listov in že 30 let naročnik »Domoljuba«.

Danes, ko praznuje g. Jakob sredi svoje družine svoj 75 letni jubilej še ves čil in zdrav kot pristna gorenjska korenina, mu kličemo vsi njegovi prijatelji: Bog Te živi, Jakob, do skrajnih mej življenja!

Slovenska Bistrica

Ponovitev prve daritve. Včeraj popoldne so je vrnili med našo splošno priljubljeni novomašnik gosp. Jakob Marinšek. Rojen v Vipavi se je posvetil dušnopastirskemu delu med primorskimi Slovenci. Svojo prvo daritev je opravil na grobu sv. Petra v Rimu in jo bo danes ponovil tu, kjer je kot vojni begunec preživel svojo mladost. Naša fara se ob tem izrazu hvalečnosti čuti počaščen in prosi novomašnika, da se je vedno spominja pri oltarju Gospodovem.

Znamenje popravite. Ob cesti med Slovensko in Gornjo Bistrico stoji hrastov briž, v katerega je pred časom udarila strela in poškodovala podolžni tram. Nekdo pa je — ne vemo zakaj — še snel leseno podobo Zveličarja. Upamo, da je slabo tolmačenje tega dejstva neutemeljeno. Najpametnejše pač bo, da se stvar uredi. Ze zaradi mimoidočih tujcev.

ELIDA

— radi blagega učinka prava polepševalna sredstva

MILA

ELIDA MILO *Favorit*
Že deset let ljubljene
vsake lepe žene

Cestna dela v Ljubljani

Poleg drugih nujnih vprašanj, ki zadevajo skrb mestne občine, je tudi vprašanje ureditve, obnove in popravne cestnega omrežja. V mestu Ljubljani je cestno omrežje že kolikor toliko urejeno, vendar je še precej okrajev, kjer so po regulacijskem načrtu projektirane nove, potrebne ceste in ulice, da se spričo naraščajočega prometa povežejo posamezni predeli in se tako omogoči hitrejši promet iz enega dela v drugega, iz ene ulice v drugo. — Vsega ni mogoče izvršiti danes, tudi ne še jutri, pač pa postopoma leto za leto.

O gradnji novih prehodov čez Ljubljano in razširitvi Karlovskega mostu smo že poročali. Vea omenjena dela bodo izvršena že letos. Bila so že razpisana in oddana najcenejšim ponudnikom v izvršitev. Enako pa se bodo gradile nekatere ceste, ulice, deloma se že grade, izvedli se bodo razni prehodi in popravile nekatere ulice in ceste, kjer je to potrebno in kolikor to predvideva letošnji mestni proračun.

Med cestnimi deli je treba omeniti predvsem gradnjo ceste Ljubljana—St. Vid, ki se gradi poleg nove urejene tramvajске proge. K tem delom pripeva mestna občina okrog trideset milijonov dinarjev. Cesta bo tlakovana in asfaltirana ter bo z ostalim delom, ki se gradi proti Gorenjski, gotovo ena najlepših cest v Sloveniji. Vzporedno s cesto in tramvajsko progo je v načrtu gradnja ožje poti za pešce in ročne vozičke. Za to pešpot je predvidenih 160.000 din. Vendar so v zadnjem času nastale težave zaradi pretiranih zahtev posestnikov prizadetih zemljišč, ki nenadoma zahtevajo zdaj več, kot so se svojčas zavezali nasproti bivši občini Zg. Šiški. Bila pa bi resnična škoda, če bi morala zaradi tega spora izostati gradnja te potrebne pešpoti; na cesti sami se bo promet brez dvoma povečal in zaradi asfaltirane ceste bo vožnja razmeroma mnogo hitrejša, kar bo zelo neugodno za pešce, zlasti pa še za ročne vozičke. Upati je, da bo še pravočasno prevladala uvidevnost prizadetih posestnikov, da gradnja te poti ne pade v vodo.

Obiskovalci Rožnika in tivoljski sprehajalci so že dolgo želeli, da bi se zgradila lepša in zloženjša pot na Rožnik. Danes se cesta že gradi in bo od Drenikovega vrha do Rožnika šla lepa vozna in izprehajalna pot — sicer ne namenjena za vozove, pač pa za pešce. V primeru potrebe pa bo sposobna tudi za vozove. Tudi ostala pot na Rožnik bo popravljena in urejena.

V mestu samem pa je omeniti gradnjo 12 m široke promenade ceste od glavnega vhoda v ti-

volski park do začetka ceste v Rožno dolino. — Vprašanje dohoda iz Šiške v Rožno dolino je postajalo z vsakim letom nujnejše, zlasti, ker se mesto leto za leto bolj širi v Rožno dolino in pod Rožnik. Zveza je bila projektirana preko tivoljskega parka ob železniški progi, a njeno gradnjo je oviralo zemljišče, ki ga je imela v zakupu »Atena«. Po poteku zakupne pogodbe je zdaj zemljišče pristo in se je gradnja ceste že pričela.

Nič manj nujna in potrebna je otvoritev Ilirske ulice (kot podaljšek Komenskega ulice na Fügnerjevo ulico). Ves predel med Taborom in Sv. Petra cesto ter Fügnerjevo ulico je bil tako rekoč zaprt, ovinek na obeh straneh iz Komenskega ulice v Fügnerjevo ulico pa silno velik. Z otvoritvijo Ilirske ulice bo ta kompleks prerezan in tako olajšan dostop iz Komenskega v Fügnerjevo ulico. Za napravo novega cestišča in kanala je predvidenih 137.000 din.

Enako važna in potrebna podaljška je bila Kersnikova ulica med Gosposvetsko cesto in Pražakovo ulico; podaljšek te ulice se že gradi in bo kmalu odprt promet. Regulirala in podaljšala se bo Askerčeva ulica (med Gorupovo in Emonsko cesto). V ta namen je bila s sklepom predzadnje seje mestnega sveta odkupljena Jelačinova hiša, ki je ovirala regulacijo te ulice. Ta hiša se bo začela podirati avgusta meseca. Normalni profil te ceste se gradi iz milijardnega kredita za javna dela, občina pa pripeva, v kolikor pridejo v poštev stroški za izboljšanje oziroma olepšanje ulice.

Poleg navedenih del so v načrtu še razna druga cestna dela, kot popravila, razni podaljški n. pr. podaljšanje ceste VI v Rožno dolino, dalje razne obnove, tlakovanja cestišč (n. pr. pred cerkvijo Srca Jezusovega), itd. Na trgih bodo popravljene nekatere stari spomeniki, kot spomenik na Sv. Jakoba trgu. Za napravo novih in obnovo starih hodnikov ob Dunajski cesti je določenih 100.000 din (poleg prej omenjene vsote) in še posebej za ureditev hodnikov ob sejmišču na Poljanski cesti 15.000 din. Za nabavo posipalnega materiala in za stroške posipanja pa je predvidenih 1.400.000 din.

Iz vsega tega je razvidno, da je tudi vprašanje gradnje, poprave in obnove cest poleg ostalih gradenj, ki jih bo v tekočem proračunskem letu izvedla mestna občina ljubljanska, prišlo letos v precejšnji meri do rešitve; to pa je seveda le etapa v celotnem načrtu izboljšanja in izgradnje modernemu prometu odgovarjajočih mestnih komunikacij.

Svetovna razstava v Parizu: Veselični prostor: Stara Francija (ples na trgu).

Posavski prosvetni tabor v Rajhenburgu

Praznik katoliške prosvete v Posavju se bliža. 8. avgust mora pokazati sadove našega dela, pa tudi naš ponos in našo zavest. Posavski prosvetni tabor mora biti v krogu ostalih taborov, ki se vrše letos širom Slovenije, veličastna manifestacija katoliške misli in prosvete v Posavju.

Prosimo vse, ki so prešli okrožnice, da se ravnajo po navodilih v okrožnici. Vprašalne pole pa da čimprej vrnejo.

Sporod tabora je sledeči: dopoldne po prihodu vlakov sprevod po trgu v baziliko, kjer bo sv. maša z ljudskim petjem. Peli bomo sledeče pesmi: »Kraljevo znamenje križ slojce, »Lepa si lepa roža Marjica, »Pridi molit o kristjane, blagoslovno »Glasno zapojmo: in himno »Poveš Bogac. Prosimo, da se udeleženci naučijo navedenih pesmi, kolikor jih še ne znajo, da bomo vsi peli. Po sv. maši bo na prosloru pred cerkvijo prosvetni tabor s sledečim sporedom: Državna himna; govor: »Slovenec in verac, govori g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora, in »Naša katoliška prosveta, govori g. prof. Bitenc iz Celja, himna »Poveš Bogac. Popoldne ob pol 4 bo pri Slomškovem domu telovadna nastop naše mladine.

Na predvečer naj v vsaki župniji zagore kresovi, ti znaki naše borbe iz davnih dni. Možje in fantje pripravite jih.

V župnijah, kjer še ni prosvetnih društev ali fantovskih odsekov, naj pridejo fantje na okrašenih kolesih, da bodo nastopili v sprevodu. Pridite tudi na lepo okrašeni vozovih. Okrašeni vozovi bodo zaključili spreved.

Kdor ima narodno nošo, naj gotovo pride v narodni noši. Dekleta naj pridejo, kolikor mogoče v dečvah.

Vsi udeleženci tabora naj imajo taborni znak

in nagelj. Taborne znake smo poslali vsem društvom, ozir. župnim uradom. Doblili jih boste pa tudi na dan tabora v Rajhenburgu. Taborni znak bo obenem vstopnica za stojišče za popoldanski nastop.

Kdor bi želel imeti naročeno kosilo, naj društva ali posamezniki javijo število kosil prosvetnemu društvu v Rajhenburgu najkasneje do 5. avgusta.

Obenem se tem potom obračamo na sosednja bratska društva izven videmske dekanije, oziroma Posavskega fantovskega okrožja, da se udeležijo tabora. Predvsem pa vabimo narodne noše, da pridejo na tabor, ker v Posavju ni narodnih noš.

Ostala navodila bomo še objavili. — Bog živi!

Mirna

Preteklo nedeljo je Mirna zacvetela v mlajih in zelenju. Posebno je povzdignila slovesnost sijajno okrašena cerkev, za kar iskrena hvala našim požrtvovalnim dekletom. Skoro raz vsa javna poslopja so zaplapolale jugoslovanske trobojnice. Pa ni čuda. Saj na dan nove svete maše se mora vzradovati vsak katoličan, zlasti pa sofaran. Prvič je stopil pred oltar gospod novomašnik Solar Jožef, obdan od številnih duhovnikov. Z ubranim pritrvanjem so mirniski zvonovi privabili kljub slabemu vremenu veliko vernikov, zlasti še sofaranov, da prisostvujejo prvi daritvi svojega ljubljanskega sorjaka. Pred sveto mašo je govoril novomašniški pridigar gosp. Cerkovnik Franc. V izklesanih besedah in poudaril težave in bridkosti, ki v današnjem času ogrožajo duhovniški stan.

Vsi Mirenčani želimo gospodu novomašniku, da bi postal dober oznanjevalec božje besede in zvest delavec v vinogradu Gospodovem. Pri vsem njegovem delu pa, ki bo posuto tudi s trnjen, naj ga spremlja božji blagoslov.

Kača, ki sebe žre ...

Pariz, julija.

Od Strasbourga do Pariza je 402 km in prevozimo v 5 urah 33 minutah. Od Bar le Duca do Pariza je 182 km ter prevozi ta del proge vlak brez prestanka z brzino 110 km na uro.

»To je brzina!«, sem pripomnil svojemu sosedu v kupeju. Kar oživel je. »Da, za petdeset minut so skrajšali vozni čas od Strasbourga do Pariza francoski tehnik po vojni, pa ga se bodo,« je menil. Konja je spodril avtomobil, avtomobil je zaostal za zrakoplovom, ali naj torej železnica stoji ob strani in gleda tekmo drugih vozil? Pa se je začelo: zboljalo so stroje, da bi dosegli večjo brzino, večja brzina je zahtevala trdnije pruge in železje močnejših razmerij. Avtomobilisti so dosegli gradnjo cest v vse večje kraje in zopet so morali dati vozu novo obliko, potegneno, spredaj prišiljeno, ves voz je bilo treba pričeti nizko graditi, da so omogočili večjo brzino. Nad obema pa je zaplavala aeroplan. Danes si konkurirata več vlak in avtomobil sama, prvenstvo v prevozu zavzema vsekakor aeroplan. Vse neureče in nezgode ne bodo preprečile razvoja in napredka, ki ga morajo v prevoznih naši tehnik doseči, je pribil Francoz. Pa, ali se vam ne zdi vse to divjanje podoba tiste kače, ki sama sebe za rep grabi in se sama žre, sem pripomnil; najprej tekma okrog samega sebe: avtomobil — cesta, proga — stroj, zrakoplov — motor in spet od začetka: zrakoplov — železnica — avtomobil...; potem se pa začneja: najprej Francozi, potem Nemci (često je obratno!), Angleži nečisto zaostajati — vse pa poseka Amerika! Kam bo to privedlo? Meje nas ne smejo zanimati, pri napredku moramo iskati le možnosti, je odločno zaključil moj popotni tovariš.

Dve Nemki iz Augstburga, ki spopolnujeta družbo v našem kupeju, se pridno zalagata vsa pot z obloženimi kruhki, čokolado, bonboni, bananami, vse pa zalivata z jajčnim konjakom in z limonadno, ki pa mora biti v tej vročini v razbeljenem vagonu okusna... Tovariši seže v košarico in mi ponudi krasno breskev. »Zgodnje francosko sadje,« pripomni s pozornostjo. Res okusnemu prigrizku dodava vsak še čašo pristnega bordojca. Kar hitreje mine čas ob taki družini in postrežbi.

Nancy — Toul — Bar le Duc — Châlons sur Marne. Pokrajina, ki je poleg Soške doline, Krasa in Kobarida največ prestala v svetovni vojni. Ko brzimo med vinikami griči in skrbno obdelanimi polji bogate in lepe Champagne, posejane s kmečkimi vasicami po pobočjih goric in z zgodovinskimi gradovi sredi gozdičev po vrhovih, mi je na misli kri, s katero je zapечатena za vse čase znamenitost te pokrajine v zgodovini Francije. Trdnjavska črta Metz—Toul—Verdun z vsemi svojimi težkimi borbami za vsak korak zemlje, znamenita bitka ob Marni, ki je po mnenju zgodovinarjev odločila svetovno vojno, kdo bi si mogel poklicati v spomin vse podrobnosti, ko drvim proti Parizu.

Moj popotni tovariš je zgodovinar, profesor kulturne zgodovine v Strasbourgu, po rodu pa iz Champagne. Vsak kočec te lepe zemlje mu je znan. Pred Bar le Ducom mi pokaže ob desni strani proge na malem gričku Poincaréjevo rojstno hišo. Med vojno je bila razrušena. Pa ni zrasla na njenem mestu moderna vila, ampak zopet preprosta hišica z malo nagnjeno streho, kakršne so značilne za Champagne.

Dalje me opozori na rzevne kanale med Marno in Renom ter Donavo in Ródonom. Veliko prometa izvrše male tovarne ladje, ki jih po cesti ob strani vlečejo konji. Povsod jih vidimo z vlaka. Konje nadomeščajo v zadnjih letih z električnimi vlačilci. Elektrificirana proga je v tej smeri izdelana že 200 km od Pariza. Nemci so v tem oziru urnejši. Zelo pomešeno nadomeščajo premož z električnim tokom. Toda francoske železnice niso državne in je lastnikom mar pač bolj trenutni finančni uspeh. In pa premož je zlasti v »zasedenih« Alzaciji in Loreni več kot dovolj; vsi rudniki so v polnem obratu. Toda, ako bo sčasoma tudi železnica prišla pod odločujoči vpliv političnih činitelev, bo brez dvoma tudi francoski vojni minister lažje uveljavljal svoje zahteve, kajti tudi s tega stališča straži tista pošastna kača: ker Nemci — tudi mi, ker Francozi — tudi Angleži in Italijani in Japonci...

Taka razmišljanja in ugibanja prekine moj novi znanec z nenadnim vprašanjem, kaj me posebej zanima v Parizu. Da sem bil tam več časa, pa da ima moje sedanje potovanje le strokovno-študijski namen, sem povedal. Pa je znova prešel na svojo stroko. Naj ne pozabim pogledati, kako so nekateri nasade v Versailles nadomestili z novimi čamci cvetja, kar silno lepo učinkuje. Tudi so v Versailles to dni nanovo otvorili dve dvorani prenasil gobelinov iz 17. stoletja. V Louvru so povsem preuredili oddelke egiptškega, grškega in francoskega kiparstva; vsako sredo in soboto od 9. do 11. zvečer so ti oddelki posebej umetno osvetljeni ter si je moči vse zbirke ogledati pod strokovnim vodstvom profesorjev francoske akademije. Učinki so čudoviti.

Vmes mi novi znanec pokaže ob progi kraj, do koder so privlekli Nemci svoje topove, da so obstreljevali Pariz; pogledam na opozorilo, zaseko, do katere so nemške čete prodrle; navede mi mesto, od koder je francoski generalni štab vodil bitko na Marni. Pa to ni njegova stroka, niti mi ni prijetno o tem govoriti; na uspešen izid svetovne vojne pa je ponosen; in kateri Francoz ni ponosen?

Obe dami v kupeju si med najinim razgovorom pošepetavata. Starejša, ki razume francoski, vzdihne nasproti mlajši: »Kaj vse je že bilo in je prav za prav še naše...!«

Lepa Champagne pa ima tudi svojo bol, kakor jo imajo naše Haloze in Slovenske gorice. Kmet in vinogradnik je obubožal. Ljudstvo se redči, še od teh, kar jih je, zlasti mlajši, ne delajo radi na zemlji, ampak gredo raje v mesto in po tovarnah. Zlasti Francija zadnje dobe z močno razširjeno komunistično propagando je pripravljena za odvajanje ljudi od zemlje in domačije. (Prijetelj Puš, ki si mi pravil, da ostajajo njive že po gorenjskih kmetijah neobdelane, ker mladina drvi v tovarne, nate sem se spomnil, ko sem slišal to ugotovitev iz ust domačina iz bogate Champagne.) Tako je treba obdelovati zemljo z najetimi močmi, zvečine s priseljenci. Moj tovariš ni poznal Slovencev, ki zlasti iz Prekmurja prihajajo na spomlad tu sem na delo; za Francoza je pač vsakdo étranger, tujec. (Saj se mi je zgodilo pred leti prav tu v Cours de Vacances, da celo profesorica na francoski aliansi ni vedela, kje je Belgrad in kje Ljubljana; menila je, da je Praga glavno mesto Jugoslavije; kam bi dela Slovence, ji je bila nerazumljiva uganka; je ne suis pas fort en géographie, se je opravičila.)

Delo z najetimi delavci je drago, cena pridelka ni v razmerju s stroški pridelave. Njive ostajajo neobdelane, vinograde zanemarjajo. Vse uredbe o zvišanju cen in mezd so sicer pomogle delavcu, niso pa koristile kmetu. Kljub razmeroma dragemu življenju v Parizu in Franciji sploh je kmet ostal revež. Pa so prišli bogati Američani in polupujejo zemljo, da zgrade svoja letovišča v neposredni bližini Pariza. Kmetje si obdrže posamezne raztresene kose svoje kmetije, si zgrade hiše kje v skupinah, pa se lotijo mešanega delavsko-kmečkega življenja. Povsod ob progi vidimo nove naselbine.

Z zemljo se godi isto, kar opazujemo povsod v razmerju gospodarskih, političnih in družabnih odnošajev: slovenski kmet v Halozah in Slovenskih goricah ne more živeti, pa proda zemljo tistemu, ki ga skuša v vsem spodrinuti in mu povsod nasprotuje. Nemcu; Nemec v Alzaciji in Loreni ne najde obstanka v novi državi, proda zemljo Francozu; za Francoza najrodovitnejša francoska pokrajina preskopo rodi, zato jo proda Angležu in Američanu. Zares vedno in povsod: kača, ki sama sebe žre!

Pregnanci z zemlje, od Slovencev do Francozov, pa postanejo proletarci, zagovorniki dela in življenja po receptu ljudske fronte in čakajo boljših časov, ki bodo kanili od nekdaj izpod neba, ali pa iz Rusije...

Pri Meauxu vidimo na gričku ob progi mogočen spomenik Američanom padlim zaveznikom. Toda takoj skuša moj tovariš od vojnih spominov obrniti mojo pozornost v svojo stroko. Spomni me, da je bil v Meauxu rojen veliki prijatelj Ludvika XIV. in francoski mislec Bossuet. Ko pa spravim Bossueta v zvezo z deli velikega Francoza Vincencija Pavelskega, ki je s svojo dobroteljsko rešil Pariz iz obupnih razmer po tridesetletni vojni, ne more prav ločiti med francoskim Saleškim in Vincencijem Pavelskim; ta hip mi je prišla na misel profesorica izpred desetih let: je ne suis pas fort...

Na obzorju se pokažejo obrisi cerkve Sacré Coeur na Montmartru in Eifflovega stolpa, in že zavozimo s polno brzino med obširno tirovje pariškega vzhodnega kolodvora.

Ivan Martelanc.

Sviciarski paviljon na pariški razstavi.

Pel generalov obiskalo počitniško kolonijo s Kodeljevega na gradu Oloču

Od 14. t. m. se mudi pri gostoljubnem g. grofu Karlu Villavicencio-Margheriju na slikovitem gradu Oloču v dolini Krke nad 80 dečkov na počitniškah pod skrbnim nadzorstvom gg. salezijancev. Že par dni po njihovem prihodu jih je obiskal general dr. Hočevar v spremstvu generalštabnega polkovnika Antona Lokarja. Življenje v koloniji je gostoma tako ugajalo, da sta zanjo zainteresirala še druge visoke vojaške kroge. Tako se je pretekli četrtek nenadno pripeljal na Oločec adjutant kap. I. kl. Leopold Račič in javil, da pride čez eno uro na obisk sam armadni general Pantelija Z. Jurišič v spremstvu divizijskega generala T. Lukoviča in brigadnih generalov inž. D. Božiča in Mil. Spajčeta ter generalštabnega polkovnika Antona Lokarja. Ko so se točno ob napovedanem času visoki gostje zapuščali, jih je mladina navdušeno sprejela. Pod vodstvom voditelja kolonije salezijanca g. Rebeka Stanka in g. grofa Villavicencio-Margherija so si ogledali vse prostore, se podrobno zanimali za dnevni red v koloniji in se nad vse ljubezljivo pogovarjali z dečki. Niso se mogli načuditi socialnemu čutu ološkega g. grofa, ki že 6 let daje salezijanski mladini vse za kolonijo potrebne prostore brezplačno na razpolago, kakor tudi ne veliki poštovanosti gg. salezijancev, ki znajo s tako iznajdljivostjo in ljubezljivo skrbetjo za telesno in duševno zdravje naše mladine. Ko so visoki gostje zapuščali kolonijo, je mladina navdušeno vzklíkala mlademu kralju Petru II. in hrabri jugoslovanski vojski.

Oropana mlekarica

Okoliški vozniki, ki prihajajo ali pa odhajajo iz Ljubljane, so po večini dobrega srca ter sem ter tja dovolijo kakšnemu revežu, da prisede na njihov voz. To dobroto je zlorabil potepuh A. R., ki je naprosil neko mlekarico, da mu dovoli prisesti na njen voz, ker bi se rad peljal iz Šiške v St. Vid. Usmiljeno dekle mu je dovolilo in možakar se je vsedel na mlekarški voz. Malo naprej od tramvajске remize pa je možakar zapazil pri mladi mlekarici torbico, ter je zasluhl v njej denar. Z eno samo kretajo je torbico iztrgal, skočil z voza ter stekel čez polje. Pogumno kmetko dekle pa se tudi ni dalo kar tako pripraviti ob izkupiček za prodano mleko. Dekle je skočilo z voza ter steklo za smelim roparjem čez polje. Dogodek sta od daleč videla dva dohodarstvena paznika, ki sta prestregla tatu, ga zgrabila s svojimi krepkimi rokami, mu odvzela torbico s plenom ter jo vrnila mlekarici. Dohodarstvena paznika sta pač postopala pravilno in pogumno, toda ne točno tako kakor bi v tem primeru nastopil policijski stražnik ali detektiv. Mlekarica, vesela, da ima svoj denar zopet v rokah, je hitro pognala konje proti St. Vidu, ne da bi jo vrla dohodarstvena paznika vprašala za ime. Pač pa sta roparja izročila na policijski stražnici. Policija je seveda natančno v teh zadevah in hoče vedeti tudi, kdo je tisto dekle, ki je bilo na Celovski cesti oropano. Dekle je staro približno 19 do 20 let, nosi očala in je doma najbrž iz medvodske okolice. Če bo dekle

Ohrani svoje zobe vse življenje zdrave!

Prijetno požitje: Kalodont vodi za usta! Koncentrirane sestavine, izborna razkuževalna sredstvo, varna v uporabi.

SARCOV

KALODONT

PROTI ZOBENEMU KAMNU

ali kdo njenih svojcev bral to notico, prosi ljubljanska policija, naj bi se dekle zgledalo na policiji v sobi št. 24, da pove, kako je bilo.

Št. Vid se pripravila na obrtno razstavo

Letošnja šentvitiška razstava bo med vsemi do sedanjimi morda najbolj imenitna, nedvomno pa največja, kar jih je št. Vid v zadnjih letih pripravil. Pripravljalna dela za obrtno razstavo so v glavnem končana. Obrtniki-rastavljalci dogotavljajo še zadnja dela, ki so namenjena za to IV. obrtno razstavo v št. Vidu in ki bo tako po obsezi kakor po razdelitvi prostora, po svoji lepoti in po kakovostni vrednosti prekašala vse prejšnje tri razstave. 17 velikih učnih sob šentvitiške šole bo popolnoma napolnjenih z lepimi izdelki šentvitiških obrtnikov. Prijavilo se je sicer še mnogo več obrtnikov, ki bi se radi udeležili te razstave, toda prostori so že vsi oddani, tako da so morali prireditelji nekaj obrtnikov odkloniti. Izbera pa bo na razstavi tako popolna, kakor doedaj še nikoli. Razstava bo odprta v nedeljo, dne 1. avgusta ob 11 dopoldne ter jo bo otvoril njen pokrovitelj g. ban dr. Marko Natlačen.

Lansko razstavo je razen več ministrov obiskal tudi nj. kr. Vis. knez-naměstnik Pavel, ki se je o razstavi zelo pohvalno izrazil ter je nakupil tudi več razstavljenih izdelkov, zlasti obrtno-umetniških. Knez Pavel je obljubil, da tudi letos obišče to razstavo.

Vabimo občinstvo iz vseh krajev, naj se udeleži otvoritve razstave dne 1. avgusta ob 11 v št. Vidu, obenem pa naj tudi s svojim obiskom v naslednjih dnevih pokaže svoje simpatije obrtništvu, ki s svojim vztrajnim delom in v slogi z drugimi stanovci in poldci pomaga graditi lepšo bodočnost narodu.

Školja Loka

Staroslavno škofjelosko pasijonsko procesijo prirediti škofjeloska in staroloka fara pod pokroviteljstvom gg. dekana in kanonika Matjaž Marka, komandanta Ivana Markulja in okrajnega glavarja Mateja Kaklja v dneh 25. in 31. julija ter 1. avgusta ob 9 zvečer na dvorišču nove šole v Školji Loki. Besedilo je napisal p. Romuald od št. Andraža. Za današnji čas jo je priredil dr. Tine Debeljak in po njegovi zamisli režiral Pavle Okorn. Scenarijo je slikala akad. slikarica Bara Remec. Vstopnina: Sedeži 10, 8, 6 Din, stojniška 3 Din. Predprodaja vstopnic pri ševljariju Čadežu.

Razpis

Občina št. Peter pri Novem mestu razpisuje mesto pogodbenega občinskega delovodje-tajnika. Pogoji: polna srednja šola ali njej enaka strokovna šola.

Varščina po dogovoru. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z vsemi listinami po čl. 7. in 8. uredbi o občinskih uslužbenecih, je vložiti v teku 1 meseca po objavi tega razpisa.

Uprava občine št. Peter pri Novem mestu, dne 15. julija 1937.

Razpis

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje prvo javno zmanjševalno ofertno licitacijo v roku 14 dni za dobavo notranje opreme v prizidku Delavskega doma ob Bleiweisovi cesti, in to: železne postelje, posteljnino, perilo, odeje, leseno pohištvo in razne drobne predmete.

Kompletni razpisni pripomočki se dobe od 26. julija 1937 dalje med uradnimi urami v vložnišču mestnega gradbenega urada, Nabrežje 20. septembra št. 2-11. nadst.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti v zapечатeno ovoju v mestnem gradbenem uradu do 9. avgusta 1937 do 9 dopoldne, kjer se takoj nato vrši javno komisijsko odpiranje vloženih ponudb.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 25. julija 1937.

Zahtevajte povsod naš list!

Krško

Zanimanje za današnji tombolo, ki bo v službu lepega vremena danes popoldne ob 3 v senci stanje za Savo na sejmišču, je zadnje dni precej naraslo. Tudi iz bolj oddaljenih krajev kakor Artič, Bizeljsko, Cerklje ob Krki so se mnogi priglasiili za nakup srečk. Zato pa, kdor upa in upati sme vsako, da mu bo sreča naklonjena, naj seže hitro še danes popoldne ali vsaj popoldne pred pričetkom tombole po oni srečki, ki mu zna prinesiti kolo možko ali žensko, štiri metro bukovih drv, vrečo oljnatih tropin, blago za žensko in možko obleko ali vsaj kak drug dobiček izmed mnogih, ki jih je vsega skupaj kar 200.

Razglas

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani se nahaja zaradi nerednega plačevanja zavarovalnih prispevkov od strani delodajalcev v najtežjem finančnem položaju.

Zaostanki neporavnanih prispevkov znašajo 183 milijone dinarjev. Naravno, da Okrožni urad pri takih nevrzdržnih razmerah ne more izvrševati nujnih socialnih nalog, kakor to določa zakon o zavarovanju delavcev. Odtegnitev tolikih denarnih sredstev ima za posledico, da tudi urad zelo zaostaja s plačevanjem svojih obveznosti. Pri tem trpijo največ bolnišnice, zdravilišča in druge zdravstvene ustanove.

V resni nevarnosti je celo izplačevanje rednih zakonitih denarnih podpor najbednejšim, t. j. obolelim zavarovancom.

Neredno plačevanje zavarovalnih prispevkov povzroča ogromne upravne stroške, ker mora urad zaradi teh skrajno slabih plačilnih razmer vzdrževati velik eksekucijski aparat.

Urad mora vztrajati na tem, da so s pozitivnimi zakoni zajamčene pravice zavarovancev do podpore in dajatev brezpogojno varovane.

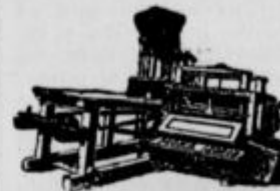
Urad je primoran, da se zaradi nelikvidnosti posluži vseh zakonitih sredstev prisilne izterjave in opozarja vse delodajalce, da brezpogojno in redno plačujejo zakonito predpisane zavarovalne prispevke. Gospodarska kriza popušča, finančni položaj našega socialnega zavarovanja pa se zaradi plačilne nemorele bolj slabša nego boljša.

Zložljive postelje

neobhodno potrebne za vsako hišo, stanovanja, obnem klopica, misa pri avtomobilu, večletno preizkušene dobite za Din 170.—

TOMO JEGLIČ, RADOVLJICA

Najnovejši model hišnih mlinov

Majhna cena Velika zmoglost Izdeluje tvrdka

BOGOLJUB HARTLIEB, Jesenice 27, Gorenjsko

PRESELITEV OBRTI

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prenesel svojo mizarstvo obrt iz Ulice X. oktobra 5 v Miklošičevo ulico 2 — Maribor. Se priporočam za cenjena naročila. PLOH IVAN, mizarški mojster.

Podpisani tem potom izražam svoje polno priznanje podporni drugi

»Jednota« v Zagrebu

katera me je ob priški likvidacije posmrtnine prebrala o njenem vestnem poslovanju, tako da to obekoristno ustanovo vsakomur priporočam. Ljubljana, dne 24. julija 1937.

SAGMAJSTER ANTON, LJUBLJANA

Nekaj vtisov s svetovne razstave v Parizu

Pariz, 7. julija.

Prvi dan na razstavi

Program razstave. Pariška svetovna razstava, ki si je nadelala ime »Mednarodna razstava umetnosti in tehnike«, ima namen, da izrazi slogo in mir, in sicer na ta način, da bi povečala mednarodni sporazumevanje. Njen program se torej razteza na številna in mnogovrstna področja. Pariška svetovna razstava hoče biti skupek vseh napredkov našega pokolenja, bilanca vesoljne civilizacije. Vsak narod bo pokazal, kaj zmore. Na ta način bo možno, da vsak narod vidi, kje je njegovo mesto v krogu narodov in katere naloge ga čakajo v bodočnosti. Kakor za narode, tako bo ta razstava tudi za posameznike, ki jo obiščejo, velik in jasn pouk.

Temu obsežnemu programu primerno je tudi razstaveni prostor orjaški. (Glej načrt!) Zavzema okoli 80 hektarov. Poglavitno os razstave tvori reka Seine v dolžini 3,5 km, in sicer od mosta Grenelle pa do trga Svobode (Place de la Concorde). V tej razdalji se razstaveni prostor razteza na obeh obalah reke Seine, deloma tudi na mostovih in na Labodjem otoku (Île des Cygnes). To poglavitno os preseka na Jenskem mostu (Pont d'Iéna) pravokotno druga os razstave, ki se razteza od trga Trocadéro prav do vojaške šole. Ta obsega prostor okoli Eiffelovega stolpa in pristrano Marsovo polje. K razstavnemu prostoru spada tudi Grand Palais, le Cours-la-Reine, oba nova muzeja na Tokijskem nabrežju, Esplanade des Invalides. Vse to (razen prostorov ob Porte Maillot in na bulvaru Kellermann) tvori zaključeno celoto v najlepšem delu Pariza. Saj odtod ni daleč v Bulonjski gozd, do Slavoloka zmage, Elizejska polja, Tuilrij Louvra, Palais Royale ter do velikih bulvarov. Prirediteljem je šteti v prav posebno zaslugo, da so izbrali tak ugoden prostor.

V dnevnem uradnem glasilu razstave je vsak dan natisnjen velik floris razstavišča, da se človek razpozna po tem ogromnem prostoru. Na drugi strani pa so naštet vsi paviljoni (zgradbe) in razstaveni prostori, ki so ta dan že dostopni za javnost.

Sicer pa sem že takoj, ko sem prišel na trg Trocadéro, opazil na novi palači istega imena polno zidarskih odrov in delavcev. Stara palača Trocadéro, ki je bila zgrajena l. 1878 ob priliki svetovne razstave, nikoli ni bila vseč arhitektom. Zato je sedaj po tolikih letih bila porušena. Na njeno mesto se gradi nova palača v obliki dveh širokih kril. Leži na vzvišenem prostoru in nudi veličasten pogled navzdol preko umetno napravljenih vodopadov, preko Seine do Marsovega polja in daleč naokoli na obe strani poglavne osi razstave. V tej novi palači Trocadéro, ki torej še ni popolnoma dograjena, ki pa bo preživela razstavo, bodo našli gostoljubno streho stalni muzeji mornarice, etnografije, primerjalnega kiparstva, a istotam bo prirejena razstava knjig in izdaj.

Hotel sem že vstopiti v razstaveni prostor, ko sem ugledal tik pred vhodom, a izven razstavišča velik stolp z zvezdo na vrhu in dograjen paviljon v obliki polkroga. Izpred njega so se vile zastave mnogih držav. Vprašam in dobim odgovor: »To je paviljon miru.« Napotim se tjakaj. Vstopina 1 frank. Razstava je posvečena propagandi za mir in za Zvezo narodov. V številnih napisih, slikah in diagramih so orisane vse slabše posledice vojne, a posebnim ozirom na zadnjo svetovno vojno, kakor tudi primeri iz povojne svetovne politike, v katerih je Zveza narodov uspela, kakor tudi oni, v katerih ona ni uspela. Kot zadnja država, kjer sedaj divja vojna, je označena Španija, a izza tega je postavljen vprašanje: »Katera država bo pa jutri na vrsti?« V več svetovnih jezikih in z velikimi črkami je začetan na steni napis, ki mora vsakogar presuniti: »Materi! Ali ste dale svojim otrokom življenje zato, da nekega dne pokoljete sinove, ki so prav tako ljubljeni od svojih materi?« Z žalostjo v srcu sem šel dalje premišljajoč, kako vsi narodi žele miru, pa kljub temu izbruhne toliko vojn in nasilja. Ob izstopu nehote obstane pogled na vzlik: »Vi ste odgovorni!« To je opomin, da naj se vsi prizadevajo in vplivajo na vladajoče, da dosežejo spravo in mir med narodi.

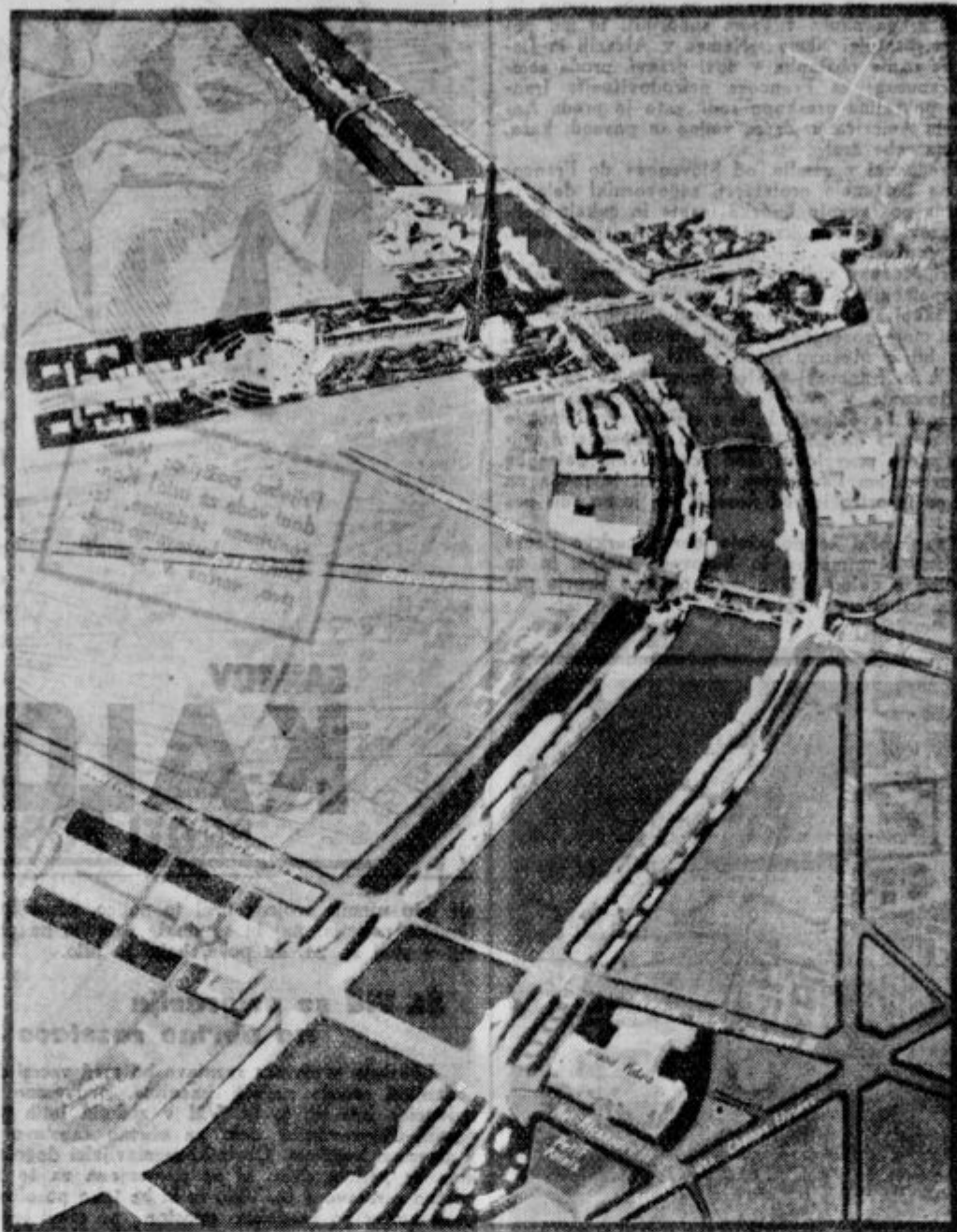
Med paviljonom miru in razstavnim prostorom vodi široka cesta, po kateri polje živahen avtomobilski promet. Strážnik je za trenutek zaustavil promet, da smo mogli priti čez cesto.

Vstopil sem v razstaveni prostor. Preidem na teraso palače Trocadéro, ki obvlada vso razstavo. Na desni in levi strani, prav do Seine, so sami paviljoni raznih držav.

Prvi na levi strani, malo izpred te terase, torej na častnem mestu (bi mogli reči), je jugoslovanski paviljon. Je to majhna stavba s pročeljem v pravokotni obliki in belem kamnu z napisom: Jugoslavija. Na levi strani glavnega vhoda so postavljeni 4 visoki stebri iz belega marmorja, a na desni je vzdignjen mozaik in spredaj je postavljen kip moža, izklesan iz belega kamna. Zunanost stavbe ima videz preprostosti in nima ničesar originalnega. Notranjost je razdeljena na tri razstavne dvorane, hodnike in dvorišče, v katerih je razstavljeno jugoslovansko kiparstvo, slikarstvo in tujska propaganda. Tudi nekaj slovenskih del sem opazil. Organizacija paviljona ni na visku. Imel sem priliko videti, kako so se tuji izpraševali, kaj pomeni ta in ona slika oziroma kip in čigavo je. Tudi sam sem vprašal nameščenca za nekaj pojasnil, pa ni ničesar vedel. Glede katalogov mi je rekel, da še niso prispeli iz Belgada. Pestrost narodnih noš bi se dala veliko bolj pokazati, saj je med tuji veliko zanimanje zanje. Propaganda za turizmo je zadovoljiva. Izza gl. paviljona je v majhnem, lesenem paviljonu uspelo prikazana naša lesna in rudarska industrija.

Na isti strani, kot jugoslovanski paviljon, so nekateri paviljoni, ki niso še dodelani in odprti: argentinski, grški, urugvajski in španski. Tudi Vatikanski paviljon ni še bil odprt za javnost. Odprti pa so nizozemski, norveški, poljski, portugalski in nemški. V nizozemskem paviljonu je en oddelek povečan pomorstvu: stoji ob ograji, spodaj šumi morje tako, da imaš vtis, da si na velikem parniku linije »Holland-America«. Norveška je posvetila posebno pozornost propagandi za turizmo. Poljska svoji bogati zgodovini in napredku, podobno Portugalska napredku poslednjih let. Kdor še ni imel prilike videti rekonstrukcije lavne in flore na dan morja in rek, bo s pridom obiskal Aquarium, ki je v ogromnem obsegu zgrajen izpod zemlje iz norveškega paviljona. Tudi tu je treba seči v žep in odriniti dva franka.

Zadnji v tej vrsti in tik ob Seini stoji nemški paviljon. Spredaj je stol, visok 54 m, izza

Načrt razstave

njega pa razsežna galerija, v kateri so razstavljene izdelki nemške industrije. Po svoji solidnosti in ogromnosti, čeprav ležec v ravnini in navidezno pust, napravljata ta paviljon že na zunaj močnejši vtis. Baje ga bodo po končani razstavi razdrili ter prepeljali v Düsseldorf in tam nanovo postavili.

Nasproti nemškemu, loči ju le široka cesta, je sovjetski paviljon. Tudi ta je na pogled izreden, ker ima močnejšo pročelje in velikost, a na vrhu alegorično skupino delavca s kladivom in delavke s srpom v roki. Notranjost je izpolnjena s številnimi statistikami, slikami in diagrami, v katerih se dokazuje, kako je zemlja v 20 letih, odkar je preživela socialno revolucijo, napredovala.

Navzgor proti Trocadéro je poleg egiptovskega tudi paviljon Ogrske: Tisočletna zgodovina Ogrske je prikazana v vrsti krasnih fresk in se konča s odlomljenim drevesnim stebлом (trianonska mirovna pogodba), iz katere pa klije nova, zelena veja, upanje na boljšo bodočnost. Poleg japonskega in siamskega paviljona, ki sta oba zgrajena v domačem slogu (v japonskem čudno vpliva številno modernizirano pohištvo), izrael-

so budno pazili, da kdo kaj ne odnese. Tako dragoceno zbirko diamantov in briljantov, belih in rumenih, brušenih v čudovitih oblikah in za razne priliko, nisem še videl. Eden (Aigue-Marine) je tehtal 436 karatov (skoro 100 gr). Pod povečalnim steklom je videti najmanjši prstan na svetu, ki tehta samo: 0.0093 gr.

Ko so paviljone zaprli, sem si hotel še ogledati razsvetljavo na Seini. Prične se ob 10 zvečer. Okoli Jenskega mosta, posebno med belgijskim in nemškim paviljonom in ob vrtnarski razstavi, kakor tudi (v manjšem obsegu) vzdolž reke v okviru razstavnega prostora so montirane priprave za vodomete in njih razsvetljavo.

Drugi dan na razstavi

Pariz, 9. julija.

Sele tretji dan sem se zopet napotil na razstavo. Za vhod sem si izbral Trg Alma. (Vseh vhodov je 27, 10 poglavitnih). Tudi na tej strani je mnogo paviljonov, ki še niso dovršeni.

Na Tokijskem nabrežju je odprt paviljon, v katerem sta muzeja moderne umetnosti. Te stavbe so poleg nove palače Trocadéro edine, ki so

Obči pregled (posneto z italijanskega paviljona) — Spredaj na desni nemški paviljon, na levi sovjetski

skega (židje so mojstrsko prikazali napredek Palestine), stoji rumunski paviljon, ki je prikupne zunanosti. Govorilo se je, da se paviljon preureja sedaj pozna zob časa. Ta dva muzeja je zgradilo mesto Pariz, da se po končani razstavi (leto v novembru) v enega vselijo zbirke sodobnih umetniških del, ki so sedaj v Luksemburškem muzeju, a v drugega sodobna dela iz Male palače (Petit Palais). Sedaj je v tem paviljonu izredno posrečeno razstavljena francoska umetnost od Maneta do Cézannea. Dodati moram, da je za ta paviljon treba odriniti posebno vstopnino, ki je precej visoka (10 frankov oziroma kdor ima že vstopnico za razstavo, 6 frankov).

V bližini je paviljon varnosti, ki opozarja na pomen zavarovanja proti nevarnostim. Z velikimi črkami je napisano na stene: »Lepo je, odpolovati, še lepše je, vrniti se.«

postavljene za stalno dobo. Vsi drugi paviljoni pa so napravljeni le za nekaj mesecev, večinoma iz lesa in lepence in ni čudno, da se pri mnogih že sedaj pozna zob časa. Ta dva muzeja je zgradilo mesto Pariz, da se po končani razstavi (leto v novembru) v enega vselijo zbirke sodobnih umetniških del, ki so sedaj v Luksemburškem muzeju, a v drugega sodobna dela iz Male palače (Petit Palais). Sedaj je v tem paviljonu izredno posrečeno razstavljena francoska umetnost od Maneta do Cézannea. Dodati moram, da je za ta paviljon treba odriniti posebno vstopnino, ki je precej visoka (10 frankov oziroma kdor ima že vstopnico za razstavo, 6 frankov).

V bližini je paviljon varnosti, ki opozarja na pomen zavarovanja proti nevarnostim. Z velikimi črkami je napisano na stene: »Lepo je, odpolovati, še lepše je, vrniti se.«

Na mostu Alma in onstran Seine sem v naglici pregledal paviljon francoske turisticke. Tu sem nato zašel v del razstave, ki je še popolnoma nedograjena. Po načrtu so tu zasnovani paviljoni za usnarstvo, draguljarstvo, keramiko in ogromen paviljon za moderno pohištvo. Posebno slednji je še ves v zidarskih odrih.

Svetovno znano keramično podjetje Sèvres je malo dalje prav okusno uredilo svoj paviljon. Tla, stene in stropi so obloženi z lično keramiko. Pri deš v krasno kapelo, kjer je vse (tudi oltar in križov pot) iz keramike.

V paviljonu elegance je videti modele krasnih ženskih oblek, napravljeni od prvih pariških tvrd kot Jean Patou (obleka iz lakiranega perja), Anny Blatt i. dr. Razstavljeno je dragoceno krzno (posebno moderne so srebrne lisice in beli hermelin). V bolj skromnem obsegu so zastopane tudi moške obleke.

V paviljonu za kolajne za nekaj frankov dobite spominsko kolajno, ki jo napravi stroj kar vprito. Zraven pa vidite — da bolj spoznate razliko v napredku! — star stroj, vlit iz bronu ruskih topov, zaplenjenih v bitki pri Austerlitzu: ta je za kovanje drobiža po 50 centimov potreboval dolgotrajno proceduro.

Potem, ko sem si v paviljonu za razsvetljavo ogledal krasne stropne in namizne svetilke, sem bil zopet pri Eiffelovem stolpu. Da si ogledam še paviljone preostalih držav!

Paviljon Velike Britanije je veličasten: velika dvorana ne obsega nič manj kot 1000 m²! Ista slika kot drugod: rudarstvo, tekstilna industrija, športi, pohištvo, prometna sredstva. Podobno je v paviljonu Kanade. Pri švedskem stoji češkoslovaški paviljon: imenuje se tudi paviljon stekla (krasen kristal!) in jekla. Malo dalje stoji paviljon Združenih držav Sev. Amerike. Začutil sem se, ko sem ob vhodu našel napis: Zaprti.

Ves prostor nad Eiffelovim stolpom in mostom Passy (na 5 hektarih starega kolodvora Champ-de-Mars) je določen za francoske pokrajine (Le Centre Regional). Večina stavb še ni dovršenih.

Obnem se na Marsovo polje (Champ-de-Mars). Tu so paviljoni za igračke (zaprti), tisk, kinematografijo, fotografijo, fonografijo, radiofonijo, televizijo, propagando. V paviljonu za prehrano dobiš med drugim za dva franka in pol kozarec šampanjca Mercier, ki ga je treba, da človek vztraja še dalje; kajti korajže je treba, da se prerineš med nedodelanimi stavbami in deloma tudi med ljudmi dalje! Saj obišče vsak delavnik razstavo okoli 100.000 ljudi, v nedeljo pa okoli četrtil milijona. Tudi je mnogo stvari, ki ne zanimajo vsakega.

Tu je tudi večina izvenevropskih paviljonov: Južna Afrika (diamanti, nojeva peresa), Venezuela (neopremljeni), Avstralija, Haiti. Paviljoni kakih 10 držav (med njimi ene evropske: Bolgarije) niso še odprti.

Ostalo mi je še nekoliko časa, da si ogledam francoske kolonije (Centre des Colonies). Te so razstavljene na Labodjem otoku sredi Seine med mostom Passy in Grenelle. Do tja sem se prepejal deloma s posebnimi električnimi vozili, deloma z ladjo: to so edina, primeroma draga prometna sredstva po razstavi. Posebno za one ljudi je to pripravno, ki hočejo videti večino paviljonov le od — zunaj.

Ko stopiš na ta otok, se ti zazdi, ko da si prišel v ondoto kolonije. Tako verno je vse ponarejeno. Na dveh straneh se vrtiljo Maroko, Tunis, Alžir, Franc. osrednja Afrika, Madagaskar in dr. V teh paviljoni so razgrnjene slike, statistični podatki, predmeti, ki kažejo na zgodovino teh kolonij, dolgotrajne napore Francije, da jih zasede in po svoje preuredi, pri čemer so domačini deležni dobrih in slabih strani evropske civilizacije. Paviljoni so zgrajeni in opremljeni v ondoto, domačem slogu. Dvorišča, bazari s preprogami, delavnice na ulicah. V kavarnah strežejo sami domačini, pa me ni mikalo popiti tam kave! Povsod doni na ušesa orjentalna godba in šum. Po ulicah srečavam prave domačine iz teh kolonij, nadalje prodajalce sladkarij, drobnarij, vode.

Tretji dan na razstavi

Paris, 11. julija.

Tretjič sem bil na razstavi preteklo nedeljo. Vstopil sem to pot na trg Svobode.

Na levi strani Seine v dvoredu, ki daje prav prijetno senco, so razvrščeni od trga Svobode pa vse do mosta Invalidov mali paviljoni tobaka, aluminija, gumija, vina, raznih likerjev i. dr. Jako poučen je paviljon šene, otroka in družine: poudarjeno je, kako se Francija trudi za zaščito otrok. Paviljon solidarnosti in obliki črke S kaže, kako pomagati in usmeriti ljudi k redu, snagi in delu. Mimo 40 m visokega stolpa snega (na vrhu ima 10 dm debelo plast snega) pridele do paviljona Saint-Gobain, ki je ves zgrajen iz stekla (tudi stene in stopnice).

V veliki palači (Grand Palais) so razstavljene odkritja in iznajdbe na polju tehnike: stroj Joliot, odsek za astronomijo, optiko, kemijo (kjer so posneti laboratoriji znamenitih učenjakov: Lavoisier, J. B. Dumas, Berthelot), nadalje sekcija za mikrobiologijo, medicino in kirurgijo. V devetih dvoranh je pokazano, kako je znanost v službi človeka.

Na desnem bregu Seine, med mostom Alma in Aleksandra III., zija zopet praznina: večina paviljonov ni še dostopna. Vrtnarstvo kaže že sedaj lepe obrise. Pristopni so le paviljoni plina, dela, zveze modernih umetnikov, železnice in aeronavti. Paviljon salonov (vstopnina 5 frankov) obsega ogromne prostore modernega slikarstva in kiparstva in samo za tega bi bilo treba več ur, da si ga površno ogledaš. Celo polietisti imajo svoj paviljon: razstavljeno so vzorci uniform, ki so jih nosili francoski policisti od l. 1700 dalje.

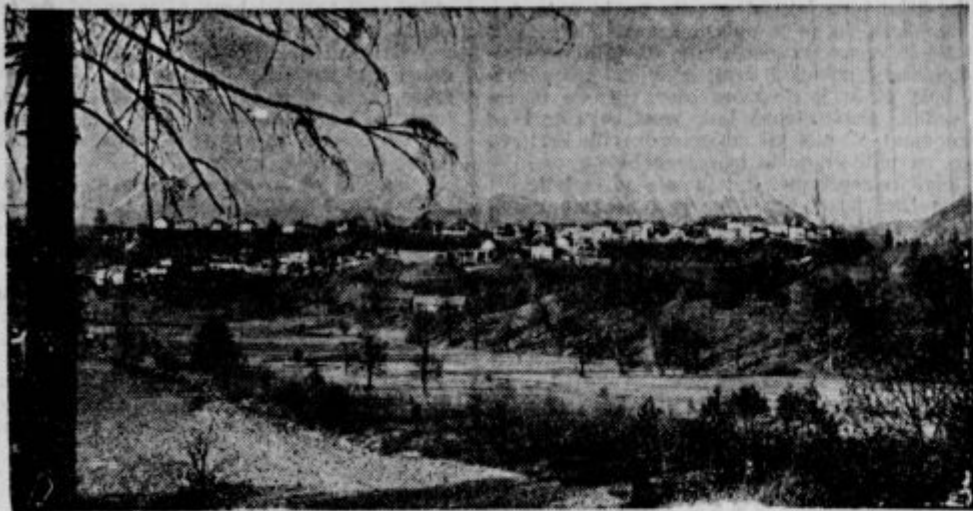
Mene je v nedeljo popoldne mikalo, da grem na veselični prostor (Parcs des Attractions).

Jaz sem odšel najprej na oni del veseličnega prostora, ki ima bolj znanstven značaj: Cours Albert I. Posebno me je zanimal človek iz stekla, čudo moderne tehnike, delo draždanskega zavoda. Rad sem plačal posebno vstopnino (2 franka). Človeška postava v naravni velikosti je napravljena iz stekla in znotraj vsa razsvetljena tako, da je videti, kako organizem deluje. Posebno funkcija srca je pojasnjena prav nazorno. Tam sem zvedel, da je energija, ki jo človeško srce razvije v 24 urah, tako močna, da bi z njo moglo dvigniti (težino) človeka na vrh Eiffelovega stolpa, torej 300 metrov visoko. Tam sem tudi prvič v življenju videl razpostavljenih 222 kosti človeške okostnice.

Drugi, obsežnejši del veseličnega prostora je pred Invalidi, kjer je treba imeti nabito mošnjo denarja. Za vsako znamenitost moraš odriniti dva do pet frankov. Največ obiskovalcev je v naselju Liliputancev (prilikačev). Za nekaj frankov pa vidiš prave črnce iz osrednje Afrike, zid smrti, vozil se v pritirjenem aeroplanu, da ti je že odveč, povzpneš se v zaprti gondoli 52 m visoko, vidiš najvišjega človeka na svetu (2,21 m), trbušni ples, uspalca kač, zajaha kamelo in dobiš svojo karikaturu.

Lepote naše zemlje

Radovljica novo gorenjsko letovišče

Pogled na Radovljico

Na Gorenjskem se je po vojni razvilo že lepo število znanih letovišč in zdravilišč, med katerimi so glavna Bled, Bohinj, Kranjska gora s Planico in še druga. V zadnjih letih pa vedno bolj prihaja v ospredje tudi Radovljica, ki se po svojih naravnih prednostih gotovo lahko tudi prišteva k omenjenim letoviščem. Leži na odprti ravnini nekako 400 m nad mestom, kjer se zlivata Sava Bohinjka in Sava Dolinka, torej pred blejskim kotlom. Naravno krasen je pogled iz Radovljice na vse Julijske Alpe in pa Karavanke, ki ščitijo mesto pred mrzlimi severnimi vetrovi.

Radovljica je staro mesto, kjer je že dolgo časa sedež okrajnega glavarstva in sodnije in je bila tako nekako središče vsega gorenjskega kota, kjer se je zbiralo vedno veliko ljudi posebno še, ko so sejmski dnevi. Bilo je kar tipično uradniško mesto. Nekoliko pred vojno se je res začela tudi lesna trgovina, ki se je tu razvila v Radovljici mogoče najbolj na Gorenjskem in je prinesla Radovljčanom tudi lepe zaslužke. Že pred vojno se je nekoliko razvil tujski promet; saj je prihajalo iz Trsta in Gorice precej ljudi posebno trgovcev, ki so preživeli počitnice v Radovljici. Vendar se ta razvoj po vojni ni nadaljeval in je Radovljica le mirno gledala, kako se je vedno bolj razvijal Bled do sedanje višine. V zadnjih letih pa, ko je gospodarska stiska pritisnila kot povsod tudi v Radovljici, so Radovljčani spregledali, da se da v teh težkih časih kaj zaslužiti tudi s tujskim prometom. Prirodne lepote, krasna okolica, zdrav gorski zrak, vse to da zagotovilo, da bo Radovljica tudi lahko dosegla ono stopnjo tujškega prometa, ki ga imajo že druga letovišča na Gorenjskem. In tisti, ki je prvi spregledal te naravne prednosti Radovljice, je bil pok. Reesman, ki je tudi uvidel, da mora imeti Radovljica lepo, moderno kopališče, lepe hotele, kavarniške prostore, vrtove. Res je kmalu dosegel, da je Mestna hranilnica začela z gradnjo modernega kopališča in sicer jeseni leta 1932 pod Oblo gorico. Drugo leto v sezoni je bilo že odprto, imelo je lepo urejene restavracijske prostore in je sploh lahko

v ponos vsej Radovljici. Kmalu nato so začeli tudi graditi velik moderni hotel. Letos pozimi so bili že odprti kavarniški in restavracijski prostori, maja meseca pa so bile odprte hotelske sobe, ki so danes že zasedene. V hotelski stavbi je tudi pošta in pa stanovanjski prostori, ki pa se bodo gotovo morali s časom sprazniti, da bo hotel služil le svojim hotelskim smotrom. Tako je Radovljica dobila poglobitve objekta, ki so za letovišče potrebni.

Nato so ustanovili tudi tujsko-prometno društvo, ki naj skrbi za reklamo in propagando za Radovljico po Jugoslaviji in inozemstvu. Saj so v okolici najlepši kraji za krasne izlete. Le pet kilometrov je oddaljen Bled, dalje ravno toliko tudi Brezje, dalje Begunje, kjer so stare razvaline gradu in pa ženaka kaznilnica in pa blizu Begunj je krasna dolina Draga, ki pa še ni poznana dovolj, dalje izlet v Kamno gorico, nekdanji center železniške industrije, ki je oddaljena od Radovljice le pol ure. Za bolj komode turiste je tudi lepa tura na Begunjsko, kjer so zlasti lepe turistovske kočice. Lahko pa služi Radovljica tudi za izhodišče za vse Julijske Alpe in Karavanke. Pa tudi Radovljica sama ima nekaj posebnosti. V sredi je krasen park z nekdanjo graščino, ki ima zlasti umetniško izdelano pročelje, tudi cerkev je zanimiva radi lepih fresk v notranjosti. Vse te lepote Radovljice bodo gotovo v najkrajšem času privabile veliko število gostov. Prva večja sezona, ki je bila lani, je čisto zadovoljila Radovljčane in tako so zasebniki tudi začeli živahno zidati hiše, da bo čim več stanovanj, da pa bodo tudi vse primerne trgovine, ki jih gostje vedno potrebujejo. Upajmo torej, da bo letos, ko gostom lahko nudimo res kaj več, kot druga leta, posebno naj še omenimo, da velja letos tudi za Radovljico 50% popust, če biva v kraju vsaj 7 dni, kot je to v drugih letoviščih. Upamo, da se bo počasi in z velikimi žrtvami lahko tudi Radovljica prištevala k najboljšim letoviščem Gorenjske.

(Stanko Benedik.)

Jurklošter, nekoč kartuzija zdaj letovišče

Nekateri pravijo Klošter, drugi Jurklošter, brez dvoma pa nekem Juriju, ki je prvi imel pogum, da se je naselil v tem neznansko samotnem in tihem jarku, ki ekoli njega Gračnica podi svoje rjavozelenkaste vode od Planine do Rimskega toplice v spodnjo Savinjo. Taki svetu in svetnemu hrupu odmaknjeni kraji, na oni strani idilični, na drugi strani divji in romantični, so bili pred vsem za francoske kartuzijance, kakor nalašč. Tu so lahko nemoteno živeli, kakor so se zaobljubili ti lepi beli menihi; molčati, kakor molčati nema skala in gozd, govoriti in peti samo v molitvi in v čast Vsemogočnemu kakor slavec v zelenem, tišem gaju, resno in temeljito premišljevali o tem in onem svetu kakor pravi puščavniki, telesno in duševno brez prestopanja delati ob borni pičli brezmesni hrani, to je bilo najlažje izvedljivo v takem atisnjenem jarku, kakršnega si je izglodala in izdobjla Gračnica. Pa če pomislimo, da so v 12. in 13. stoletju hriboviti svet med spodnjo Savinjo, Savo in Sotlo pokrivali pravi pragozdovi, da je bil ta svet tedaj skoro neobdelan in le malo naseljen, se moramo čuditi, da so se tuji menihi sploh upali v to pustino in puščavo. Kakor starejša in mnogo slavnjejša Žička kartuzija je imela tudi Jurklošter, ki so se pečali s kmetijstvom in tvorili takorekoč gospodarsko podlago pravemu samostanu. Marijina vas nad Jurkloštom in Marof (Meierhof = prista-va) sta za kartuzijo v Jurjevem vršila to nalogo in sta s svojimi imeni spomin na to ohranila do današnjega dne kakor tudi Jurklošter sam. Bodisi, da se bližaj Jurkloštru iz Laškega čez Vrh in Sv. Lenart, iz Rimskega toplice skozi divje romantično Gračnico ali od Save iz Loke skozi Lahov grazen, povsod boš blizu Jurkloštra našel na hrih krajepisno ime »Mišidolc«; potok pa, ki ob njem hodiš pod Sv. Lenartom do Gračnice, se zove Mišenca. Meniški dol in Menišnica, tako bi se glasilo pravilno, še spominjata na menihe, ki so do konca 16. stoletja bivali v Jurkloštru, pa so potem radi slabega gospodarstva in radi razrahljane redovne discipline morali se umakniti jezuitom, ki so samostan in obsežna samostanska posestva za časa cesarja Jožefa II. morali izročiti državi, in tako posredno privatnim lastnikom, v katerih rokah se nahaja v zmanjšanem obsegu še danes. Na mestu nekdanje kartuzije stoji nova graščina, ki so jo postavili l. 1800. Nad njenim nižjim vhomom je vzdign kamen z latinskimi besedilom v gotici, po katerem je bila kartuzija l. 1208 od vojvode Leopolda obnovljena in posvečena sv. Mavriciju. Graščini pa je še danes kakor nekoč kartuziji prizidana cerkev, sedaj župnijska cerkev, ki nosi na strehi gotični stolpič z osmerokotno konico, okrašeno z brsti in popki, iz one stare dobe. Najstarejši gotični spomenik v Sloveniji.

Ker je celo obvodje Gračnice zelo bogato na gozdovih, je naravno, da je radi njihovega izkoriščanja v dobi, ko je pri nas cvetela steklarska industrija, nastala tudi takozvana »Glažuta« (»Glas-hütte«), tvornica za izdelovanje stekla, pri Jurkloštru, in sicer prvotno ob gornji Lahovnici, pri sedanjem Jurkotu pod Lico (Stara glažuta), potem pa nižje ob oloču Lahovnice in Gračnice, četrto ure hoda nižje pod Jurkloštom t. j. sedanja »Nova Glažuta«.

In baš ta jurkloštrska Nova Glažuta, skrita v gosto pogozdeni okoliščini, ki skozi njo žuborita, prinašajoč speti sveži gorski in gozdni zrak in vonj, Gračnica in Lahovnica, se je v zadnjih letih popolnoma skrivaj razvila v kaj zdravo, tiho, hladno letovišče, ki je za one, ki imajo zrahljane živce in potrebujejo miru, gozdnega zraka in hlada, pravo naravno zdravilišče, ki izpolnjuje ono v Rimskega toplicah.

V starih časih je vodila pot v ta skriti gozdni kotiček, ki je dal v samostanski cerkvi zadnje počivališče tudi Veroniki Deseniški, samo iz Laškega čez Vrh in Sv. Lenart ali od Loke ob Savi mimo gradu Ruda okoli Lisece skozi Lahov graben. Tista pot, ki vodi sedaj iz Rimskega toplice ob Gračnici navzgor v Jurklošter, ni dosti starejša od one iz Luč v Solčavo in v Logarsko dolino. Kakor je pot ob gornji Savinji polna najmikavnejših, divjeromantičnih prizorov, ki dosegajo

svoj višek ob »Iglici«, tako je tudi pot ob Gračnici velesnanimiva radi sotesk in tesnic, ki se skozi nje vije ob Gračnici in preko nje tik pod navpičnimi stenami in pečmi. Tako zvano Grabotje, soteska, ki četrto ure hoda ne popusti, kjer bobni Gračnica pod divje razklanimi stenami v penicah se brzinah preko skalovja, prav nič ne zaostaja za enakimi prizori ob gornji Savinji. Tam pa, kjer soteska nekoliko popusti, da je ob Gračnici nekaj prostora za njivice, vrtičke in hiše, ob izlivu Lahovnice v Gračnico, sniva v gozdnem molku, v božajočem šumljanju in hladu dveh gorskih potokov letovišče Jurklošter, na mestu »Nove Glažute« jurklošterske, z gostilno Gradit in s pensionom Franje Kumrove.

Po svojem svojevrsnem planinskem slogu, po svoji legi v zasenčenem dolu ob žuborečem potoku, po svojem obsegu in svoji ljubkosti spominja joč na znani planinski hotel »Rogovilec« ob gornji Savinji, nudi Pension Franje Kumrove mikavni pogled čez globoki, strmi Lahov graben in Liso in njen z zelenimi travniki ogrnjeni podolgovati

hrbet, pogled, ki aliči onemu, ki ga imaš izpred »Rogovilec« na skalnato Ojstrico. Druga, velesnanimiva pot pa vodi ob Gračnici navzgor mimo krasne, ravno prenovljene jurklošterske graščine in njene cerkve. Tu še stoji štirioglat pošnel obrambni stolp, ki je nekoč ščitil tihe menihe pred sovražniki. »Mišidolc« pride tik za gračnico in ljubkim pokopališčem, kjer najdeš tudi značilno ime »Gračner« in »Gradit«, kakor drugod tudi »Purge«, v Mrzlo polje v hladnem, senčnem dolu Gračnice, ki mora na svoji poti do Savinje pri Hudičevem mostu prvič skozi skalnato sotesko. Kmalu nato se konča hoja po jarku ob Gračnici s presenetljivim zaključkom. Preden se nad Marofom svet odpre v širo, valovito kotlino, sončno, zračno in skrbno obdano, stojiš na mah pred skalnatim zidom. Zdi se ti, da se za tem jezerom razprostira veliko jezero. Njegove vode so preplile in izglodale pečovite stene; preko njih pa pada Gračnica z obilnimi vodami v široko izdolben tolmun, poganjajoč pri tem žago in mlin, ki ždita v tolmunu tik pod skalnatim zidom in cesto. Tam pa, kjer si pričakoval jezero, leži ob majhnem ribniku Marof, malo više pa Marijina vas, kjer so menihi-laiki jurklošterske kartuzije od 12. do 17. stoletja delali in molili: v daljavi, v smeri proti trgu Planini in njenemu, v strmo skalovje zidanemu gradu pa se blešči Sv. Križ »na jezeru«, nižinski biser, kakor je Liseca višinski biser pokrajine okoli letovišča Jurklošter. (Dr. Mišič.)

Z Lovčena v Cetinje

Šofer nas je gledal.
»Videli ste Lovčen. Zakaj nočete videti še Cetinja?«
Spogledali smo se.
»Da,« je rekel Zdravko. »Če smo že na Lovčenu, zakaj bi ne bili še v Cetinju?«
In sedel je v avto, mi pa — hočeš nočeš — za njim.

»Naj bo v božjem imenu,« je rekel Matevž, »če že mora obveljati muha Zdravkova.«
Avto se je nekoliko spuščal.
»To je prva naselbina Črnogorcev,« je razlagal šofer, ko smo se peljali skozi vas, majhno,

Cesta pada. V vijugah se spušča avtomobil v nižino. Mimo koruznih nasadov drvi, mimo višenj. Cesta postaja široka, prah se dviga... Pred nami se pojavlja Cetinje. Venec skal in pečin mu krona glavo.

Cetinje — bele noči

Lepe ravne, široke ulice so čiste. Hiše so po večini prtilične z vrtovi. Hodiš po mestu kakor po letovišču. Okrog pa gore, gore... Sive, nage, ogromne, razorane skale.

Tam gre Črnogorka. Sprehaja se. V narodni

Cetinje.

s hišami iz kamena. »V 14. stoletju je več srbskih plemen odšlo sem, ker se niso strinjali s popustljivostjo srbskega carja nasproti Turkom. Ustanovili so v tej veličastni kraški samoti kneževino Zetsko. V »Gorskem vencu« se poje:

»Kar ušlo meču krvoločnega je Turka,
kar ni zatajilo vere je presvete,
kletih robstva okovov sprejeti ni hotelo,
vse to poiskalo v teh si je bregovih
zavetišče, čuvalo je biser junaškega duha —
za sveto ime in za sveto svobodo
borili se ljuto...«

Kakor je šofer po gusarskem običaju prepeval, tako sem prevajal in pieal. Odlomek, ali vsaj smisel iz »Gorskega venci«, iz tiste znamenite pesmi pesnika vladke P. Petroviča Njeguša. Samo 4 metre nižje se je spustila cesta in bili smo v vasi Njeguš. Tu so se rodili črnogorski vladiki, kmeti in kralji. Hiša stoji na desno, s stolpičem in monogramom »N«. Nekoč je bil Njeguš glavno mesto in šteje krog 16.000 prebivalcev.

Cesta se zopet dviga in doseže najvišjo točko, Kravovo žrelo imenovano, visoko 1270 m. Oko se ozira proti jugu. Nepregledno črno kamenje. Dalje tja, za kakšnih 25 km, pa se svetlika modri trak, solze vile Podgorice, Skadersko jezero, obkroženo s snegom pokritimi vrhovi Albanskih Alp.

Zdravko je rekel z besedami sv. Pisma:
»Resnično, resnično vam povem, ta deželica bi se morala imenovati kraljevina kamenitih sten in njen kralj, kralj gora.«

Jeklene ljudi ustvarja ta dežela. Ponosne in samozavestne. Samo poglejte njih narodno nošo! Zlata, pestra kakor sončni žarki, ko obsevajo to kamenje... Obrazi kremeniti... jeklena volja... suhljate postave, a mišičaste. Ženske visoke in vitke, črnooke. V očeh ogenj in ponos. In če zagori ogenj v njih očeh, ne vzdržiš...

Vendar modernizacijska atmosfera, ki je dahnila tudi v ta svet, riše svoje poteze. Trpljenje kmetov na tem kamenju je nepopisno, a kapitalizem, kakor povsod, samo izkorišča, ne da bi blažil, ne da bi gradil v korist ljudstva...

noči: tam prihajajo druge. Nekatere v evropski obleki, moderno oblečene, druge v narodni noši. Visoke postave, v sinjem plašču, z zlatom obšita krila.

Na trgu koncertira godba, v kavarnah kramljuje in pijejo »pečeno« kavo.

Večeri se. Tiho je, lepo, polno vonja cvetočih lip in drugega cvetja.

Videl sem ruske bele noči. V Moskvi sem bil takrat. Sonce vzhaja zjutraj nekako ob dveh, zahaja pa tako ob 11 ponoči. In tedaj je tisto razdobje, med 11. in 2. uro samo, kakor bi sonce skočilo nekam za trenutek, da si oddahne, v kakšno čajnarno, da popije čaj, da se tako okrepano zopet pojavi na nebu. Po ulicah pa je nežno mračno, da lahko čitaš knjige, in tako prijetno, lirično, da vstaja v duši romantika in vstaja hrepenenje po ljubezni in pravljicah.

Takšne so ruske bele noči.

V Cetinju pa so se mi zdele bele noči, da jih tako imenujem, še dražestnejše, še mikavnejše. Niso sicer tako bele in tako lirične kakor ruske, vendar, ko sonce skozi somrak zlati vrhove gorskega, kamenitega venci, ki je za Cetinjem, se človeku zdi, da si v deželi junaštev in junaških pravlji. To je doba, ko cveto cetinjske lipe. Mesec julij. Julijska cetinjska noč. Vonj lipovega cvetja napolnjuje ozračje, a obrisi dreves tonejo vedno više, nekam v somrak. Grebeni planin se belijo in razganjajo z romantičnim bleškom mrak.

Lepe so cetinjske bele noči.

Počasi, druga za drugo ugašajo svetilke na ulici. Modrikasti oblaki na nebu hite nekam, nočne simfonije postajajo nežnejše, poetičnejše. Modrikasti oblaki vabijo, mikajo, kakor kodrolase glavice deklet. Modrikasti oblaki govorijo zgodbe, ki so lepe in junaške.

Strastno se vdiha planinski zrak cetinjskega gorovja, začnjen z vonjem lipovega cvetja, in srce bije hitreje.

Izpod bresta, kjer so nekoč delili pravico, pripovedujejo dnevne dogodke. Noč z vonjem lipovega cvetja boja obraz.

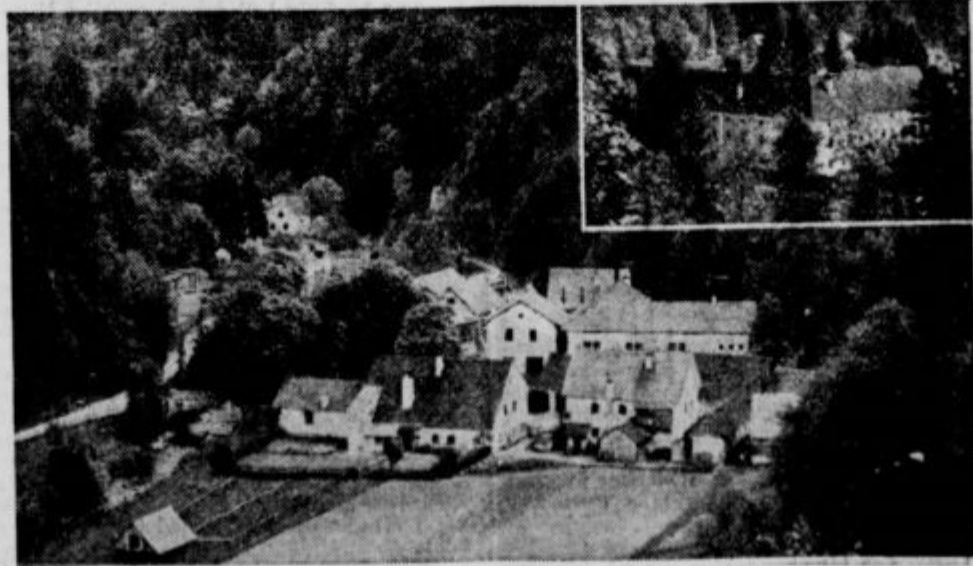
Avtomobilska sirena zakašlja tam nekje. Na cesti se zdajci zasvetlikata, kakor dvoje velikih oči, svetilki avtomobila.

Prihajajo turisti. Občudujejo mesto. Uživajo v sveži noči, v belih cetinjskih nočeh. Oster svet avtomobilskih reflektorjev oblija gruč kamenitih sten gorovja. Surovo ropotanje motorja ustvarja simfonijo svoje dobe.

Tu in tam prikoraka delavec. Izdelane roke, mišičasto telo, razbrzdani obraz, skrb in pomanjkanje na obrazu. A v srcu mladost, zavest, da vse mine in da bo minila tudi njegova beda. Zlomil jo bo s svojo energijo.

»Tam prihajajo »misteriozne« in lepe tujke v ekscentričnih oblekah. Beda jim je nepoznana. Smeh. Oči nemirno begajo vsenaokrog. Kakor da delirira Hollywood po Cetinju.

Drugi dan bo sejmi dan v Cetinju. Ponoči prihajajo žene in dekleta Črnogorke s težkim bremenom obložene. Vozna živina, celo osel, jim primanjkuje. Kruha pa je treba. In tako prinašajo na sejmi dan Črnogorke na plečih svežnje drv po deset in več kilometrov daleč, da jih zjutraj prodajo za nekoliko siromašnih dinarjev. (Iv. Vak.)

Nova glažuta — Jurklošter, sgoraj kartuzija

MLADI SLOVENEČ

Bodi zdrava, domovina...

Mi — najmlajši

Kar starka zložila,
me mika posnet;
kar mati učila,
me mika zapet.
(Valentin Vodnik.)

Mi smo radostna, ponosna
četa mlada,
domovine smo slovenske
svetla nada.

Naša srca so domovju
posvečena;
nas ustavila ne bo več
moč nobena.

V boj nas vodi naših dedov
vera živa,
silna in kot skalna gora
nezrušljiva.

Nas ne straši temna noč ne
hrum viharja;
že se svita nad gorami
zlata zarja.

Rod slovenski, zdaj pokaži
vso odločnost:
hrabro proti cilju! — Naša
je bodočnost.

Marija Brenčič, Podlipa pri Vrhniki.

Kam zahajaš, sonce

Kam zahajaš, sonce,
kam pošiljaš žarke zlate?
Ali na Koroško,
ali na Goriško,
tja med naše rodne brate?

O, le sij jim, sonce,
da v svetlobi vso dolina
z njimi bo vzdrhtela,
z njimi bo zapela:
Bodi zdrava, domovina!

Ivan Kešpret, Maribor, Vetrinjska 9.

Sloveniji materi

Slovenija, predraga moja mati,
do smrti vdan ti hočem biti sin!
Vesel te gledam v sreče zarji zlati,
sočutno zrem te mater bolečin.

Naj sučejo se uma svetli meči,
srčno hiti naj zate v boj prostak,
mladina javno, stari pa pri peči,
kdor sin je tvoj, naj vsak bo tvoj vojščak.

Kar bilo bi brez temelja poslopje,
to bila ti brez zvestih bi sinov.
Izkoreninjeni so prazno snopje,
njih del ne spremlja božji blagoslov.

Poglej nekdanje slavne kraljevine:
nesloga vrgla je njih moč ob tla,
sesula je njih mesta v razvaline,
vsa sreča mimo njih je šla.

Če boš otroke verne si vzgojila,
sovražnikov boš gledala poraz.
Če nezvestoba v srečih jim bo vzkila —
odšla bo sreča tudi mimo nas.

Milan Holcman,

dijak IV. razr. III. drž. realne gimn. v Ljubljani.

Navihani Stanko

Navihani Stanko je srečal Tinčka in Tončka
in jima rekel:

»Rad bi vedel, kdo izmed vaju je pametnejši.
Poslušajta! V neko trgovino sta prišla dva moža.
Prvi je kupil dve kili sladkorja, tri kile moke in
pol kile soli. Drugi pa je kupil dve klobasi, hleb
kruha in steklenico piva. Uganita, kako je trgovec
spoznal, kateri izmed kupcev je gasilec.«

Tinček in Tonček sta si dolgo napenjala mož-
gane, nazadnje pa sta priznala oba, da tega ne
moreta uganiti.

Navihani Stanko se je zasmejal in rekel:
»Zdaj pa že vidim, da sta zabite glave! Nič
ni lažjega ko to. — Eden izmed kupcev je bil
oblečen v gasilsko uniformo!«

Pravica je zmagala

Kralj je imel dva sinova. Prvi je bil zvit in
krivičen, drugi dober in pravičen. Ko jima je oče
umrl, je rekel krivičnik pravičnemu:

»Poberi se! Ne maram te več videti! Tu imaš
tristo cekinov in konja. To je tvoj del očetove za-
puščine. Več ti ne dam in tudi ne moreš od mene
zahtevati.«

Pravični brat je vzel tristo cekinov in konja
in zadovoljno odšel z doma.

Povsod je hvalil svojega brata, kako pravično
je razdelil očetovo zapuščino:

»Hvala Bogu! Moj brat je dober in pravičen
mož. Dal mi je polovico kraljestva: tristo cekinov
in konja.«

Cez nekaj let sta se brata srečala na po-
tovanju.

Pravičnik je lepo pozdravil svojega brata:

»Bog daj dober dan, ljubi brat!«

Krivičnik pa je zagodnjel:

»Voščim ti slabega! Čemu omenjaš Boga? Na

svetu vlada zdaj krivica. Pravica je potisnjena

v kot. In prav je tako!«

Pravičnik je bil žalosten, ko je to slišal. Za-
upal pa je v zmago pravice, zato je bratu pred-
lagal:

»Staviva, da je pravica boljša od krivice!«

Brat je stavo sprejel in pogodila sta se za sto
cekinov. Sklenila sta, naj jima razsoda oni, ki ga
bosta najprej srečala.

Prvi, ki sta ga srečala, je bil zlodej, ki se je
spremenil v trgovca. Prosila sta ga, naj razsoda
med njima, ali je boljša pravica ali krivica.

Zlodej ni nič pomišljal, ampak brž odgovoril,
kakor bi odgovoril vsak peklenšček:

»Krivica!«

Pravičnik je izgubil sto cekinov.

Odnehati pa je ni maral in tako sta spet sta-
vila za sto cekinov. Spet ju je srečal zlodej, ki se
je spremenil v uradnika. Ker je zlodej pač zlodej
in obraja samo krivico, je pravični brat izgubil.

Pravični pa zmerom zaupa v pravico in zato
je dobri brat stavil zadnjih sto cekinov.

Zlodej ni bil neumen in si je mislil:

»Zdaj ali nikoli! Moj čas je prišel. Ne smem
zamuditi priložnosti; dokazati moram svetu, da je
krivica boljša od pravice. In ko zavladava krivica
na svetu, mu zavladam jaz sam.«

To si je mislil in se je spremenil v sodnika.

Pravični brat se je razveselil in je rekel kri-
vičniku:

»Glej! Sodnik prihaja. Če kdo, ta bo pravično

razsodil. Saj tudi ljudem deli pravico in obsoja
krivice.«

Sodnik, ki je bil zlodej sam, se je potuhneno
nazmehnil in rekel:

»Krivica je boljša!«

Pravičnik je zastavil še svoje zadnje imetje,
konja, in tudi tega izgubil.

Ko je zastavil še vse, kar je imel, je rekel
krivičnemu bratu:

»Hvala Bogu, cekinov in konja nimam več,
imam pa še svoje oči. Ponavljam stavo in če iz-
gubim, so oči tvoje in lahko narediš z njimi, kar
hočeš.«

Krivični brat ni odgovoril niti besede in tudi
razsodnika ni iskal, ampak je potegnil nož iz
nožnice. Z njim je izdolbel bratu oči in rekel:

»Naj ti sedaj pomaga pravica, ko nimaš več
oči!«

Dobri brat je bil žalosten nad krivičnostjo
tega sveta in je zaprosil brata:

»Nimam več oči in ne morem sam hoditi. Pro-
sim te, prinesi mi vode, da si omočim žejna usta
in izmijem rane.«

Zabavna igrice s klovnom

Vzemite v roko škarje in izrežite
risbi, ki sta razdeljeni v tri manjše dele.
Potem ju s hrbtom zlepite skupaj in
sicer tako, da se bodo navpične črte po-
sameznih delov natančno ujemale. Na zu-
nanjih risbah nato skrbno vrezite s škar-
jami od zunaj navznoter vodoravni ozki
pas (pod vratom in ob pasu cirkuskih
igralcev), ki je zaznamovan s dvema čr-
tama in sicer samo do srednje navpične
črte. Če ta ozki pas preganete čez sred-
njo risbo, se bosta klovna v uredini ču-
dovito spremenila. Poskusite, pa boste
videli! Kdor razlage dobro ne razume,
naj se prej posvetuje s starejšim bratom
ali očetom, da ne bo risb napačno iz-
rezal!

STRIČKOV KOTICEK

Dragi striček! — Ko sem še hodila v prvi
razred, sem Ti pisala prvič. Potem sem Ti pisala
še dvakrat, pa je moja dva pisemčka požrl Tvoj
požretni koš. Primojkokoš, to se mi pa za malo
zdi!

Lani smo na sveti večer imeli v bolnišnici na
I. II. in V. oddelku božičnico. Jaz sem igrala
Polčka. Pa še kakšnega Polčka! Ko bi me Ti
videl, se ne bi mogel vzdržati smeha. Navzočni
so bili Visoki Gospodje: Zdravniki iz bolnišnice,
častite Sestre in bolniki. Vse sem spravila v
smeh. Primojkokoš, Tebe pa ne morem niti toliko
spreobrniti, da bi mi kaj odgovoril. Če mi res
neboš odgovoriti, mi vsaj povej, da ne bom po
nepotrebnem trčila časa. To pismo Ti pišem
samo zato, da izvem, kakšno razmerje je med
Tabo in mano.

Lepo Te pozdravlja Zofka Rakušček,
učenka IV. razr. v Lichten. zavodu v Ljubljani.

Draga Zofka! — Primojkokoš, če si pa na-
stopila na odru kot Polček in si imela za gledalce
takšno Visoko Gospodo, kot so Zdravniki (vse
z veliko začetno črko, prosim!), Te moram pa res
v kotiček dati, kajti bi bilo nezaslišano omalo-
važevanje, če bi pismo takele slavne in znamenite
Osebe vrgel v koš. Posebno pa še takele
pismo, v katerem kar mrgoli velikih začetnih
črk! Kakor vidim, so Ti velike črke v abecedi
zelo pri srcu in se zategadelj čudim, da nisi v
pismo prav vseh besed napisala z veliko začet-
nico. Predvsem mi pa ne gre v glavo, zakaj delaš
takšno razliko med Visokimi Gospodi Zdravniki,
Palčki in Sestrkami na eni strani in ubogimi bol-
niki (z malo začetno črko!) na drugi strani. Ali

nisi prav nič pomišljala, da je tudi med bolniki
lahko kakšen »Visok Gospod«, ki bi tudi zaslužil,
da mu izkažeš svoje spoštovanje z veliko črko?
Primojkokoš, to pa res ni prav! Če bi bil jaz
Tvoj učitelj, bi Ti za tole (drugače kar srčkano
pisemce) pri priči prisolil — cvek. Ker pa Tvoj
učitelj nisem, ne morem drugega storiti, kakor
da Ti iz daljave pošugam s krutim kazalcem in
Ti zabrusim v brke: »V večerji razred že hodiš,
primojkokoš, lahko bi že vedela, primojkokoš,
da se z veliko začetnico takele reči ne pišejo, pri-
mojkokoš, nego se pišejo samo reči, primojkokoš,
ki so črno na belem napisane v — slovnici!«

Človek mora vse stvari in vsa živa bitja

na svetu spoštovati. Ne gre, da bi cesarja pisali

z veliko začetno črko, berača pa z malo. Potlej

bi bili podobni tistemu dečku, ki je pisal avstrij-

skemu cesarju Francu Jožetu takole prilinjeno

pismo:

Moj dragi in Presviti Cesar

FRANC JOŽEF!

Sem velik revček in Vas Zato Lepo prosim,

Bodite Tako Dobri in mi Pošljite Mošnjček Ce-

kinov. Prilagam Znamko za Odgovor.

Vaš franček ferjanček.

Odgovora na to veleljudno pismo pa »fran-

ček ferjanček« ni dobil. Se je najbrž samemu

»Presvitlemu Cesarju« to pretrpano spoštovanje

zdelo nekolikanj preneumno in je mošnjček za

cekini obdržal zase, pisemce pa je vrgel tja, ka-

mor takšna pisma pač spadajo: v peč ali v koš.

Pa brez zamere! Nemara bi bil moj odgovor

priznatejši, če ne bi bil danes tako grozansko

nataknjen. Se mi je namreč ponoči sanjalo, da

sem tudi sam postal Visok Gospod, ko pa sem

se prebudil, sem bil prav takšen gospod, kot sem

vedno bil in bom...

Brat je zajel vode v bližnjem vodnjaku in mu
jo prinesel. Ko si je dobri brat izmil rane, je še
zaprosil brata:

»Bodi tako dober in odvedi me k hrastu nad
studenec!«

Brat je storil, kakor ga je prosil.

Znočilo se je. Ubogi slepec je še zmerom slo-
nel ob drevesu in si ni znal pomagati.

Okoli polnoči je zaslišal rahel šum. Nekaj časa
ni bilo slišati drugega kakor pljuskanje vode.

Nenadoma pa se je oglasil ženski glas:

»Ali že veste, tovaršice vile, da je hčerka so-

sednega kralja gobava? Kralj je sklical vse zdrav-

nike, toda nihče je ne more ozdravit. Če bi re-

veži vedeli, kakšno moč ima voda, v kateri se

me kopamo! Z njo bi lahko ozdravili kraljevo

hčerko, pa tudi slepec bi izpregledal.«

Tedaj so zapeli petelin in vile so izginile.

Nesrečnež izpod hrasta se je z rokami in no-

gami ditpal do studenca. Zajel je vode in si izmil

oči. V hipu je izpregledal. Nato je zajel vodo v

vrč in odšel k kralju, čigar hčerka je bila gobava.

Stopil je predenj in mu rekel:

»Prinesel sem zdravje tvoji hčerki!«

Kralj se je razveselil in ga odpeljal k hčerki.

Dobri kraljevič je jo okopal v vodi iz studenca vil

in deklica je bila zdrava.

Kralj mu je v zahvalo dal pol kraljestva in

hčerko za ženo.

Kaznovani skopuh

V majhnem mestu je živel krojač Škarja.

Nabral si je precej denarja, ker je delal obleke
za bogate ljudi. Največ pa je zaslužil, ko je po-
sojal denar razpisnim mladeničem. Bil pa ni samo

bogat, ampak tudi skop. Berače je podil od pra-
ga in nihče se ni slišal, da bi kdaj komu podaril

en sam vinar. S svojo staro služkinjo Katro je

grdo ravnal. Pil pa je hudo rad. Ker je bil maj-
hen in trebušast, je bil zelo smešen, kadar je

bil pijan.

Ze pošteni ljudje nič kaj radi ne vidijo sko-
puha in pijanca, njihovi najhujši sovražniki pa

so oni duhovi, ki so nevidni, ker so preveč

majhni. Da bi krojaču nagajali, so mu v kavo

sipali soli. Krojač pa se je drl na svojo Katro,

ker je mislil, da je bila ona tako zanična. Ka-
tra se je branila in v hiši je bil pravi pekel.

Duhovi so mu spreminjali najboljše vino v

navadno vodo. Zaradi tega je spet zmerjal Katro

in prepil je bil na dnevnem redu. Navrh vsega

so se začeli mešati celo v njegov posel. Tako so

mu n. pr. zašili dva rokava skupaj, skrajšali

levo hlače ali pa mu tako obrezali suknjo, ki

jo je imel v delu, da je ni mogel več popraviti.

»Mojster,« je nekega dne rekla Katra, »prav

gotovo vas je eden izmed vaših sovražnikov za-

rekel. Nekdo nam je začel nagajati in prav gotovo

so to tisti majhni duhovi, ki so nevidni.«

»Le kako naj se jih ubranimo?« je zaskrbelo

mojstra.

»Pošljiite njihovega kralja!« je svetovala Ka-
tra. »Ime mu je Vrtoglav. Vsak večer se zbira

njegovi podaniki pri starem gradu, da prešteje

njihove vrste. Pravijo, da je zelo dober. Če se

mu pritožite in mu poveste, kako hudo boli so

podaniki, jih bo gotovo kaznoval.«

Krojač se je dal pregovoriti in zvečer je je

v mesečni mahnil k staremu gradu. Spotona je

srečal starega berača, ki je nenadoma zrastle

pred njim iz tal. Bil je grbav, šepav in slep.

S tresočim se glasom ga je zaprosil miloščine.

»Izgini!« se je zadir nad njim krojač. »Kdo

je še videl, da bi berači nadlegovali ljudi ob

Francove hude sanje med počitnicami...

Kmalu so o tem ozdravljenju izvedeli tudi
ljudje onstran meje tega kraljestva in o njem je
slišal tudi krivični brat, ki je mislil, da je krivica
boljša od pravice.

Krivični brat je bil prepričan, da je njegov
dobri brat našel pod hrastom nad studencem svojo
srečo. Zato je šel še sam iskat. Stopil je pod

hrast nad studencem in si z nožem iztaknil oči.

Ob polnoči so res spet prišle vile k studencu,

da bi se v njem okopale.

Pravile so si, kako je neznanec ozdravil kra-

ljevo hčer. Dolgo so ugibale, kako neki je mogel

zvedeti skrivnost, nazadnje pa se je spet oglasila

tista, ki jo je bil slišal dobri kraljevič:

»Skoro gotovo nas je nekdo poslušal, ko smo

govorile, da bi se z vodo tega studenca lahko

ozdravila kraljeva hči. Bogle, če nas tudi zdaj

kdo ne poslušal! Pojdimo pogledat!«

Pod hrastom so res našle človeka, ki je pri-

šel iskat srečo in ki je govoril, da je krivica boljša

od pravice. Raztrgale so ga na drobne kose

Vsa krivica tega sveta mu ni mogla pomagati!

takem času. Še nikoli nisem nikomur nič dal!

Nikar ne misli, da si ti izjema.«

»Hudobno srce imaš!« je rekel berač in iz-

ginil.

Krojač je šel dalje, nenadoma pa ga je ob-

kolila truma majhnih duhov in pritlikavci so za-

plesali okoli njega, porogljivo se režeč:

»Stric krojač! Ha, ha, ha! Stric krojač! Ha,

ha, ha!«

»Pijanec, rdeč nos imaš!« so vpili drugi.

»Skopuh, v zlatu se boš zadušil!« so grmeli

v zboru tretji.

»Dajmo, prisilimo ga, naj z nami pleše!« so

vriščali četrti.

Zgrabili so ga in se zavrteli z njim naokoli,

DRUŽINA

Mati Matere vseh mater

(Jutrišnji god sv. Ane)

Ceščenje sv. Ane je že pravadno in je napačno mnenje, da jo častijo šele od 14. do 15. stoletja. Ceščenje sv. Ane izhaja iz orient, od koder izvira tudi njen življenjski opis, s čimer je bilo ustrezno ljudem, ki so hoteli kaj zvedeti o življenju staršev Matere božje. Starši so bili sv. Ana in njen mož Joahim. Poročila pravijo, da sta bila premožna in sta vsako leto podarila revežem tretjino svojih dohodkov. Najstarejša podoba sv. Ane je v Rimu, v cerkvi S. Maria Maggiore in je nastala v dobi papeža Siksta III. (432—440). V drugi polovici osmega stoletja (770) dobimo v cerkvi S. Angelo v Peschieri že njene relikvije. Na stebrih tabernakla v glavnem oltarju cerkve sv. Marka v Benetkah pa je upodobljeno življenje sv. Ane.

Razen v Italiji, so že v zgodnjem srednjem veku častili sv. Ano zlasti v Španiji, Franciji in Angliji. V Nemčiji je prišlo to čiščenje okrog leta 1000—1200, in sicer so jo častili najprej v Paderbornu. V Nemčiji, kakor tudi pri nas, so že v tistih časih (okrog l. 1200) nastale kapele in cerkvice v čast sv. Ani. Tudi razne bratovščine so si jo izbrale za svojo patrono. Slikali so jo slavni slikarji, kakor: Murillo, Leonardo da Vinci, Rubens, Holbein in mnogi drugi, a največ podob sv. Ane je naslikal slavni Albrecht Dürer. Navadno je upodobljena, kako sedi in poučuje Mater božjo, malo deklico, klečečo pri njej. Pri nas imamo na grčih veliko cerkvic sv. Ane in samo na Češkem jih je 88.

Ta svetnica je tako rekoč prapodoba krščanskega materinstva, zvesta skrbnica svoje družine, skrbnica in varuhinja revežev in bolnikov. Več bolnišnic je po svetu posvečenih sv. Ani in na pokopališčih so ji postavljali in ji še postavljajo kapele in kapelice. Zlasti revnejši sloji so si izbrali sv. Ano za svojo zaščitnico. Sv. Ana je tudi za zgled vzorne gospodinjice in spretnice predice in je zato postala patrona delavcev in delavk, ki narejajo platno in sukno in dalje šivilj, klekljarij, pletilj; ona je varuhinja hlapcev, kramarjev in mlinarjev. Predvsem pa je patrona ženskih društev. Z njeno priprošnjo prihaja blagoslov otrok v hišo. — Mimo sv. Barbare je tudi sv. Ana patrona rudarjev in pomočnica ob smrtni uri. Nekoč so jo častili tudi juristi, trgovci, pisarji, sodarji in vrvarji in v strašnih dneh kuge so poleg sv. Boštjana in Roka klicali na pomoč tudi sv. Ano.

Ker se je sv. Ana vsem slojem ljudstva tako priljubila, se je njeno ime tudi pomešalo med narodne izreke in pregovore. Ceščenje sv. Ane je izšlo iz ljudstva in se širi in živi med ljudstvom. Papež Gregor XIII. je 26. julija 1584 uvedel praznovanje godu sv. Ane. S tem cerkvenim praznikom (zdaj je sopraznik) so bile nekoč v zvezi tudi ljudske veselice, tako na Dolenjskem pri Sv. Ani, kjer so imeli na ta dan ljudsko rajanje. Te ljudske navade so pa zdaj opustili; živo je pa še čiščenje sv. Ane — zlasti po družinah z več otroki.

Poletne praznje obleke

Kakor ti pokaže pričujoča slika, je moderno imeti vrh praznje obleke poleti še pajčolanast, dolg ali polovičen plašč ali vrhno obleko iz šifona, čipkaste ali mrežaste blaga.

1. Prva šifonasta vrhna obleka širokih rokavov je sivobela in je vrh sivobe, svilene obleke, ki ima rdeče cvete in modro lisje.

2. Polovično dolgi plašč je iz meglenosivega svilene voala; spodaj je krepasta obleka z zlatimi, rjavimi, črnimi in zelenimi vzorci. Pod vratom je košata roža istih barv kot obleka.

3. Tretja obleka je za mladenke. Obleka je bela z rdečimi pikami in modrimi črtami. Blago in vzorec izborno pristojajo preprosti obliki te obleke; rokavčki so jako nabrani in ljubki na pogled.

Nabranki kake obleke iz organdija so večinoma jako trdi, a jih moreš s stearinom iz-

gladiti tako, da jih s koščkom sveče močno podrgneš.

Vodene maroge

spraviš iz umetne svile tako, da položiš na madože vlažno krpo in z gorkim likalnikom likaš.

Gumbi na krilu

Letos vidiš obleke, ki se spredaj zapenjajo od pasu do roba. Če narediš gumbnice na obeh straneh in v sredi pritrudiš močno progo, na katero našiješ gumbce, moreš pri pranju progo z gumbi kar odstraniti in je pranje in likanje laže in tudi gumbi se ne pokvarijo.

NAJNOVEJŠE
MODNE
TKANINE

Souvan
MANUFATURA

Nove torbice

Poleti je obleka seveda še bolj vidna ko pozimi in zato so še bolj očitni vsi tisti dodatki, ki jih ima ženska pri obleki in ki obleko polepšajo ali jo pogrđijo. To so: torbice, klobuk, čevlji in nogavice.

Torbice so letos pisane in nekako v nasprotju z barvo obleke. Treba je te, da se barva torbice kje na obleki ali klobuku, čevljih itd. ponovi. Tako je videti temnorjavo platneno obleko pa istobarvno pokrivalo. Zraven pa je temnomodra torbica. Torbice so večinoma iz usnja. — Na pričujoči ekici vidiš zgoraj na desni belo irhasto torbico, v sredi je torbica iz usnja naravne barve in spodaj je svojska torbica iz rdečega usnja. Take torbice so primerne k poletnim oblekam.

Svetujem ti:

Če belo blago porumeni, ga daj za nekaj dni v mleko od presnega masla in izperij nato v čisti vodi. Ali ga namakaj več dni v boraksovi vodi, če nimas pri rokah mleka ali ti je to predrago. Piki čebel ali os. Napravi obkladke iz vode, limonovega soka ali amoniaka. Dotično mesto, kamor te je picila čebela ali osa, močno obdrgni s peteršiljem ali z žajbljem, rožmarinom, pač z rastlino, ki ima hudo vonj.

Ce te sonce opeče

Če imaš opečeno kožo od sonca, se nikdar ne maži s kako kremo ali da se posipaš z odisavljenim pudrom! Vse to bi kožo le še bolj razdražilo. Samo »čiste« stvari učinkujejo. Zato je na mestu vazelin in otroški puder, a tudi to dvojje le po malem uporabljaj, da koža ne bo lisasta. Če se začne koža lupiti, počakaj, da se sama oluči in je ne trgaj proč, sicer nastanejo rane, ker je nova koža še tanka in nežna.

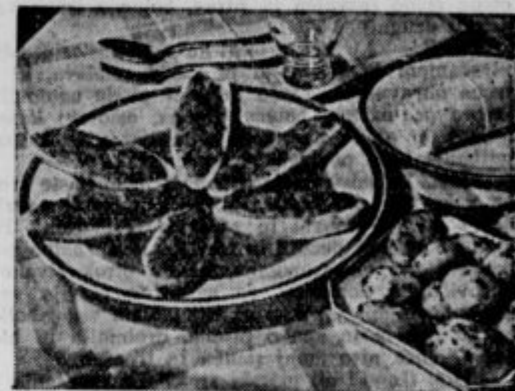
Materinska šola za očete

Borba zoper umiranje dojenčkov ima svoje uspehe tudi od pouka žen in mater o vprašanih odgoje in nege otrok, kar je v poslednjih letih po raznih državah močno razširjeno. Na Dunaju imajo od leta 1926 posebno šolanje mater, kamor so zdaj pritegnili tudi moške. Tudi moški naj kaj izve o negi otrok in naj spozna naloge žen. Predvsem pa naj bi se s takim šolanjem preprečili spori glede vzgoje in odgoje otrok v družini. Na lutkah, ki so jih na Dunaju dobili iz Dresdene, se učijo vsega, karkoli je treba imeti opravka z dojenčkom, tako da bo odslej tudi oče vedel, kako je treba ravnati z dojenčkom, kar je brez dvoma koristno, zlasti še, če umrje mati na porodu.

Iz kuhinje v kuhinjo

Nadevane kumarice

Nadevane kumarice na pariški način. Razpoloviš približno 750 olupljenih kumaric, iztrebiš peške in skuhaš na pol v jesihi vodi. — Za nadev razrežeš na majhne kocke 200 g klobase, opraviš v 40 g presnega masla, dodaš nastrgane čebule

Nadevane kumarice na pariški način

in esekljanega peteršilja, dalje 2 paradižnika (brez lupine) in 2 žlici smetane. Potem to osoliš, papričiraš, poliješ z žličko rdečega vina, dodaš drobtin, vse dobro zmešaš in nadevaš kumarice. Polagaš jih na tesno v namazano kozico, potreseš s sirom in z drobtinami, pokaplaš s presnim maslom in opečeš v pečici, da zarumenijo. Daš na mizo obliko s pečenim omako, s peteršiljem krompirjem in — če imaš — s paradižniki v solati.

Bel kruh z rabarbaro

Struco kruha razrežeš na rezine, ki jih za hip namočiš v mleko, kjer je rumenjak, povlajš v drobtinah in opraviš v masti. Potem jih polagaš drugo vrh druge tako, da daješ vmes kompot iz rabarbare in daš v posodo. Vse poliješ s četrtilitrom mleka ali kisle smetane, z jajcem in 80 g sladkorja in spečeš v pečici. To jed moreš namesto s kruhom napraviti tudi z rezanci (makaroni), ki jih ne skuhaš prav do mehkega.

»To je pa smola! Pritisnil sem, vi ste pa govorili!« — Nič ne de, saj pošljem sliko tustu, ki je gluha!

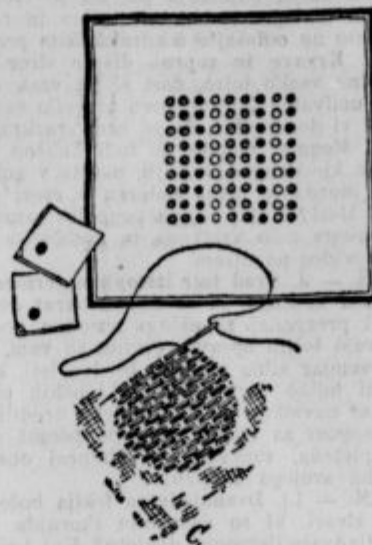
Stročji fižol

Stročji fižol. Lep stročji fižol dobimo sedaj na trgu že poceni, morda se bo še bolj pocenil. Ker ima zelo dosti vitaminov, ga skuhamo za družino, posebno pa za otroke, ki je zelo zdrav zanje.

Stročji fižol z mesom. 1 kg svežega stročjega fižola otrebimo, operemo, zrežemo na poševne rezine in skuhamo do mehkega v slani vodi ter ga ocedimo. Pol kilograma telečjega ali govejega mesa osolimo in zrežemo na lepe koščke. Dodamo na drobno esekljane čebule, ščepec popra, peteršilja, paradižni. mežge, prilijemo nekoliko vode ter pustimo meso tri četrt ure počasi dušiti. Naredimo svetlo prežganje iz žlice masti in žlice moke, dodamo ga mesu in prilijemo 1—2 zajemalki vode; vse zamešamo, dodamo k temu še kuhani fižol in pustimo vse počasi 20 minut vreti. Serviramo gorko in garniramo z novim maslenim krompirjem. Solata.

Stročji fižol v omaki. Dva kilograma svežega, stročjega fižola otrebimo, zrežemo na poševne rezine, operemo ter skuhamo v slani vodi do mehkega in ga ocedimo. Napravimo svetlo prežganje iz dveh žlic masti in dveh žlic moke, prilijemo 3 zajemalke vode, dodamo žlico paradižni. mežge, popra, soli, esekljane čebule, tri žlice kisa in dve kocki sladkorja. Vse denemo v skuhani fižol, zamešamo in pustimo vse skupaj 30 minut počasi vreti. Serviramo gorko in damo na mizo z ajdovimi žganci ali polento. Solata. Ta jed je zelo okusna in poceni, prija družini, zlasti ondi, kjer je mnogo otrok in malo denarja.

Pražen stročji fižol. En kilogram stročjega fižola otrebimo, zrežemo na poševne rezine, skuhamo do mehkega v slani vodi ter ga ocedimo. V kozico denemo dve žlici masti, esekljano čebulo, ščepec popra, žlico paradižni. mežge, 3 stroke strtega česna, precej peteršilja in denemo v to fižol, da se duši 15—20 minut. Serviramo gorko z novim, maslenim krompirjem. — Solata.

Prt z vezzenino

Blago je rumenkasto platno. Vzorec na njem sestoji iz pestrih pik, ki jih narediš iz prejice, ki mogoče ni za nikamor več. Pike si narišeš s kakim velikim gumbom. Tale prt ima temorjave, rumene, bele in zelene pike. Rob je širok in rjav.

Katoliška voditeljica v soc. življenju Anglije

Lady Herbert of Lea, ki je umrla pred 25 leti, je neumorno delovala v službi krščanskih deklet. Bila je žena Sidneya Herberta, ki je bil v dobi krmilne vojne angleški vojni minister. On je bil tisti, ki je posredoval, da je Florence Nightingale, ta velezaslužna prapodoba posvetne poklicne bolničarke, ustanovila emotno skrbstvo za ranjence in bolnike na bojiščih. Njegova žena se je tudi udeleževala pri tem načrtu. Florence Nightingale se je tedaj sešla na bojišču z več katoliškimi redovnicami. Lady Herbert se je vneto dopisovala z Nightingalovo in tudi konec vojne ni prekinil prijateljstva Herbertove z Nightingalovo, »žensko z večno lučjo«. Več let je Lady Herbertova denarno podpirala dobrodelno misijo bolničarke, ki je delovala na daljnem Vzhodu.

To je bilo v dobi, ko se je katoliško življenje v Angliji bolj in bolj utrjevalo. Za utrditev vere na leposlovnem področju je tedaj Mr. Britten ustanovil Catholic Truth Society. — Lady Herbert je tudi zahajala v družbo, ki se je shajala v Brittenovi hiši, kjer so bila posvetovanja, kaj bi bilo storiti za pospeševanje katoliškega tiska. Sleherni član tega krožka je položil na mizo 1 funt šterling (približno 230 Din). Z 20 funti je bil postavljen temelj tej družbi, ki je kmalu poslala v angleški svet zbirko leposlovnih apologetskih, verskih in drugih katoliških spisov. Kmalu se jih je nabralo lepo število, ki so izhajali kot lepe, v temnozeleno platno vezane knjige. Mr. Britten je dal spočetka svojo sobo za založništvo na razpolago. V teku let je družba doživela marsikako spremembo. Lady Herbert ji je ostala do smrti zvesta kot poslednji član stare Catholic Truth Society, ki se je izza svoje začne dobe jako razširila in neizmerno veliko storila za katolištvo sedanje Anglije.

Rokavice narediš doma

Jako zanimivo je napraviti si rokavice doma, a uspešno bo to delo le tedaj, če smo pri tem do pičice natančni! Zatorej se ravnaj prav po navodilu. Kupiš usnje, avilo za obšivanje gumbic in primeren kroj. Potem razprostreš usnje na oba kraja in paziš, da pride najbolj prožni del usnja za dlan in prste.

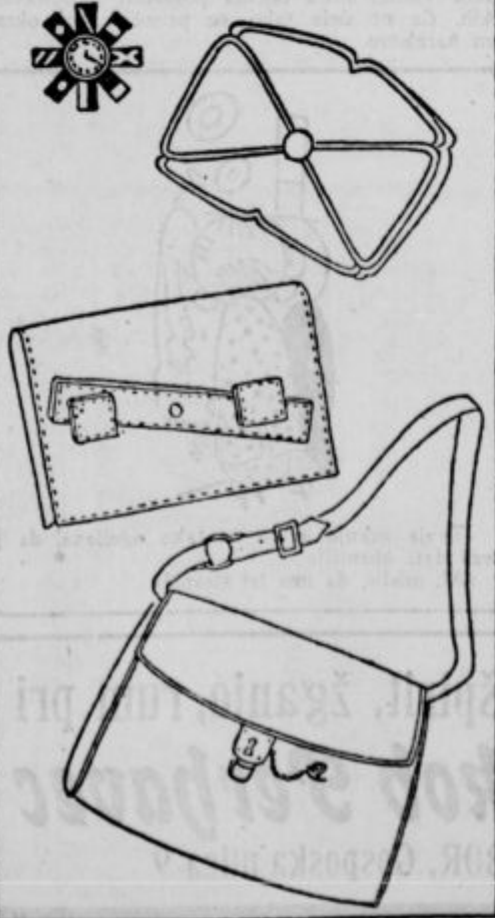
Usnje položiš narobe na mizo in ga pripneš z bucikami. Potem daš kroj nanj in paziš, da so prsti tam, kjer je usnje res dobro.

Kroj držiš trdo, da se ne more premikati in natančno obrišeš s svinčnikom vse obliko rokavice. Izrežeš z ostrimi, ne prevelikimi škarijami. Prste režeš daljše, kot so v resnici in naj bodo zgoraj jako špicasti.

Najprej sešiješ šive na narti. Potem šivaš prste, najprej vrhni del, potem šele notranjega. Šele tedaj, ko sešiješ do konca prstov, pravilno urežeš prste proti dlani. To jako olajša delo pri sešivanju in preti se potem tudi boljše prilagajo. Sicer si pa oglej pričujoče skice!

Srce pa je belo

To je bilo tiste čase, ko so se v Parizu odločili za »čvrst način« in so zavezniške čete zasledile Porenje, da bi Nemci bolj trezno razmišljali o plačilu vojne škote.

Pri 2. batalji senegalskih strelcev v Achenu je sergent-major (višji podčastnik) Fayel skrbno govoril podrejenim:

»Otroci moji! Danes imate prvič pristo prosto popoldne. Ko se boste razšli, ne pozabite, da smo v sovražni deželi. Nemško prebivalstvo bo opazovalo vaše vedenje, vsak vaš korak. Lepo se vedite! Ne popivajte! Ne izživajte! Da ne bo kakšnih diplomatskih zapletov ali celo vojne! Francija se vojne ne boji, a sovražni jo, ker prekinjajo vojne napredek in civilizacijo. Majhni vzroki imajo velike posledice. Zakaj je Napoleon izgubil bitko pri Waterloo? Nekateri mislijo, da zato, ker je bilo jedro Wellingtonove armade sestavljeno iz zločincev, ki so jih na hitro pobrali iz angleških kaznilnic in ki so se vrgli na Francoze z obupnim pogumom. C'est faux. (Napačno!) Drugi zopet trdijo, da zato, ker se je vlekel pred angleškimi vrstami dolg širok in precej globok jarek, ki ni bil zaznamovan na sicer tako točnih Napoleonovih zemljevidih. Francoska konjenica je navalila na nasprotnika, da bi izsilila predor, pa so konji popadali v jareke in jezdece so sprejeli škotski bajonet. Tudi to ni bilo odločilno!

Napoleon je izgubil bitko pri Waterloo, ker se general Grouchy, ki je bil velik sladkosnedež, ni mogel ločiti od sklade svežih jagod, ki so mu jih prinesli, ko je v neki belgijski vasi čakal z rezervnimi četami, da poseže v metel. Samo nekaj minut je zamudil, pa se je Blücher združil z Angleži.

In tako je bila sklada svežih jagod vzrok, da je zašla garda kot zadnji ostanek Napoleonove armade v mišnico brez izhoda in da je njen poveljnik, Cambronne, na sovražnikov poziv, naj se vda, zavpil: Merde! La garde meurt, mais elle ne se rend pas. (D—ki! Garda umrje, a se ne poda!)

Drugi strelci in afriški rojaki! Z zgledom iz zgodovine sem vam pojasnil, da je malenkost beseda, ki bi jo bilo treba črtati iz vseh vojaških slovarjev.

Izogibajte se najmanjših nepravilnosti! Upoštevajte tudi, da nas, senegalskih strelcev, prav nič ne ljubijo, ker mi eršni niman- svetlih las in modrih oči! Razhod in dobro zabavo!

Strelec Paul Soleil je odšel v mesto. Krivico bi mu delali, če bi trdili, da mu je Achen v dveh premišljevanje o Karlu Velikem in o zgodovinskem pomenu tega mesta za nemški narod. Se kar mu je v mladih letih misijonar- učitelj pravil o zgodovini Senegala in Francije, je bil že zdavnaj pozabil.

Gledal je lepe stavbe, nove avtomobile, elegantno meščanstvo, bogate izložbe in zamrmral: »Ah! Les salauds! (Grdobe!) Pravijo, da nam ne morejo plačati reparacij!«

Zavil je v neko krmnico, naročil kos reushe jegulje in četrti mozelskega vina. Ni slabo, je dejal, a tako dobro se mi pa ne godi kakor onemu tovarišu od 1. bataljona, ki je bil v Achenu tri mesece in mu je ljubica, kuharica v odličnem hotelu, nosila ob nedeljah tako neizrečeno dobro močnate jedi, česar lastnik restavracije najbrž ni opazil in ne dovolil, ali ljubecen je kakor ciganski otrok, ki ne pozna postav.

Okrepčan je zapustil gostilno, premeril prometno ulico in sklenil: Prerivanja in dirindaja imam v vojašnici dovolj. Malo grem v okolico pogledat.

Kmalu je bil na državni cesti, ki vodi iz Aachena v Düren. Ze koraka skozi malo vas. Hud pes se zakadi vanj. Soleil ni ljubil psov. Sovražil je tiste male igračkaste psičke »les chiens microbes« — ker noben Senegalec tako dobro ne je in tako udobno ne živi kakor ti pasji razvajenci. Velikih psov pa ni mogel trpeti, ker se zaganjajo v ljudi, tudi če jim nihče nič neče.

Kako prikupna in modra žival je mačka! Kakor zatopljena v skrivnostno razmišljanje; ne briga se za ves svet.

Soleil se je nalahko otepal psa in nadaljeval svojo pot. Na hišnih oknih je tu in tam uzrl obraz, ki je zopet izginil; tu in tam so se hitro zaprla vrata. Ljudem tega ni zameril.

Saj pravijo se v Franciji! Kadar je tujaka legija skozi vas, matere varno zapirajo dekleta in kokoši. Kako da se ne bi Nemci zaklepali, če gre zamorsko-francoska pošast skozi vas!

Le naprej. Z vrazjo brzino drvi mimo njega izletniški avtomobil in motorji. Na teh gladkih nemških cestah za pešca tudi na deželi ni pravega miru.

Po stezi proti gozdu pojdem, se je odločil Soleil. Na robu gozda se je vlegel v senco. Kmalu bo sicer večer, malo počitka si pa še lahko privoščil pred povratkom v vojašnico.

Cudno je človeško življenje, je pomislil. Nikdar ni slutil, da bo hodil po teh krajih. Še kot otrok je prišel v Pariz. Starejši brat, ki bi bil še naprej lepo skrbel zanj, je padel v bojih pri Verdunu. Verdun so grdi obrekovalci krstili za »rneklo klavnico«. Soleil pa je vedel, koliko domačih Francozov je tudi padlo pri Verdunu. Črnei, ki so se borili za Francijo, so se zavedali, da imajo na francoskih tleh vse pravice.

Z grozo se je Soleil spomnil, da so nekega njegovega strica linčali v Ameriki. Počasi, z užit-

kom so ga umorili. Kaj takega v Franciji ne bi bilo mogoče.

Mislil je na skrbni polno mladost. Bil je hotelski »groom« (deček za malo, hitro postrežbo). Kadar je bil brezposeln, je odpiral vrata avtomobilov za majhno napitino, zraven pa pobiral ogorke. Ko je malo dorasel, je hodil v gledališče Chatelet popoldne za figuranta, zvečer pa za »chaleurja« (ploskalca). Medtem se je toliko izvečal v godbi, da je igral v »Moulin Rouge« v orkestru, a najpomembnejši dan njegovega življenja je bil, ko se je seznanil z boksarskim prvakom, črnecem Sikijem in mu je ta rekel, da ima on, Soleil, vse lastnosti, da more postati dober boksar.

Vojašnica ga je sicer odtrgala od boksarskega vežbanja, Soleil je pa vseeno v seneci nemškega gozda sladko sanjal o trenutku, ko bo radio oznanil: »Halo! Halo! Svetovno prvenstvo v boksu srednje kategorije je odnesel črnski boksar Paul Soleil!...«

Zdajci je Soleil planil pokonci. Toča kamenja se je vvala nanj. Nekaj je moralo biti ostrega vmes: z obraza mu malo curila kri.

Zvižg, in že ni skoraj ničesar več videti, le bežeče postave izginjajo v gozdu.

Kuža Švarc in major Weis

Bilo je tiste čase, ko so nad našimi fanti pri vojakih imeli komando avstrijski baroni in drugi taki gospodje. Bili so to sicer samo višji komandanti, ki s preprostimi vojniki niso imeli dosti stika, kajti navadno se niso velikokrat pokazali v vojašnici ali na vežbališču. Za vojske vaje ali za red v vojašnicah so skrbeli nižji, oni višji, ki so izvirali iz plemenitega rodu, so le nadzorovali. Bile so pa med njimi tudi izjeme. Našel se je tudi tak, ki je sicer bil baron, toda svoj dom je imel v vojašnici, katero je zapustil le skupno z vojniki. Tak mojster je bil tudi major Weis.

Major Weis je bil v službi in izven službe posebej vojaška disciplina. Stanoval je v vojašnici, ki jo je vsak dan osebno pregledal. Gorje, če ni našel vse v takem redu, kakor ga je zahteval! Redko kateri dan je izšlo bataljonsko povelje, s katerim bi ne bile izrečene vsaj tri kazni. In kazen je bilo treba takoj nastopiti. Za težje prestopke ali nerednosti je imel priljubljeno mero: štirinajst dni poostrenega. Te tri besede so mu že tako prišle v navado, da je celo svojemu konju, če ga je razjezil na vežbališču, odmeril štirinajst dni, nakar je moral sluga konja takoj odvesti v konjušnico in ga privezati v poseben kot, od koder ni mogel videti svojih tovarišev. Gospod major pa so nato peš korakali z vežbališču. Pravili so, da je celo svoji ženi včasih odmeril štirinajst dni. Morala je revica ostati vseh štirinajst dni v posebnih sobi, kamor je mož niti enkrat ni prišel pogledat. Za postrežbo ji je za ta čas najel posebno postrežnico. Toda to slednje so si morda hudobni jeziki izmislili. Bil pa je ves mehak, kadar ga je trla žalost, takrat se je zaprl v svojo sobo in bataljon je imel nekaj dni počitnice. Vojaki so smeli celo v mesto brez posebnega dovoljenja.

Weis je izvirajal iz stare plemiške rodbine. Znal je našeti svoje prednike za šest rodov nazaj, dalje pa, je rekel, se ne spominja. Imel je, kakor je navadno pri takih, svoje posebne navade. In ena od teh je bila, da je silno ljubil pse. Vedno je imel psa plemenite pasme. Zatrjeval je, da človek plemenitega rodu brez psa plemenite pasme ne pomeni dosti. Ko mu je na lepem poginila krasna doga, je odredil tridnevno žalovanje. Ni bilo nikakih vaj, vojaki so lahko ostali v sobah in se čistili ali pa tudi spali.

Kmalu za tem je Weis dobil drugega psa. Kakšne vrste je bil, ni mogel nikdo v bataljonu ugotoviti. Sčene je bilo neznansko grdo, najbrž je bilo zelo plemenite pasme. Imelo pa je tudi grdo navado, marsikateri vojak si je moral odsel šivati hlače. Psu je bilo ime Švarc. Da-li je pes že takoj odpočelka slisal na to ime, je zelo dvomljivo, kajti mladi nadporočnik, ki je bil od majorja dobil nalogo, da mu pribavi psa, je bil nekoč pri čaši povedal povsem drugo ime.

V bataljonu sta služila dva nerazdružna prijatelja enoletnika: Peter Živec, ki je bil doma neke s Krasa, in Pavel Rorman iz Slezije. Bila sta vedno skupaj, kjer je bil Peter, so videli tudi Pavla, in kamor je šel Pavel, mu je sledil Peter. Ako je major naedel neki potegavščini, sta bila prav gotovo kriva ta dva. Kateri je združilo v tako neolčljivo prijateljstvo, se ne ve. Morda skupnost slovanke krvi, ker je bil Rorman baje Poljak, morda pa skupnost imen: Peter in Pavel.

Blizal se je praznik sv. Petra in Pavla, god obeh prijateljev. Vedela sta, da bo treba ves dan biti na vežbališču, da major Weis ne praznuje praznikov. In če bi prosila za dopust, bi ga gotovo ne dobila, s to prošnjo bi si položaj še poslabšala, kajti prav gotovo bi ju major še v prošnji urah dal pod nadzorstvo. Bila sta namreč pri majorju zelo slabo zapisana. Zvedel je že bil za njune različne podvige. Cele tedne poprej sta tuhtala, kaj bi bilo storiti in slednjič je Pavlu šinila dobra misel v glavo:

»Weisa mora v nedeljo pred praznikom doleteti žalost, da bo odredil žalovanje.«

»Dobro, dobro,« je modroval Peter, »toda, kaj mu naj napravimo? Psa zopet zastrupiti, se mi upira, kajti vendarle je škoda živati, čeprav je neznanosko grda. Tista doga je bila že stara in sama sebi v nadlego. Švarc pa je še mlad.«

»Imam jo,« je vzkliznil Pavel in potegnil prijatelja s seboj v kantino. Od kantinerke sta dobila etaro košaro z ločnem. V to košarico sta vrgla nekaj neogledanih kosti in jo vsak dan pokazala Švarcu. Švarc, ki je bil prvva nezaupen, je to nezaupanje kmalu preinagal ter vsak dan izpraznil košarico, ki se je je slednjič tako navadil, da je kar v njej sedel po užitju svojo porcijo.

Bataljonsko vežbališče je bilo oddaljeno od mesta pol drugi kilometer. Bilo je zelo obširno. Na severni strani, od koder je bil lep razgled po vežbališču, sta stala dva visoka topola, oddaljena vsak sebi kakih pet metrov. Sredi med topoloma je bil postavljen zelo visok drog, okoli droga pa je bil zgrajen oder. Vse to je ostalo od nekake državnice ali cesarske proslave. Na vrhu droga je bila pribita štirikotna deska, na katero je ob času proslave bil s klejem pritrjen lesen kip cesarja Franca Jožeta. Sčasoma pa je dež razmočil klej in vihar je vrgel cesarja na tla. Deska je bila sedaj prazna. Ta oder je bil priljubljena postojanka gospoda Weisa. Tu je stal ter kritično motril bataljonske vežbe, od tu je pošiljal povelja na vse strani. Radi tega ni pustil odra podreti.

Tisto leto je praznik sv. Petra in Pavla bil v ponedeljek. V soboto popoldne so Weisa kakor nalašč poklicali na višjo komando. Švarca seveda ni mogel vzeti s seboj. Proti večeru sta se Peter in Pavel izmuznili iz vojašnice. Seboj sta imela košarico, Švarc pa jima je pokorno sledil. Po sa-

Lepa prilika, da si pobliže ogleda kakšnega Nemca, se je razveselil Pavel, in jo ubral v gozd za njimi. Aha, glej ga tamle, fantička, ki se je spotalni ob vejevje in ima malo samode v begu. Nič več ne ustege, da bi dotekel tovariše, zato hiti iz gozda ven čez travnik proti državni cesti.

Je prav dober tekač, toda noga, ki se je v najnežnejši mladosti utrjevala na afriških pustinjah, vidno krajša razdaljo, komaj je dobro na cesti, ga že drži Senegalec.

»Presneti Fritz, zakaj lučš kamenje?« Fantalin je sicer postaven, šestnajstleten in bolj deklisknega obraza.

»Gnade, nicht töten... (milost, ne me ubiti!).«

»Škoda, da ne razumem kaj pravi,« si misli Soleil.

»Na pomoč, na pomoč, brata mi bo ubili!«

Iz vasi priteče objokano dekle, poklekne pred strašnega tujega vojaka in prosi: »Ne le tuez pas, ne le tuez pas! (Ne ubijte ga, ne ubijte ga!) Moj brat je!«

»Gospodična, le vstanite in nič se ne bojte,« ji pravi Soleil. »Ker vidim, da razumete malo francosko, povejte bratu, da mora pojesti še dosti klobas in emokov, če se boče katerikoli lotiti zamorskih boksarjev! Sedaj le mirno pojdi domov. Ubiti ga ne maram. Moi, ih y a noir, mais il y a coeur blanc... (Črn sem, res, aree pa je belo...).«

Dr. I. C.

motnih potih za grmovjem v parku sta prispela na vežbališče k odru. Položila sta košarico na oder, odmotala dolg, precej močan motvoz, privezala sredi motvoza železen kavelj, si pridrila konce motvoza za pas in začela plezati vsak na svoj topol. Kuža Švarc se je med tem časom že bil spravil v košarico k večerji. Ko sta Peter in Pavel priplezala dosti nad višino deske na vrhu droga, sta nategnita motvoz toliko, da se je kavelj, ki je kakor rečeno bil v sredini privezan, nekoliko dvignil in se spretnim manevriranjem sta s kavljem zakvačila ločen na košarici ter dvignila košarico. Švarc se je sprva nekoliko začudil, toda bil je varen, da sta ga ujčkala v košarici, zato je mirno glodal naprej. Ko sta dvignila košaro na desko, sta popustila vrv, nakar se je kavelj sprostil. Vrgla sta vrv na tla, se tudi sama zmuznili doli in jo popihala domov. Vrv s kavljem sta vrgla v vodo. Švarc pa je bil preskrbljen s kostmi in staro govedino gotovo za dva dni.

V nedeljo zjutraj je vva vojašnica zvedela, da je nastopil žalovanje. Weisa ni bilo od nikoder, iz bataljonske pisarne pa je došlo povelje, naj vsaka četa pošlje nekoliko mož iskat pogrešanega Švarca. Kot inteligentna človeka sta morala tudi Peter in Pavel na lov. In hodila sta okoli vso

nedeljo in ponedeljek. Ko sta se v ponedeljek proti polnoči vrnila, sta zamerkljivo službojoku: oficirju žalostno priznala, da nista našla niti sledu za Švarcem.

V torek popoldne se je Weis vzdramil iz težke žalosti. Odredil je vežbe. Ko je prišel na vežbališče in se spravil na oder, je zaslišal neke v zraku mlo cviljenje. Začuden se je oziral okoli, stopil z odra in se zazrl v višino. Iz košarice vrh droga pa je kukal Švarc in pričel radostno bevskati, ko je zagledal svojega gospodarja. Weis je pobledel. Zamisljen si je nekaj časa grizel ustnice, nato pa je sklical bataljon, ga postavil pred oder in pokazal nesrečnega Švarca:

»Deset kron tistemu, ki ga spravi doli,« je kratko odredil.

In pričelo se je posvetovanje. Eden je svetoval to, drugi ono, toda nobeden nasvet ni bil izvedljiv. Drog podreti, nevarnost: za Švarca! Plezati nanj se ni dalo. Bil je silno gladek in na vrhu prešibak. Prekle ni tako dolge, da bi kdo mogel doseči košarico pa tudi nevarno je to. Bataljon je razmišljal, Weis si je grizel ustnice in preklinjal, Švarc pa je venomer zavijal.

Sedaj je nastopil čas, ko sta morala stopiti v osredje Peter in Pavel. Slednjič bosta Weisu vendarle dokazala, da nista tako neumna, kakor ju on smatra, prikupita se mu, ker mu rešita njegovega ljubljence in zaslužita deset kron.

»Pokorno javljam, gospod major,« je strumno stopil Peter naprej, »našel sem način, kako spravimo psa doli. Dovolite, da stečem v bližnjo trgovino po nekatere pripomočke.« Weis je seveda milostno dovolil.

Peter se je kmalu vrnil iz trgovine. Poklical je Pavla in pričela sta ponavljati isto, kar sta že bila storila. Med delom pa sta razlagala strmečemu Weisu, kako je treba to stvar napraviti. Zopet sta privezala kavelj na aredo motvoza, si pridrila konce za pas ter pričela plezati na topole. Ko sta bila v primerni višini, sta nategnita motvoz, spretno zakvačila košarico in jo polagoma spustila na tla. Weis je medtem zagometno kimal z glavo in zamrmral v brk: »Dobila bosta svoje plačilo in se prav pošteno.«

Ko je košarica prispela na tla, je Švarc ves srecen skočil v naročje svojega gospodarja. Weis pa je še vedno kimal.

Peter in Pavel sta se skromno postavila ob stran in čakala, kdaj ju major pokliče po plačilo. Weis je kmalu spustil psa, nabral lice v uradne gube in poklical oba enoletnika.

»Vidva sta enoletnika, kajne,« se je postavil pred nju in ju gledal izpod priprtih trepalnic.

»Da, gospod major,« sta strumno odgovorila.

»Kot enoletnika sta inteligentna človeka, kajne,« je nadaljeval Weis. Prijatelja sta stala molče, v srce pa se jima je prikradla bojazan.

»Vidva sta dve svinji,« je naenkrat zagrmel Weis, »vsak štirinajst dni poostrenega!« Poklical je poročnika in dva vojaka ter ju takoj z vežbališča odpravil v zapor. Kuža Švarc pa je zopet ves zadovoljen korakal za svojim gospodarjem.

(Stukl Jakob.)

VODNICA

Tedajci se je zgodilo.

Izenada se je odprla reža brezdna. Iz temnozametaste vodne gladine je odjeknil glas, ki je iz stiskalnice strahu izvil iz sebe klati na pomoč. Zapazil je telo nekega potapljalčevega se človeka, ki ga je voda butala sem in tja. Videl je bolj razločno ko prej oni skrivnostni obraz vodnice, kako boljši vanj od groze spačeni obraz in ne da bi pomislil, ne da bi količkaj preudaril, ali ga bo skok z mostu postavil v neposredno bližino na pomoč vpijočega človeka, je vrgel s sebe plašč in se spustil v padec.

Sapo mu je potisnilo nazaj v grlo. Kakor s tramovjem se je uprlo vanj. Grmeče, plesoče, iskre izpuhtevajoče se je zgrinjalo nad njim nešteto neskončnih, zvezdnatih nebesnih prostorov. Pogreznil se je v razjoči mrz. Le za seženj od njega je polzel toneči dalje.

Ni ženska... mu je šinilo v glavo... ona je izginila v nasprotno smer... Dotipal je ovratnik, premočeno progo kravate. Ze je z roko oprjel telo, a tedaj se je začela grozotna igra s smrtjo... Oni ga je ves v strahu davil, se oklepal njegovih udov, ga vlekel nizdol.

Nihče se ni pokazal. Breg je bil kar izumrl. Ničesar ni bilo ko nebo nad njima, obrobjeno s številnimi, majhnimi, biserno svetilkajočimi se oblaki. Visoki most v dalji je bil zarisan le še kot tanka, blesteča se črta.

Od nikoder ni mogla priti pomoč. Prisilili se bo moral, da bo sam to dovršil. Postal je usodi odgovoren za življenje, ki ga je neki nesparetnik odvisno zavrgel. Le on je bil zdaj tisti, da temu človeku podari nov dan. Izvršil je to. Neskončna blaženost ga je prešinjala... je dajala njegovim rokam orjaške moči.

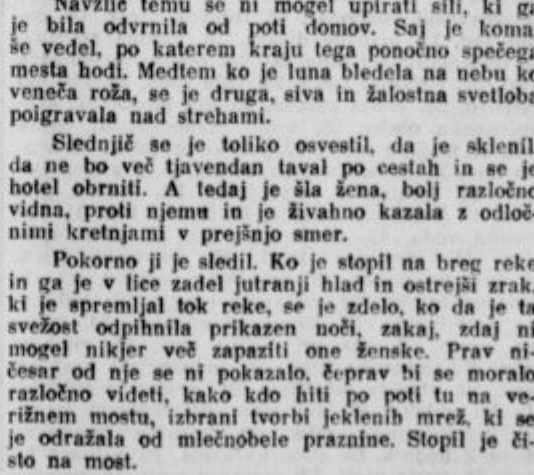
Ko je na obrežnem grušču pod okroglimi, belimi kamni slednjič začutil tla pod seboj, bi se mu bil rešeni človek skoraj spet iztrgal. Skrbno ga je položil na nekaj pomladno svežih travnatih ruš.

Oni je odprl oči. Okrenil je glavo, kolikor jo je pač mogel v svoji slabosti in je z očmi pozvedoval v daljo. Besede so kar rožljale po ustnicah, drgetajočih od mraza: »Kje je ona? Poslednje... moja mrtva mati... Ko da mi hoče priti na pomoč... videl sem jo, kako teče proti mostu in mi maha z rokami...«

(Emanuela Matti-Löwenkreuz.)

»Tepci! Narobe so mi obesili moj avtoportret!«

Otroški vozički naj-novejših modelov
Dvokolesa, motorji, trikotniki
Šivalni stroji pogrešljivi
Po zelo niski ceni! Ceniki franko!
TRIBUNA* F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

V Soli: »Katera je bila kraljica Kristina švedska?« — »Greta Garbo.«

Zahtevajte povsod naš list!

Šah

Na turnirju v Kemeru je zadnje kolo mnogo drugače spremenilo končni rezultat, kot je pa večinoma pričakovala. Ameriški vele mojster Reševski in kandidat za svetovno prvenstvo je igral odlično in je bilo že skoraj sigurno, da bo zmagovalac tega močnega turnirja. Po predzadnjem kolu je bil v vodstvu s pol točke pred Flohrom in Petrovim, ki sta morala igrati v zadnjem kolu med seboj, dočim je imel Reševski manj nevarnega nasprotnika Böka. Težka igra iz prejšnjih kol ga je pa tako utrudila, da je partijo s finskim prvakom Bökom izgubil in si s tem občutno pokvaril pozicijo, ki si jo je v prejšnjih kolih priboril. K sreči sta Flohr in Petrov remizirala in tako je ta trojica zavzela prva tri mesta. Aljehin je v zadnjem kolu igral z Bergsom, s katerim je pa le s težavo remiziral. Z zmago bi mogel v zadnjem trenutku še ujeti prve tri. Končni rezultat je sledeč: Flohr, Petrov in Reševski 12, Aljehin in Keus 11 in pol, A. Steiner 11, Tartakower 10 in pol, Fine 9, Stahlberg 8 in pol, Mikenas 8, Apšenek, Böök in Relstab 7 in pol, Bergs 6 in pol, Feigin in Landan 5 in pol, Hassenfuss in Ozols 3 in pol. Od prvih treh je najprezenetljivejši uspeh letonskega mojstra Petrova, ki do sedaj še ni imel posebno lepih uspehov, sedaj se je pa naenkrat pokazal po rezultatu in kvaliteti partij enakovrednega največjim šahovskim zvezdam. Po poklicu je sodnik, po narodnosti Rus in sedaj poleg Euweja, Vidmarja in Botvinnika najuspešnejši šahovski mojster-amater. Za Flohra je bil ta turnir prvi močnejši po daljši pavzi in je radi tega njegov uspeh toliko lepši. Senco meče na njegov uspeh samo to, da proti močnejšim mojstrom ni dosegel nobene zmage. Aljehin ni bil prvi, dosegel je pa kljub temu lep uspeh in je v večjih partijah pokazal še vedno staro premoč nad vsemi sedanjimi vele mojstri. Če si bo formo še malo zboljšal, bo igral v oktobru uspešno s svetovnim prvakom Euwejem. Zanimivo bo, kakšen uspeh bo dosegel na turnirju štirih vele mojstrov, ki ga igrajo sedaj v Nemčiji in sicer igrajo poleg Aljehina še svetovni prvaki Euwe, Bogoljubov in Šimšlisch. Keres je na turnirju v Kemeru potrdil glas, ki ga uživa, Fine je pa po tolikih uspehih zelo razočaran. Slab uspeh je dosegel tudi Stahlberg, dočim je Steiner prav tako kot Petrov dosegel prvič tako velik uspeh. Tartakower je dosegel časten rezultat.

Na olimpijadi v Stockholmu bodo igrala moštva 21 držav, med njimi tudi jugoslovansko moštvo, ki ga bodo tvorili Pirc, Trifunović, Vuković Sava, Kostić in Bröder. Nastopili bosta torej dve novi moči, ki pa najbrže ne bosta mogli odtehtati dr. Vidmarja, ki letos ne bo igral. Pričakovati je pa kljub temu, da bo naše moštvo osvojilo lepo mesto.

Iz turnirja v Kemeru prinašamo danes Aljehinovo partijo s Fineom, v kateri bomo mogli videti Aljehina iz njegovih najboljših let.

Aljehin — Fine

1. d2—d4, d7—d5; 2. e2—e4, d5×e4; 3. Sg1—f3, Sg8—f6; 4. Dd1—a4+ (to vodi do mnogo bolj zapletene igre kot e2—e3); Dd8—d7 (tu so dobre poteze tudi Ld7, Sd7 in c6); 5. Da4×c4, Dd7—c6; 6. Sb1—a3, Dc6×c4 (črni je dosegel izmenjavo dam, dovoliti je pa moral belemu prednost v razvoju. Bolje bi bilo Lc8—e6); 7. Sa3×c4, e7—c6; 8. a2—a3! (fina poteza proti c7—c5, kar črni mora igrati, da si osvobodi pozicijo); c7—c5; 9. Lc1—f4, Sb8—c6; 10. d4×c5, Lf8×c5; 11. b2—b4, Lc5—e7; 12. b4—b5, Sc6—b8; 13. Se4—d6+, Le7×d6; 14. Lf4×d6 (beli si je v otvoritvi priboril prednost dvel lovec in ima iniciativo v svojih rokah); Sf6—e4; 15. Ld6—c7 (na Ld6—b4 bi črni z a7—a5 izsilil menjavo tega loveca); Sb8—d7; 16. Sf3—d4! (zopet izredno fina poteza. Beli hoče s pešci pregnati črnega konja na e4); Sd7—b6; 17. f2—f3, Sb6—d5; 18. Le7—a5, Se4—f6 (vpokitev in prihajalo Se4—d6, kar pa ne bi bilo bolje od igrane poteze); 19. Sd4—c2! (jemlje nasprotniku polje e3, kamor bi skočil konj po e2—e4); Lc8—d7; 20. e2—e4, Ta8—c8; 21. Ke1—d2, Sd5—b6; 22. Se2—e3, 0—0; 23. a2—a4! (s tem je vzjel beli črnu še polje a4, tako da črni konji igrajo prav žalostno vlogo); Tf8—d8; 24. Lf1—d3, e6—c5; 25. Th1—c1, Ld7—e6; 26. Te1×c8, Td8×c8; 27. La5—b4, Sf6—e8; 28. a4—a5, Sb6—d7; 29. Se3—d5! (s to globoko potezo doseže beli odločilno prednost); Le6×d5; 30. e4×d5, Sd7—c5; 31. Ld3—f5, Te8—d8; 32. Kd2—c3! (to je bila pointa belega. Na T×d5 pride c3—c4 in beli dobi figuro); b7—b6; 33. a5×b6, a7×b6; 34. Lb4×c5, b6×c5; 35. b7—b6, Se8—d6; 36. Lf5—d7 in črni se je vdal, ker proti grožnji Ld7—c6 in napredovanju b pešca nima boljše obrambe, kot da žrtvuje konja. Aljehin se je v tej partiji lepo revanširal za poraz v Hastingsu in odigral eno najlepših partij iz vse turnirske prakse sploh.

Razvezano snopje

Odkod „brambovci“ pri nas?

Leta 1802 so znižali vojaško službo pri nas, ki je bila dotlej še vedno dosmrtna, na 14 let. Avstrijski nadvojvoda Ivan je začel med francosko okupacijo organizirati domobranstvo. — Vsi moški med 18. in 45. letom, ki niso služili v vojski, naj bi se uvrstili med domobranci. Vabili naj bi se v orožju ob nedeljah in praznikih. Z razglasi in pesmami so navduševali ljudstvo za obrambo domovine in po nemških zgledih je tudi naš pesnik Vodnik pisal in prevajal pesmi slovenskim brambovcem (»Pesmi za brambovce«, 1809). — Vendar se upi glede na domobranstvo takrat niso izpolnili. Nabralo se je sicer precej mladeničev, a vendar ne toliko, kolikor so jih organizatorji pričakovali. Brambovci so dobivali staro, deloma neuporabno orožje in so bili premalo izveščani, da bi se bili mogli uspešno meriti s francoskimi vojaštvom.

Slovenska slikarska umetnost v 7. desetletju preteklega stoletja

Tedaj se je vrnil slikar Ivan Wolf iz Italije. Wolf je naslikal obilo velikih izbornih slik in vzgojil v svoji slikarski šoli v Ljubljani vrsto odličnih umetnikov. Izmed njegovih učencev se je najviše izpostavil v slikarski tehniki Jurij Šubic, ki je zavpustil veliko slik ne le doma, temveč tudi na Češkem, Moravskem, v Atenah in Parizu. Tudi njegov starejši brat Janez Šubic je začel z Wolfom in slikal v Benetkah, Rimu, na Dunaju in v Pragi, a je bil silno nesrečen, ker mu je uničil mnogo slik. Anton Ažbe, gojenec Wolfov in dunajski akademije, si ustanovil v Münchenu slikarsko šolo prve vrste in se proslavil z mnogimi slikami, Ivan Franke pa na Dunaju, v Benetkah in doma. Med Wolfove boljše učence je prištevali še slikarja Ludovika Grilca. Izmed slovenskih žensk-umetnic je bila prva Ivana Kobilčeva, ki je slikala večnoma portrete in oltarske slike v sarajevski katedrali.

Frtaučku Gustl ma beseda

Zadenč, ke nisem mou glih nubenega družga pusebenga upraka, sem stopu pa na Suštarsk must, se naslonu mal na ugraja in začeu ugledvat, kuku sa kej Iblanca zreguliral. Men je drgač čist usec, sam tu m na gre u glava, kuku bo ta al pa un epet na suh prižu, če bo u Iblanca padu. Pu mojih misleh b mogli tle pa tam nardit kašne štenge. Če jim je pa za štenge že gnarja prman-kval, nej b pa saj tle pa tam pustaul kašen u pisanah farbah puštihrihan kou, najnga pa ubesol tabla in gor napisal, de je u Iblanca past strogo prepovedan. Tu b mogli na usaka viža nardit, de b se pol na mogli lde zguvarjat, keder b ker u Iblanca padu, de nisa vedel, de se na sme u Iblanca past. Take table b ble ub Iblanc velik bl putrebne, koker tiste, ke sa jih pustl nad trafike ubest, če prou je blu že preh na useh trafikah zapisan, de predajaja tubak. Noja, pa tu še zmeri lohka nardeja. Sej se na medli glih tku. Iblancani ja tud nisa glih tku naumen, de b začel kar prec u Iblanca skakat.

Scer je pa Iblanca ud Suštarskega musta pa not dol du Fleckajnerskeh mustou že ugraien, tku de enmu, pa nej bo še tku naroden, ni treba glih u Iblanca past, če ga ni vola. Ampak na neki družga je treba pr te reč mielt. Kene, časi sa dondons prou zaneč. Ne glih za use. Ker sa se prinel du kašnega kurita, že še gviraja za sila. Tistem, ke na morja na nubena viža du kurita, je pa res žajfa. Pa še trošta nimaja nubenega, de se bo u du-glednem čas kej zbulšal. Kene, takem srumakem pa čist lohka u glava pade, de bo bulš na unmu svet, koker je pa tle. No, pa lohka skoč kar čez ograja u Iblanca, če mu ni znan, de je prepovedan. Ke je enkat u vod, pa usek sprevid, da je useglih bulš na suhem, koker u te umazan Iblanc. Sevede, ampak pumagat s več na more, ke na najde neker nubeneh šteng, de b spet vn zlezu. Vite, tak se nima pa prou nč za smejat. Zatu jest mislem, de b blu useglih dober, če b se naredel tak napis, dokler za štenge na bo dost gnarja skp pršlu.

Drgač se pa cela ta regulacija dol du fleckaj-narju čist dober vn uzame. Sam tu m na gre u glava, kdu je duvulu, de se je tist eliten kino matica kar ke du sred Hribarjuga nasipa vn putegnu. Tu je res čuden. Kene sej pouosod hiše nazaj not rineja, če preveč vn stujeja. Eliten kino matica sa pa ziher kar ke na sred ceste pustaul, pa je usem prou.

Ke sem tku tam na sred Sustarskega musta stavu in takele reči premišlivo, se pa kar naenkat

spounem na neki, ke je že tku doug ud tega, de b že hmal več res na blu, pa je le res.

Sej mende veste, ki je tist mehen trg zraven univerze, ke mu prauja Dvorni trg? Pa za tista Kancuva hiša, ke stuji na tem trge tud gvišen veste. Sej ma soja šlacuna not. Tista hiša pa ni bla zmeri Kancova. Ke se je tu gudil, kar vam mam jest dons za puvedat, je bla ta hiša še ud enga gvišnega Bilinata, ke je rukuvica predaju. Pa ta hiša tud še ni mela tistga balkona, koker ga ma zdej. Bilina b mou pa strašen rad kašen balkon pr hiš, de b lohka tkula zvečer, ke ni mou pusebenga dela, sedou gor na balkone, pa puseluša, keder b u Zvezd suldaška muska špilala. Muska je pa tiste čase, ke sa mel Kazina še želodari u rukah, večat špilala, koker pa zdej, ke sa Kazina nacjunalci z usem inventarjem in putičnem prugramam puverbal Sploh je bla tiste čase Iblanca velik bl muzikališ, koker je pa dondons.

Ke pa tiste čase tud ni emou en hišen pusestnk kar na soja pest balkona na hiša nardit, ampak se je mou preh s prošna ubernet na župana. No, je pa tudi Bilina naredu prošna čist natančen tku, koker sa mou gepudari delat prošne tiste čase, če sa tli na soje hiše kašen nou rajfenk, balkon al pa kej družga taga prizdat. Štemplenu je tud tulk na prošna prpopu, de b se mou že sam zavile štemplenu negau prošen ugudit.

Več ket pu leta je ta srumak putprežliu čaku na rešitu. Ke pa le ni blu nč in je glih tou že scagat, se je pa le enga leppa dne uglasta pr nemu mešna staubna kumesija in ga prašala, ki b prou-zaprrou rad naredu tist balkon, ke je prošu zajnga.

Bilina je biu seveda veseu, ke je zagledu kum-esjon. Ubleku je hiter sukna, ke pulet je kar go-lorok predaju rukuvica, in sou hiter kum-esjone pu-kazal vn na trg, kam b rad balkon naštimu. Pred-sedne kum-esjona pa balkon tam ni prou nč pasu, zatu mu je tud prošna ajfloh udbou. Bilina se ni pustu kar tku u kozi rug ugnat. On je že iz skušne vedu, de s samem štemplenu se na pride tku lohka du pravice. Zatu je mou u varžet že prprau-lena ena taka rola, koker de b bli srebrn guidinari not zavit, in se začeu smukat ukul pred-sednka. Ke je prložnost glih tku nanesla, de mu ni nubeden gledu na prste, je pa hiter predeednke spustu tista rola u varže.

Predsednk je sevede prec začutu, de je neki teskega zdrcal u negau varžet. Iz previdnost je pa useglih pušlatu, kua mu varžet tež. Ke je za-čutu tista rola, se pa ni prou nč premišlivo. Kar duvulu mu je, de lohka nardi na hiša balkon, kulker jih če.

Ke je predsednk tou duma pugledat kulku mu je nesu ta kum-esjon, in je tista rola razviju, je pa najdu noter namest guidinarčku kvhit ud ene kmeč-ke ure. Kašen kshiht je naredu, ke je vidu, kuku je biu putegnju, na vem. Tist balkon pa še dons čepi na tist hiš, sam u Kazin ni več muske, de b ja hodu kdu na tist balkon puselušat. F. G.

SVEŽOST PRI PREBUJENJU!

Kako je prijeten občutek, ko se zjutraj prebudimo z dobro odpočitimi udi! Samo nekoliko kapljic kolinske vode „Soir de Paris“ Vas osveži, okrepi in ponovno poživl. Ta sijajna tekočina je dvojno parfumirana z Vašim priljubljenim znamenitim parfumom „Soir de Paris“ Bourjois.

Eau de Cologne
BOURJOIS
★ Soir de Paris ★

Kaj pravi tehnika

Sinji šport

Brata Wright, ki sta zgradila prvo letalo, ni-sta imela dovolj močnega motorja, da bi se mogel aparat sam od sebe dvigniti v zrak, posebno še, ker aparat bratov Wright ni imel koles, da bi se krtiljal po tleh. Brata Wright sta si pomagala s katapulto, to je s pripravo, ki je naenkrat dala aparatu potrebno hitrost.

Se danes pri jadralnih letalih uporabljamo podobni način za »spuščanje« letala v zrak. Jadralno letalo nima koles, ker bi kolesa preveč povečala težo aparata in ker bi kolesa pri startu in pri pristajanju več škodovala kakor koristila. Računati moramo tudi, da pride jadralno letalo dostikrat v tak položaj, da ne more pristati na letališču, ampak po travnikih in po njivah, dostikrat v hribovitem ozemlju.

Za startanje se največkrat poslužujemo na-čina, ko je letalo s svojim zadnjim koncem pri-peto na posebno pripravo, ki omogoča, da moremo aparat v poljubnem trenutku spustiti. Vsako letalo ima spredaj navzdol zavito kljuko, za katero se pripne gumijasta vrv. Na vsakem koncu je štiri do pet ljudi, ki napenjajo vrv. Ko je vrv dovolj napeta, se s pripravo na repu osvobodijo aparat. Napeta vrv mu da takoj potrebno hitrost in aparat se hitro dvigne v zrak. Kakor hitro doseže letalo dovolj veliko višino, pade vrv sama od sebe na tla, ker je kljuka na nosu letala obrnjena navzdol.

Pri drugem načinu štarta potegnemo jadralno letalo v zrak z motornim letalom. Ta način so prvi uvedli Nemci leta 1927. Ta način se uporablja največ tam, kjer ni hribovitih tal. Z motornim letalom lahko hitro dvignemo jadralno letalo v ve-liko višino, v območje termičnih vetrov in oblakov.

Tretji in najbolj nevarni način je štart z avto-mobilom. Aparat je pri tem načinu z jekleno žico privezan na avto. Z avtomobilom moremo dvigniti letalo do višine 300 m.

Jadralni šport je povsod tam, kjer so ga uve-dli, našel polno navdušenih pristašev posebno med mladino. Večino svojega časa radi žrtvujejo mladi letalci pri izdelovanju letal, ki si jih mo-rajo, kakor pri nas, tako tudi drugod sami zgra-diti. Ta šport sam po sebi ni nevaren, zahteva pa mnogo pažnje in vestnega vodstva tako pri grad-nji letal, kakor pri šolanju pilotov. Mladi jadralci mora poznati fiziko, meteorologijo in aerologijo. Zahteva pa se od pilota na terenu mnogo tovari-štva, mnogo samozatajevanja in discipliniranosti, ker sestojijo posamezne skupine, ki so potrebne za eno jadralno letalo, iz najmanj 8 ljudi, ki se mo-rajo vrstiti pri letenju, kajti samo eden lahko leti, drugi pa mu morajo pri startu pomagati. Če eden razbije aparat, morajo vsi popravljati toliko časa, da je letalo spet sposobno za letenje. Dokler jadralci še ne obvlada aparata toliko, da bi ga pripeljal nazaj, morajo potem, ko pristane v ravni-ni, tovariši vleči »kličot« nazaj na startno točko. Vendar ta šport vleče. Kdor se je enkrat zaupal tenkim krilom brezmotornega letala, bo za vedno ostal zvest pristaš sinjega športa.

Rešitev zlogovne križanice z dne 25. julija

Vodoravno: 1. opilek, 7. voda, 10. koleno, 16. model, 17. omelo, 18. Polom, 19. Elis, 20. Alaba-ma, 21. mira, 22. galun, 24. arena, 25. Lotar, 27. Ana, 29. sir, 31. ura, 33. Rab, 35. Ana, 37. Ka-lan, 39. alana, 42. Turek, 45. Abo, 46. del, 47. ali, 48. zev, 49. Oto, 50. pogin, 51. Agata, 52. nadev, 53. oje, 55. Nin, 57. ata, 59. šal, 60. oko, 62. pokal, 65. agava, 68. komat, 70. Ogib, 72. oporoka, 73. Ra-ha, 74. lepak, 75. Elija, 76. rokov, 77. Ogarev, 78. ime, 79. lopata.

Navpično: 1. omega, 2. pola, 3. idila, 4. les, 5. elan, 6. kolar, 7. Omar, 8. deber, 9. Alan, 10. ko-mar, 11. opal, 12. Lom, 13. elita, 14. Nora, 15. oma-ra, 23. usadina, 26. obuvolo, 28. naboj, 30. Ineni, 31. Ulaga, 32. Anita, 34. Atena, 36. netek, 37. kap, 38. loj, 39. ala, 40. Ala, 41. Aza, 43. rod, 44. kov, 53. opolo, 54. etapa, 56. napev, 58. Tarim, 59. ša-ka, 60. omaka, 61. otava, 63. Oleg, 64. Loke, 66. golli, 67. Voje, 68. karo, 69. ahat, 71. bar, 73. rop.

Oglašujte v »Slovincu«!

Zlogovna križanica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16														
22		23				24		25				26		27
28	29				30		31			32		33		34
35					36		37			38		39		40
41		42			43			44		45		46		47
48	49			50			51		52			53		54
55			56			57		58			59		60	
61	62				63		64			65		66		67
68					69		70			71		72		73
74			75		76			77		78			79	80
81	82			83			84			85		86		87
88							90			92		93		

V vsak kvadrata vstavi po dve črki, ki ob-tem tvorita besedni zlog. Besede se začno pri številkah, nehaljo pri debelih črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. hrvaška pokrajina, 3. pisalna potrebnost, 5. antična oseba, 8. gorenska reka, 10. slovenski misijonar, 13. trgovski izraz, 16. gozdni sad, 17. prijetna dišava, 20. del telesa, 21. domača žival, 22. fizikalni izraz, 23. trda snov, 24. čistilo sredstvo, 25. svetla zvezda, 26. del telesa, 27. svetopisemska oseba, 28. večje znamenje, 30. vrsta peči, 31. majhna mera, 32. poljski pridelek, 33. žensko ime, 35. svetopisemska oseba, 36. pravilna go-jitev, 37. kuhinjska potrebnost, 38. sončna pri-peka, 39. kuhinjska posoda, 40. žensko ime, 41. go-renska voda, 42. slovenska reka, 43. vrtna cve-lica, 44. škodljiva žival, 45. bavarski knez, 46. špansko mesto, 48. vsebinski pregled, 50. si-romasna ženska, 51. mizarsko orodje, 52. kuhinjska potrebnost, 53. slovenski učenjak, 54. nem-ško mesto, 55. vas pri Višnji gori, 56. majhna kača, 57. slovenska reka, 58. industrijski kraj ob Savi, 59. strešna odprtina, 60. grešno poželenje, 61. del obleke, 63. del njive, 64. trgovski izraz, 65. jugoslovanska reka, 66. kovaška priprava, 68. ozek hodnik, 69. živalska krma, 70. vrtna cve-lica, 71. vrsta uteži, 72. zrelostni izpit, 73. poljski pridelek, 74. domača jed, 75. vodna vršina, 76. na-sprotje svetlobe, 77. lesena hiša, 78. leposlovna oblika, 79. hudobna namera, 81. jedilno orodje, 83. udarec s palico, 84. domača žival, 85. kraj v Julijških Alpah, 86. leseno korito, 87. svetopisem-ska oseba, 88. slaba cunja, 89. mlada kokoš, 90. zgodovinski dnevi, 91. neprijetna stvar, 92. gozdna poseka, 93. prijetno opravilo.

Navpično: 1. mesto v Peruju, 2. nizko gr-movje, 3. lahka stvar, 4. del obleke, 5. arabsko mesto, 5. častna stvar, 7. gozdni sad, 8. del hiše,

9. srbski samostan, 10. bližnja sorodnica, 11. polj-eko orodje, 12. shramba za avtomobile, 13. nekda-nje severno afriško mesto, 14. vrsta igre, 15. bajna ladja v srednjem veku, 22. okras, 23. lesena hiša, 24. nočna žival, 25. podarjena stvar, 26. kmečko orodje, 27. bolgarska reka, 29. pralni pripomoček, 30. kos papirja, 31. kraj pri Zagorju, 32. umazana lisa, 33. zdravilna snov, 34. upanje, 35. lesena hiša, 36. ruska reka, 37. majhna sobica, 38. zakon-ska družica, 39. opoldanski obed, 40. kmečko oro-dje, 42. vrsta masčobe, 43. otroška bolezen, 44. na-lezljiva bolezen, 45. odrska božica, 46. rimsko oblačilo, 47. žensko ime, 49. madžarska reka, 50. majhna voda, 51. glinasta posoda, 52. izraz za glavo, 53. vrsta žile, 54. izraelski bog, 55. vrsta krme, 56. okusna jed, 57. nadležna žuželka, 58. ravna črta, 59. italijanski denar, 60. zakrament, 62. vrhnje obuvalo, 63. poljski pridelek, 64. žensko ime, 65. abesinsko jezero, 66. narava, 67. lesena stavba, 68. gozdna ptica, 69. alkoholna pijača, 70. brezalkoholna pijača, 71. vrsta padavine, 72. dopoldanska predstava, 73. tekoča voda, 75. kraj cerkvenih zborov, 76. bližnja sorodnica, 77. hrvaška reka, 78. rastlinski cepič, 79. telesna napaka, 80. priroda, 82. gozdno drevo, 83. italijan-sko pristanišče, 84. redovniško oblačilo, 85. srbsko žensko ime, 86. istrska reka, 87. svetopisemsko mesto.

Za poletno vročino

bouret, domače platno, volnen »fresko« in tropical, lister itd. Vam nudi

Drago Schwab, Ljubljana
Alicandrova c. 7

V zalogi vsakovrstne obleke ali se izdelajo na željo tudi po meri.

Gospodarstvo

Obseg naše zunanje trgovine

Izvoz v prvem polletju za 72,9% večji kot l. 1936; aktivni saldo znaša 400.000.000 din.

Objavljeni so podatki naše zunanje trgovine v mesecu juniju. Vrednost izvoza je znašala 416 milj. din proti 293,7 milj. v letu 1936. Povečanje znaša 41,63%. V zadnjih šestih letih je to najvišja številka, ki smo jo pri izvozu dosegli.

Tudi uvoz se je letos v juniju povišal proti uvozu v juniju lanskega leta in sicer za 47,27% ter je dosegel 433,3 milj. din proti 294,2 milj. v letu 1936. Naša trgovinska bilanca je bila torej v juniju za 17,3 milj. din pasivna. Lanski junij je bil pasiven le za 0,5 milj. din, dočim je bilo vseh prvih pet mesecev letošnjega leta aktivnih in je junij prvi mesec v tekočem letu, ki je končal s pasivno trgovinsko bilanco.

Glavni predmeti našega izvoza v juniju v milj. din so bili: v oklepajih vrednost izvoza v juniju l. 1936: pšenica 30,1 (18,8), kromar 54,4 (2,7), kromar 14,2 (17,2), goveda 12,9 (3,7), svinje 21,5 (34,1), kože od jagnjet 10,2 (5,1), gradbeni les 79,6 (47,1), sirov baker 29,1 (21,7), rude 45,1 (20,2).

Povečanje vrednosti izvoza pa ne gre vedno le na račun povečane množine, ampak mnogokrat le na račun višjih cen. Sirovega bakra smo n. pr. izvozili lani v juniju 2250 ton, letos pa le 2080, torej manj, pa je vendar vrednost letos znatno večja.

Uvoz v juniju pa se razdeli na sledeče glavne predmete (v oklepajih za junij l. 1936): bombaž

sirov 22,0 (18,0), bombažno predivo 34,2 (25,6), bombažne tkanine 15,8 (10,8), razni železni predmeti 31,4 (12,9), volneno predivo 10,4 (10,5), stroji in aparati 29,7 (22,3), elektrotehnični predmeti 18,3 (10,9), prevozna sredstva 18,8 (11,8), premog vseh vrst 13,8 (6,9).

Celokupni izvoz v prvem polletju letošnjega leta je znašal po vrednosti 2.820,9 milj. din, a izvoz 2.420,5 milj., aktivni saldo naše trgovinske bilance za prvih šest mesecev znaša 400,4 milj. din. V prvem polletju lani je izvoz znašal 1.631,5 milj., uvoz pa 2.000,7 milj., ter je bil saldo trgovinske bilance za 369,2 milj. pasiven. V odstotkih je izvoz narasel za 72,9%, uvoz pa le za 21%. Ze od l. 1930 nismo imeli v prvem polletju tako velikega aktivnega salda v naši trgovinski bilanci.

Povečanje našega izvoza je zahvaliti povečanju izvoza sledečih predmetov (v oklepajih razlika proti lanskemu letu): pšenica 357,3 (338,5), ostala žita 15,7 (14,9), kromar 273,6 (258,4), otrobi 20,4 (17,3), fižol 28,5 (18,4), suhe elive 20,8 (14,2), les 551,3 (249,3), baker sirov 216,5 (48,1), rude 271,4 (197,4), živila in živilski proizvodi 691,4 (133,5).

Naša zunanja trgovina nam v tekočem letu kaže prav razveseljivo sliko, ki je dokaz izboljšanja naših gospodarskih razmer. Z ozirom na prizadevanja naše trgovinske politike, smemo pa pričakovati, da bo tudi v bodoče razvoj našega izvoza šel v isti smeri naprej.

Vloge pri slovenskih hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so znašale skupne vloge pri 29 slovenskih hranilnicah dne 30. junija t. l. 1.021.643.570 dinarjev in so ostale v primeri s stanjem 31. maja t. l. (1.021,8 milij. din) skoraj nespremenjene. Dočim so vloge na knjižice padle za 1 milijon, so narasle vloge v tekočem računu za 839.000 din.

Iznied vseh hranilnic jih izkazuje 10 prirastek vlog na knjižice, 12 pa prirastek zneska vlog v tekočem računu, 11 hranilnic pa izkazuje porast pri skupnem stanju vlog. Tudi število vlagateljev je naraslo za 253 in se zvišalo na 136.829. Vse te številke dokazujejo ponovno, da se razmere na našem denarnem trgu polagoma boljajo. Najboljši dokaz za to pa je sorazmerno lep dotok novih vlog.

Ljubljanska kreditna banka

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani naznanja, da izplačuje v smislu čl. 20 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov počenši s 1. avgustom 1937 stara dobroimetja pri njej kot sledi:

1. vsem starim vlagateljem na tekoče račune in vložne knjižice dospelne obresti za čas od 1. januarja do 30. junija 1937;

2. vse stare vloge na tekoče račune in vložne knjižice do 8000 din po stanju 26. maja 1932.

Po 30. septembru 1937 nedvigljene obresti in vloge do 8000 din se prenesejo na nove vsak čas razpoložljive račune.

Licitacije. Dne 26. julija se vrši v pisarni inženjerja štaba dravske divizije oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo popravila poda in stopnje v vojašnici v Ljubljani in dne 28. julija za oddajo popravila vojnega objekta v Pečovniku pri Celju. Dne 30. julija za oddajo popravila vojnega objekta v Mariboru, dne 31. julija za popravilo objekta v Slov. Bistrici, dne 2. in 3. avgusta za popravilo objekta v Mariboru, dne 4. avgusta za popravilo vojnega objekta v Ljubljani, dne 7. avgusta za napravo konjušnice v Mariboru in dne 9. avgusta za generalno popravilo zgradbe mariborskega okrga v Mariboru.

Dne 23. avgusta se vrši pri Upravi barutane v Kamniku licitacija za dobavo 60.000 kg trinitrotoluola in 1.000.000 kg amonijakovega solitra, dne 25. avgusta za dobavo 100.000 kg kalijevega solitra in 60.000 kg belega parafina, dne 27. avgusta za dobavo 10.000 kg ovojnega papirja in 2500 m² jelovih hlodov.

Dobave. Gradbeni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 27. julija ponudbe za dobavo 2000 kg klinastega železa.

Borza

Ta teden je devizni promet na ljubljanski borzi znašal 6828 milij. din proti 9643, 8342, 5733, 9487 milij. din v prejšnjih tednih.

SEJMSKO POROČILO

Na svinjski sejem v Mariboru dne 23. julija je bilo pripeljanih 153 svinj. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5-6 tednov stari 100-135 din, 7-9 tednov stari 110-140, 3-4 mesece stari 175 do 190 din, 5-7 mesecev stari 240-350 din, 8 do 10 mesecev stari 380-490 din, 1 leto stari 700 do 800 din, 1 kg žive teže 6-7,50 din, 1 kg mrtve teže 9-11 din. Prodanih je bilo 111 svinj.

druge udeležence, ki niso navdušeni za kolesarjenje do Postojne, tako, da bodo šli z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.15 zjutraj.

Mnogo prijavljenec je že bilo v Jami, želeli bi pa navzile temu s kolesom v Postojno. Tudi za te je poskrbeli, da se lahko udeležo izleta in prihranijo za vstopnino v jamo. Pri teh je prijavljena samo din 27.

Odhod iz Ljubljane je določen za 6. uro zjutraj: ker pa bi želeli lažji kolesarji voziti malo prej, smo poskrbeli tudi za posebne skupino, ki bo odšla iz Ljubljane ob pol 6 zjutraj. Vozat ali kolesarica, ki bi želela s prvo skupino, naj se ji pridruži.

Odhod iz Vrhnike, kjer se bo pridružila ljubljanski skupini vrhniška skupina s ca 200 kolesarji, je ob tridesetih na 7.

Odhod iz Logatec je ob pol 8.

Mejo pri Planini bomo prekorčili med pol 9 in 9. uro; ob tem času naj bi bili že vsi kolesarji pri meji. Čas vožnje je lepo razdeljen, tako da bo lahko vsak, tudi ne dovolj močan kolesar s lahko vožnjo.

Preskrbljeno je tudi za eventualne nepravilnosti: Pri vsaki skupini bo zadostno število mehanikov, ki bodo takoj prevezli defektno kolo, dali izletniku drugo kolo in njegovega popravili po popravilu pa takoj zopet lastnika vrnil, tako da ne bo noben izletnik moien s popraviljenjem. De Planine bo spremljal izletničen poseben avto za popravila. Tudi zdravnik bo vsak čas na razpolago.

V Postojni je določen program: Takoj po prihodu pozdrav in mimobid kolesarjev po Postojni, shranitev koles, ogled jame, kosilo, velike mednarodne kolesarske dirke na progi Postojna-Bazdrto-Postojna in razdelitev nagrad.

Povratak iz Postojne bo ob 17. Prijavnina je minimalna — samo din 40 s kolesom in za vstop v jamo. S kolesom brez vstopnine v jamo din 27, s vlakom pa din 45 z vstopom v jamo in z vožnjo iz Rakeza v Postojno in nazaj na Rakez. Za vožnjo s vlakom od oddelne postaje do Rakeza velja nedeljska karta. Tudi kosila se morejo naročiti. Določena so v 3 gostilnih in stanje na 17 s je din 20. Kosilo je obilno po našem načinu.

Prijave se sprejemajo v Ljubljani pri: Jaka Gorjane, Miklošičeva cesta 15, telefon 2066, tudi pisno.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Žrebanje srečk V. glavnega in poslednjega razreda

tekočega 34. kola se vrši po rešenju gospoda ministra za poljedelstvo št. 42793/I od 11. junija t. l. v času

od 17. do vključno 13. septembra t. l. in to:

V Beogradu: 17., 18., 19., 20., 21., 23., 24., 25., 26. in 27. avgusta t. l.

V Zagrebu: 30. in 31. avgusta in 1., 2., 3., 4., 9., 10., 11. in 13. septembra t. l.

Pri tem žrebanju bo izžrebanih pet premij in to:

11. septembra po 300.000 in 400.000 Din,
13. septembra po 500.000, 1.000.000 in 2.000.000 Din.

Poleg teh premij bo izžrebano veliko število dobitkov po 200.000, 100.000, 80.000, 60.000, 50.000 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 Din in drugi manjši dobitki.

Skupni znesek dobitkov v tem žrebanju znaša

Din 56.000.000.-

ki se izplačuje brez odbitka.

V najsrečnejšem slučaju v zvezi s premijo in dobitkom se lahko pri tem žrebanju dobi na eno srečko

Din 3.700.000.-

Za izplačilo dobitkov jamči država Kraljevine Jugoslavije.

Osebe, ki so udeležene pri igri 34. kola, morejo svoje srečke IV. razreda zamenjati za srečke V. razreda najdalje do 12. avgusta t. l.

Oni pa, ki nimaio srečk a se želijo udeležiti igre pri V. glavnem razredu, si morejo iste nabaviti pri pooblaščenih prodajalcih in njih podprodajalcih, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu, po doplačilni ceni in to:

za celo srečko Din 1000.-, za polovico srečke Din 500.-, za četrtino srečke Din 250.-.

Natančnejša pojasnila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili se dobijo na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Radio postaja v Beogradu bo med dnevnimi vestmi vsakega dneva žrebanja, obveščala rezultat izžrebranih dobitkov od Din 5000.— višje.

S kupovanjem srečk državne razredne loterije pomaga vsak poedinec poleg osebne koristi, ki jo lahko ima, obenem tudi narodnemu gospodarstvu, znanosti, industriji in vojnim invalidom, ker je čisti dobiček od prodaje srečk sorazmerno razdeljen v zgoraj omenjene svrhe.

Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedej.

Na te besede je cigan pomežiknil tovarišu in stopil tesno k njemu. Sklonil se je k njegovemu ušesu in mu nekaj skrivnostno dopovedoval. Ciganu s širokokrajnim klobukom so se zabiskale oči. Zvito je prikal in obraz se mu je raztegnil v širokem smehu kot harmonika.

»Le kaj nameravata z nami?« je Jožek zmendeno vprašal Petra.

Peter pa mu ni odgovoril. Z bežnim pogledom je premeril razdaljo med njim in ciganoma, se bliskovito obrnil in poskočil kot splašen zajec. A komaj je napravil nekaj dolgih skokov, že ga je dolgočraki cigan dohitel in ga zgrabil za vrat. »He, he, žabica, ne boš mi ušla, ne!« se je škodoželjno zarežal in ga tako nemilo stresel, da je Petru sapo zastala. Takoj nato je s trdo pestjo zgrabil še Nandeta, ju surovo porinil predse in zarežal:

»Marš z menoj!«

Jožek je bil ves trd od strohu. Stal je na mestu kot pribit in vdan v svojo klavno usodo čakal, kaj se bo zgodilo z njim. Pa mu ni bilo treba dolgo čakati. Mlajši cigan se je zagnal proti njemu in ga prav tako zgrabil za vrat. Nemilo ga je sunil predse in prešerno velel:

»Tako, žabica, tudi ti pojdeš z nami!«

ne s nakazilom. Ivan Jax in sin. trgovina. Gospodarska cesta 1. Gostilna pri Vrhnici, Tržanska cesta 11, tu se sprejema izjemo tudi v nedeljo dne 25. t. m.

Prijave so bodo brezplačno zaključile v ponedeljek dne 26. t. m. ob 4 popoldne.

Točna navodila z legitimacijami in s izletnimi številkami bo dobil vsak udeleženec.

KOLESARSKA PODZEVEZA

Popravek: Prijatelji in sorodniki kolesarjev se bodo lahko udeležili izleta v Postojno, ki ga prireja »Putnik« Ljubljana z udobnimi avtobusi (ne z vlakom, kakor je bilo prvotno mišljeno). Avtobusi bodo odhajali izpred Narodnega doma ob 7 jutraj, iz Vrhnike ob pol 8.

Podzeveza je poskrbela, da ne bo dražja vožnja z avtobusi kakor z vlakom. Tako stane prijavnina za nekolesarje skupno z vožnjo in vsemi drugimi prijavnimi stroški skupno 66 din, torej dotedanja prijavnina 45 din in vožnja za vlak nedeljska karta 21 din.

Prijave za avtobuse sprejema »Putnik« do srede, dne 25. julija.

Opozarjamo pa, da se prijave za kolesarje brezplačno zaključijo v ponedeljek, 26. t. m. ob 4 popoldne.

NSU vozači ZBOR. V četrtak, 29. julija ob 8 zvečer pred Miklošičem zaradi izleta v Maribor. Toplo vabljeni ostali.

Velika prodaja!

Prav lepe pol delene od Din 6.— do 12.—. Svilo »rep de Chine« v vseh barvah po Din 16.—. Zenske kombinize od Din 20.— do 28.—. Zenske bluze od Din 20.— do 28.—. Hlačice od Din 12.— do 20.— kupite pri **Trpinu, Maribor**, Vetrinjska 15

On še spi ker ima

Zahvala

Za vse izraze globokega sočustvovanja, ki smo jih bili deležni ob težki izgubi naše preljubljene mame, gospe

Marjete Leban roj. Skvarč

izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se prav srčno zahvaljujemo g. zdravniku dr. Gregorčiču v Polju, ki ji je požrtvovalno lajšal bolečine ves čas njene težke bolezni, in g. sestram zavoda Sv. Vincenca. Dalje se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnega cvetja in končno vsem prijateljem in znanecem, ki so spremili drago pokojnico k zadnjemu počitku. Vsem, vsem naša prav odkrita zahvala.

Zalog, dne 24. julija 1937.

Zalujoča rodbina BOLLE-LEBAN.

Sport

DANASNI NOGOMETNI SPORED.

KAC : Ljubljana

Ljubljana (jun.) : Železničar (jun.)

Ob 17.30 bo nastopil koroški prvak KAC proti najmočnejši enajstorici naše SK Ljubljane.

Ob 16. finalna tekma za ponosni naslov podsaveznega juniorskega prvaka.

Ljubljana jun. — Železničar jun.

Tour de France — 17. etapa

Ta etapa je bila razdeljena na progo od La Rachella do Yona in od Yona do Rennesa. V prvem delu etape je prepričevalno zmagal Lapebie (F.) s srednjo hitrostjo približno 41 km na uro, 2. je bil Marcaillou (F.), dočim je Italijan Vicini zaostal. V drugem delu pa je zmagal Choque (F.), 2. Frechauf (F.), 3. je bila skupina 40 dirkačev, med njimi Vicini in Lapebie.

V splošni klasifikaciji vodi še vedno Francoz Lapebie za 3 minute pred Italijanom Camusom. Švicar Amberg je mnogo zaostal in padel na četrto mesto.

Izlet kolesarjev

Kolesarska podzeveza Ljubljana bo priredila v nedeljo dne 1. avgusta t. l. veliki propagandni kolesarski izlet v Postojno in Postojnsko jamo. Izlet je namenjen kolesarjem in prijeteljem kolesarstva. Sodoci po prijavih pričakujejo velike udeležbe.

Na željo mnogih je podzeveza poskrbela tudi za

V znamenju osata - Simbol škotske zgodovine

Pri nas smo si izbrali lipov list za svoj znak, škoti pa — osat. Nihče ne ve, zakaj so si davni škoti izbrali osat, ki spada k najbolj zaničevanemu plevelu, za znak svoje narodnosti. Bržkone si ga niso izbrali zato, ker je škotska zemlja nerodovitna in polna same pušče, pač je treba iskati vzrok globlje, v narodni legendi.

Stara škotska legenda pripoveduje o pravični kraljici Scotia, ki je mogla dala tej deželi svoje ime. Kraljica Scotia je bila bojevit vladarica in ker ni mogla nobenih oblasti prenesti poleg sebe, je bila vedno zmeraj na bojišču. A svoje protivnike je vedno premagala in po neki dobljeni bitki je utrujena kraljica občutila neskončno izmučenost, tako da je omahnila pri priti na tla. In ker ta bojevitica ni prav nič pazila, kakšna zelišča, ali rože in trave pokrivajo vprav ondi zemljo, je slučajno padla na bodeči osat. Zbolelo jo je in od bolečin se je razsrdila na rastlino, ki se je tako malo zmenila na njeno kraljevsko in zmagovalno osebo. Ze je hotela hudobni osat potepati, ko se je premislila, mogoče je bila tudi preveč utrujena za kaj takega, in je vzela čelado s svoje lepe plavalase glave — tako pravi legenda o njej — in je z osatom okrasila čelado. To dejanje je bilo vprav kraljevsko: preudarno dejanje, namesto hipne muhe!

Bodi, da je legenda resnična ali ne, ta bodeči plevel je postal znak škotske kraljevske hiše in kasneje znak vse škotske domovine. Legenda še poroča, da je neki potomec te davne kraljice, škotski kralj Ahaius, že pred letom 800 ustanovil red osata. Če je to res, potem ima škotska s tem redom, ki še obstaja, najstarejši red v Evropi.

Kralj Jurij VI., ki je bil nedavno s kraljico, katera je škotska plemkinja, v glavnem mestu Škotske, v Edinburghu in Glasgowu, je bil povsod prisrčno sprejet in slavljen, in je svojo soprog odlikoval z redom osata. To izredno odlikovanje, ki ga malokdo doseže, ima zares staro zgodovino. Poslednji iz vrst rodu Stuartov, ki je bil tudi angleški kralj, Jakob II., ga je leta 1687 obnovil. Red osata je torej resnično že prej obstajal, čeprav je bil v večnih škotskih zmedah in bojih večkrat v kot postavljen. Ko je Jakob II. (kot škotski kralj VII.) odšel iz Anglije, je nastala tišina krog tega reda. A že v prvih letih 18. stoletja mu je kraljica Ana vrnila njegov stari sijaj.

Seveda v prejšnjih časih niso poznali te navade, da bi kaka ženska dobila red osata. Sedanji angleški kralj Jurij VI. je prelomil stari običaj, ko je svoji ženi, kraljici Elizabeti, prejšnji teden podelil naslov »lady osatovega reda«. Angleži in škoti pa so nekje v kotliku svojega srca tudi precej romantični in so navezani na davne šege, znake in kostime. V zadoščenje in radost jim je, če ima angleška kraljica, oblečena v oblaci in pokrita z baretom kot novopečena častna doktorica edinburghske univerze — javen govor, prvega po kronanju! V dno duše so navdušeni in vznemirjeni, ko vidijo sijaj starodavnih krasot, ko gledajo s perjem okrašena pokrivala starih škotskih

lokostrlcev in obrede ob imenovanju kraljice za »lady jako starega in jako odličnega osatovega reda«. Vsi prevzeti so ob pogledu na izročitev ključev edinburghskih gradov, na sijaj škrlatasto rdečih in zelenih, z zlatom in s srebrom positih in s krznom okrašenih oblaci. Le spomnimo se samo na kronanje svečanosti v maju!

H katedrali St. Giles v Edinburghu spada tudi »Kapela osata«. Tu je bila kraljica odlikovana z velikimi svečanostmi s tem redom. Novi član (oz. članica) osatovega reda je morala priseči, da bo na vso moč delala za krščansko vero in jo branila, da bo kralju in bratom tega reda vdana in zvesta in vedno čuvala čast tega reda. Poslednjega dne bivanja kraljevske dvojice sta bila kralj in kraljica pri slavnostni maši v katedrali. Dekan »Osatove kapele« je pridigoval in je podarjal pomen starih viteških idealov in znakov. »Oni so,« je dejal, »v tem zmešanem, valovitem svetu teh dni potreben pripomoček, ki morejo dušo naroda spriti mnogih grozečih nevarnosti obvarovati.«

Ob slovesu je šla kraljevska dvojica še enkrat v Osatovo kapelo in sta si zlasti ogledala njene umetniške vrednote. S tem sta tako rekoč počastila tisto, kar je vsem Škotom pri srcu: osat, bodeči plevel, ki celo svoj lep cvet skriva sprito vsake roke, ki bi ga hotela utrgati!

Zimsko športno veselje si v naših vročih dneh privoščijo v Avstraliji; ondi se je namreč začela zdaj zima.

Pri Bat'inem podjetju v Borovem

Pot me je zaneela v Borovo, kjer se mi je nudila prilika, da se seznanim z Batinim delavnim in meznim sistemom, ki mu je v piči dobi dobrih 10 let prinesel toliko premoženja in bi utegnil zanimali najširšo javnost.

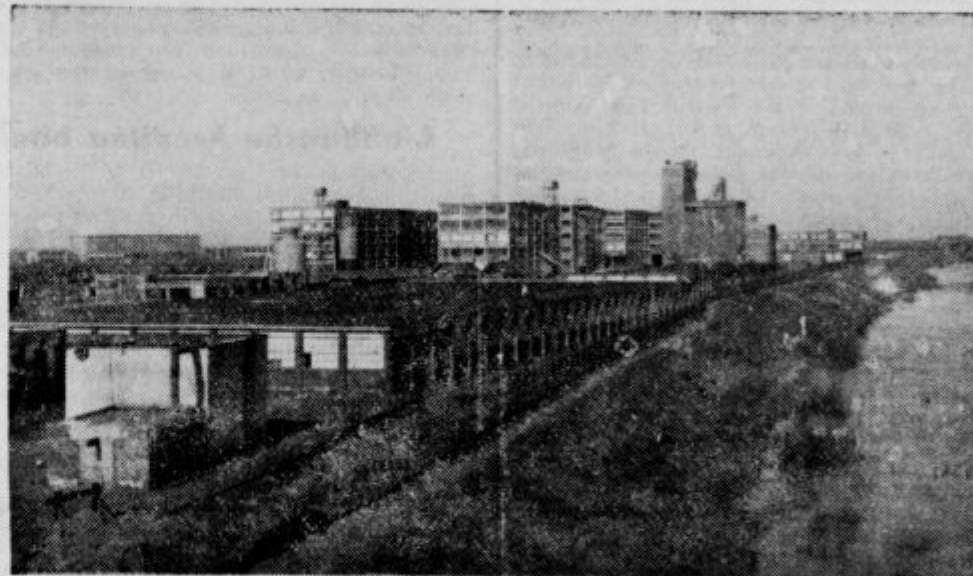
Slavonska pusta je rodovitna, a za Slovenca nekam zanemarljiva. Zato te tembolj preseneti pogled v Batine postaje v Vukovarskem predmestju: široka asfaltna cesta, komfortni društveni dom (restavracije, plesišča, kino, v drugem nadstropju dekliški internat, v tretjem pa deški internat, vsaka soba s toplo in z mrzlo vodo, s telefonom itd.) in daleč okrog doma sistematsko postavljene dvo- do štiristanovanjske, živorodeče vile sredi zelenih livad in cvetnih in drevesnih nasadov. 150 takih modernih rdečih vil stoji in vedno rastejo še nove iz Batinih cementarn in opekarn (sremskih). Par sto metrov odtod, tik ob bregu Donave, stoji tvorniška poslopja. Bele železo-betonske konstrukcije in rdeča opeka in steklo. Za okni snežnobeke zavese. Med zgradbami zelene trate in z belim peskom posute steze. Nikjer dimnikov, nikjer dima. Vee goni elektrika. Mimo nepreglednega avtomobilskega parka vstopim v tovarno. Vtis: Skrajna mehanizacija. Ni štednje s prostorom. Odstranjeno je vse, kar duši delavca: zato povsod sonce in žive, sočne barve. — Dospem do Donave. Parniki. Nekateri natovorjeni z zemljo. Zemlja drči po polož-

nem bregu navzgor po tekočem traku, ki jo trosi v tvornici avtomobil, ki jo zapelje na cvetne grede v delavskem naselju. Da! Rok tu ni treba preveč pretegniti in vendar vzdrže tu le izbrani in izvoljeni: radi peklenskega tempa in večne duševne napetosti!

17. ura. Delavstvo se vsuje k izhodu: veselo, živahno, dobro oblečeno. Mlad proletariat. Osem ur dela dnevno, 40 ur tedensko.

in popolnoma ločeno bilanco. Delavci so udeleženi pri dobičku svoje delavnice, vodja delavnice pa pri dobičku in izgubi.

Naj zavest lastnega dobička še tako vspodbujajoče vpliva na delavca, levji delež pripade seveda podjetniku, v tem primeru Bati, ki si je v vprav neverjetno kratkem času in v vse prej kot ugodnih prilikah znal nabrati tako ogromno premoženje, da more n. pr. v Jugoslaviji podariti siromašni pri-

Obči pogled na Batino podjetje v Borovem

Okrog 3.000 delavcev zaposluje tovarna v Borovu. Ti delavci izsiljujejo iz svojih strojev dnevno 30.000 do 35.000 parov čevljev, ki jih Batina pošta odpremi na kolodvor, ki jih raznese Batine ladje in v Batina letala.

Od kod ta kapital?

Brata Tomaž in Anton († 1907) in sestra Ana so pripadali družini, ki se je skozi 8 pokolenj neprenehoma bavila s čevljarstvom. Ker ni bilo preveč denarja pri hiši in da se kaj nauči, se je mladi Tomaž napotil v Nemčijo, kjer je spoznal sadove sistematskega solidnega dela, in v Ameriko, ki ga je prepričala, da sta pojma

napredek in stroj

nerazdružljiva. »Stroj« je stalno brnel v Tomaževi glavi, ko se je vrnil iz Amerike in z bratom in s sestro okrog l. 1896 z menda 800 goldinarji ustanovil čevljarsko mehanično delavnico v Zlinu. »Bartovke«, t. j. platneni copati in platneni čevlji, pozneje v zvezi z usnjem, končno usnjati, so kaj kmalu preplavili ves avstrijski trg. — Prišla je vojna in z njo vojaška uprava Batinega podjetja, ki mu je zavrila razvoj in prevrat, ki je podjetju grozil s popolno propastjo. Takrat pa — menda leta 1923, je prišla nenadna rešitev: devalvacija češke krone. Tedaj si je privoščil Tomaž, opirajoč se na nabito polna skladišča in na povečano inozemsko trgovino, uprav ameriški šlager: Medtem, ko je konkurenca dvigala ceno, jo je znižal za polovico, s čimer ni imel na mah le razprodanih vseh skladišč, temveč si je trajno pridobil

priljubljenost in simpatije ljudstva.

Čim se je Tomaž otresel materialnih skrbí, je začel genijalno realizirati svoj v Ameriki zgrajeni načrt:

1. Popolna mehanizacija obrata. Niti najmanjšega ročnega dela.
2. Uvedba posebnega delavn. meznega sistema: vsaka delavnica v tovarni ima svojo avtonomno

stojni občini Borovo lepo, moderno osnovno šolo, graditi asfaltno ceste itd. Naj bo namen teh prostovoljnih milijonskih socialnih dajatev še tako egoističen — nihče drugi v Jugoslaviji še ni tega storil.

Se manj pa bi bilo potrebno storiti to Bati, potem ko si je na kakršnikoli način že znal priboriti naš trg, ker bi ga čisto nujno obvladoval s ceno svojih proizvodov brez takih daril.

Ta popolnoma lokalni socialni pomen Bate v Borovu (Zlin, gnezdo s 4.500 prebivalci je dvignil v komfortno mesto s 45.000 prebivalci, ne včevši 30.000 Batinih delavcev v modernem Batinem predmestju) je zanimivo primerjati z lokalnimi spremembami, ki smo jih vajeni videti pri industrializaciji naših krajev.

Stoodstotna mehanizacija obrata in sistem so dvignili kapaciteto Batinega podjetja na tako višino, da je ogromna produkcija dovolila Bati razmeroma majhen dobiček pri poedinem izdelku. Ker so se gospodarske prilike zasukale tako, da kupna zmožnost mase nevdržno pada, je zato čisto nujno postal Bata

čevljarski odrešenik najširših slojev.

Po svojem zmagovalnem pohodu v svet je n. pr. popolnoma vrgel ob tla celokupno nemško čevljarsko industrijo in to tako, da se 3 leta niti ganiti ni mogla.

(Ing. M. A.)

Oče (ko je pregledal šolsko spričevalo): »Ali se nič ne sramuješ, izmed 24 učencev si zadnji v razredu!«

Sin: »Vendar sem boljši od lanskega leta. V lanskem razredu sem bil med 35 učenci zadnji.«

»To pa rečem, odkar si oženjen, ti nobenega gumba več ne manjka.«

»Da, da, kako se gumb prišije, me je moja žena takoj v prvem tednu naučila.«

Senator Marconi in njegova iznajdba

Naglo ko blisk je 20. julija šinila po vsem svetu vest, da je v Rimu umrl veliki iznajditelj, senator Marconi. Ta italijanski izumitelj, ki spada v tisto vrsto, katera se začneja z Galvanijem in Volto in se nadaljuje s Faradayem, Mawellom in Hertzem, je bil rojen 1875 v majhni vasi pri Bologna iz italijansko-angleške rodbine. Studiral je v Firenci in Livornu in prvi veliki uspeh je dosegel že z 20 leti.

V vili staršev v Pontechiu je imel Marconi svoj prvi laboratorij, kjer je dognal nekaj, kar je popolnoma spremenilo smer znanstvenega sveta. Spomladi 1895 mu je po neumornih poskusih uspel pošiljati vesti z električnimi valovi po svetu.

Usoda velikih mož pa je, da vprav v domovini nihče ne mara zanje. Ko je Marconi, še ves vznemirjen radi svojega uspeha, ponudil italijanski vladi svojo iznajdbo, so mu s suhoparnimi besedami odpisali, da ne vedo, kaj bi počeli z njegovo iznajdbo. Hudo ga je zbolelo in to svojo bolečino je pozabil šele v Angliji, domovini svoje matere, ki je dala mlademu znanstveniku priliko, da je svoje poskuse v Londonu izpopolnil. Ze čez dve leti nato je mogel po električnih valovih sporočati vesti na daljavo 13 km. Leta 1897 mu je uspela radio-telegrafska zveza med Lavenok Pointom in otokom Flat preko Bristolkega kanala. Marconi je dobil patent na svojo iznajdbo in tedanjji angleški poštni minister sir W. Preece je izjavil, da je Marconi prvi na svetu odkril novo in jako koristno sredstvo za pošiljanje vesti med svet.

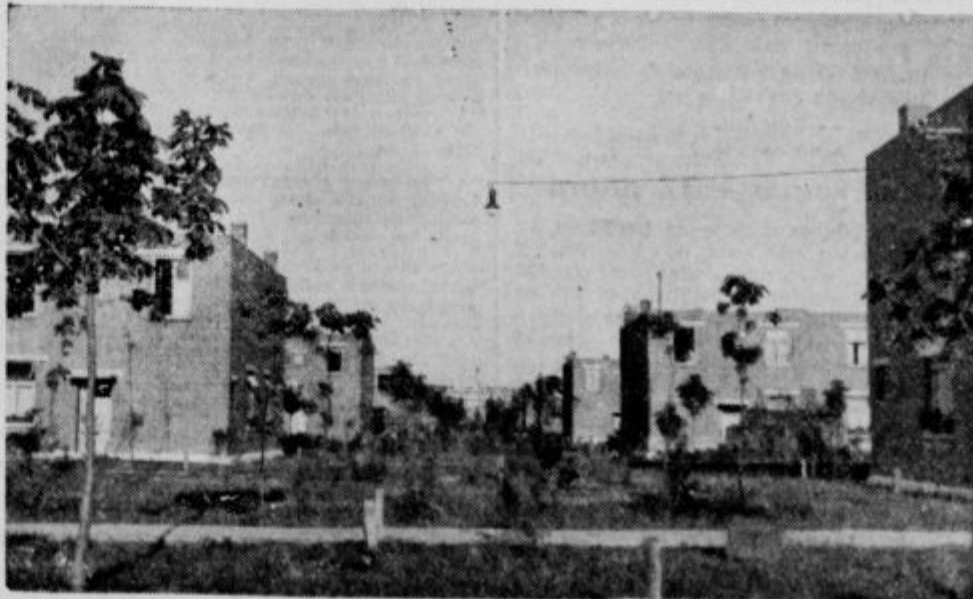
Toda v Italiji še vedno ni prišel do svojega imena, čeprav ga je Anglija že slavila. Čeprav se je vrnil radi vojaščine v Italijo in so ga radi njegovih študij prideliili mornarici, vendarle ni mogel v Italiji praktično ničesar doseči. Kakor je zmeraj in povsod, kadar je kaj novega — tako

je bilo tudi tedaj: Marconi je imel številne navoščiljivce. Ti so dosegli, da je italijansko armadno poveljstvo zavrnilo Marconijev patent. A tudi to pot je Anglija oberoč sprejela Marconija v svoje varstvo in ne da bi se zmenil za boj, za nasprotnike in prijatelje, je Marconi nenehoma delal dalje s pogledom na svoj smoter.

»Marconijeva družba«, podjetje, ki so ga ustanovili za denarno pomoč Marconijevih iznajdb, je v Cornwallu ustanovila brzojavno postajo, ki so njene brzojavke leta 1901 (12. dec.) premostile ocean. Marconijeva brzojavka »Signal sem dobile«, je potrdila korak njegove iznajdbe v brezmejne možnosti. Sele zdaj so se tudi v Italiji začeli zanimati za brezžični brzojav, iznajdbo Marconijevo. Kmalu nato je Marconi na laški ladji »Karol Albert«, med vožnjo preko vseh delov svetovnega morja, vpričo številnih strokovnjakov ponovil poskuse brezžičnega brzojavljanja. Tedaj ga je leta 1903 počastil tudi Rim. Vpričo italijanskega kralja so ga na Kapitolu imenovali za častnega rimskega meščana. Naslednja leta se je zmaga Marconijeve iznajdbe bolj in bolj spopolnjevala. Leta 1907 so vzpostavili prvo redno radio-zvezo z Evropo in Ameriko. S pošiljanjem vesti po radiu je bilo rešenih mnogo človeških življenj pri nesreči parnika »Républic« (leta 1909). Letos je bilo 25 let, odkar se je (1912) potopil »Titanic«. Tudi tedaj je bila nesreča zaradi brezžičnega brzojavljanja znatno omiljena. Po vojni je ime Marconija in njegove iznajdbe spet tesno povezano z neko ladjo. Dasi ima ta ladja ime po grški žaloigri »Elektra«, vendar ne pomeni, da je ladja pozorišče nesreče, marveč je postala giblivi dom iznajditelja in njegove družine, ki je tu nemoteno še do nedavnih dni venomer proučeval svojo iznajdbo, ki mu je zlasti v poslednjih letih na področju kratkih valov nudila toliko uspehov. Od leta 1920 je bil Marconi tudi predsednik italijanske Akademije in je bil upoštevan in slavljen doma in v tujini.

Senator Marconi na mrivaškem odru

Kolonija Batinih delavcev Borovo

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka pešna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Vrtnar
samostojen strokovnjak z večletno prakso, sprejme stalno službo s 1. novembrom. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Rumen« 11492.

Absolvent kmetijske šole
zeli primerno zaposlitev. Najraje na veleposredstvih, kjer bi zadovoljevala mala plača. — Informacije: Valentin Golob, Maribor, Gregorčičeva 20. (a)

Zdravega močnega otroka
4 mesece starega, oddam za svojega poštenim ljudem. Zgledati se je v bolnišnici v Celju, soba št. 2.

Trgovski pomočnik - šofer
kavčijo, vojašine prost, z dobrimi spricavali, zeli službo. Zmožen trgovsko korespondenco in strojepljati. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zanesljiv« št. 11554. (a)

Fotografski pomočnik
z večletno prakso - išče stalno službo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Perfekt« št. 11551. (a)

Trgovski pomočnik
z desetletno prakso, zeli premeniti službo za stalno. Prevzame tudi posredništvo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Kavčije« št. 11555. (a)

Trgovski pomočnik
dobro prodajalec mesa stroke, veče tudi usnjarske stroke, zeli premeniti službo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Marljiv« in pošten« 11.559. (a)

Trgovski pomočnik
mlad, vojašine prost, veče zeleznine, sprejme in barvi, zeli premeniti službo. Nastopi takoj ali pozneje. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Vesten« in zanesljiv« P 11.690. a

Trgovski sotrudičnik
verziran v vseh strokah, vojašine prost, zeli namješčenje. Najraje kot poslovođa podružnice, skladiščnik ali sileno. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Položim« 10.000 din kavčije št. 11747. (a)

Gospodična z dežele
z mešč. in trg. šolo, išče zaposlitev v pisarni ali kot blagajničarka. Cenj. ponudbe v upr. »Slov.« pod »Poštena in zanesljiva« 24 št. 11710. (a)

Vrtnar
strokovnjak v vseh panogah vrtnarstva - išče službo. Cenj. dopise upr. »Slov.« pod »Večletna izpricavala« št. 11733. (a)

Mladenč
pošten, zanesljiv, trgovski in šolsko naobrazen, zeli premeniti službo ali sileno, skladiščnik ali sileno. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Trezen« št. P 11732.

Pekovski pomočnik
išče stalno službo. Zmožen vsega dela, pošten. Naslov v vseh poslovalnicah »Slov.« pod št. 11760. (a)

Trgovski pomočnik
mešane stroke, vojašine prost, išče službo. - Jez Matija, Spodnje Radvanje 42, Maribor. (a)

Krojaški pomočnik
išče službo pri dobrem mojstru. Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru pod št. 1259. (a)

Pek
z mojstrskim izpitom - išče službo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Vesten« št. 11763. (a)

Pouk

Dijak-abiturient
instruiru vse predmete za gimnazijo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Uspešno« št. 11556. (a)

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur
predstik in monogramne hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Dijaki

Stanovanje s hrano
iščem za srednješolca v bližini bežigradske gimnazije. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Treffe« št. 11703. (d)

Vajenci

Kovaškega vajenca
sprejem. Stanovanje pri mojstru, za hrano morajo skrbeti starši. - Barovič Alfred, Sevnica ob Savi št. 25. (v)

Krepkega vajenca
sprejme večja trgovina z mešanim blagom. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Takojšen nastop« 11349.

Mizarskega vajenca
sprejme takoj Ostanek Franc, stavbnj in pohištveni mizar, St. Lovrenc na Dolenjskem. (v)

Pekovskega vajenca
sprejem. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Rozman Ivan, Videm, Dobropolje. (v)

Vajenca
poštenega, dobrega računarja, sprejem takoj v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »2483« 11569.

Učenka
močna in zdrava, se sprejme za trgovino z mešanim blagom na deželi. Dopise poslati upr. »Slov.« pod »2483« 11569.

Učenka
zdrava, ne pod 15 let staro, močno, velike postavne, s štirirazredno mešansko šolo, išče večja trgovina z mešanim blagom na deželi za takoj. Naslov pošte upr. »Slov.« pod »11569« (b)

15 letnega zdravega sina
7. razr. nar. višje šole, dam učiti v trgovino z mešanim blagom, najraje na deželi z vso oskrbo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Matij« št. 11698.

Trgovskega vajenca
poštenega, pridnega, s potrebno šolsko predzobrazbo, takoj sprejem. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Ljubljancem« št. 11696. (v)

Deklica
kmetijskih staršev, kvalificirana, dobro vzgojena, bi se rada učila trgovine, najraje v Ljubljani. Cenj. ponudbe na: Klementič, Ljubljana, Franciskanska št. 10, trgovina Krivic.

Trgovskega vajenca
zdravega, prijaznega, dobrega računarja, iz poštene hiše, sprejme takoj večja trgovina mešanega blaga. Prosta hrana in stanovanje. Prednost: znanje nemškega jezika. Ponudbe s prepišom zadnjega šolskega spričevala v upr. »Slov.« pod »Vajence« št. 11631. (v)

Zasluzek

1000 dinarjev
in tudi več lahko zaslužite s primerno majhnim investiranjem, mesečno z delom doma. Pošljem materijal, prevzamam gotovo izdatke. - Zahtevajte prospekte, priložite znamko. - »Hemipa«, Pancevo, Braće Jovanović br. 20.

Visok zaslužek
nudi nakupovalcem starih krp, in tekat odpadkov za Ljubljano in ostale kraje. Ponudbe na Rudolfa Deržan, Ljubljana, poštni predal 292. (z)

Barvarja

mlajša moč, ki je zmožen barvarja bombaž, predvina v vretenih, sprejme tekočino tovarna v Sloveniji. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Indan« 11623. (b)

Službodobe

Vrtnarskega pomočnika
sprejem. - Vprašati na Domobranski cesti 7. (b)

Dva pomočnika
sprejem za splošna dela. Ponudbe na Virbnik Franc, krojač, Šoštanj.

Krojaškega pomočnika
z dežele takoj sprejme Tomislav Josip, Notranje Gorice, Brezovica. (b)

Hlapec
za vsa kmečka dela takoj sprejme Franc Tomo, Dravljice 15. (b)

Služkinjo
pridno, snažno, ki zna vsaj malo kuhati, sprejem. - Naslov v upr. »Slov.« pod »11.656« b

Iščem dekle
za kmečka dela - pridno in pošteno, ne Dolenjko. Fr. Berliš, Zapuže št. 2, Ljubljana. (b)

Hlapec
za poljska dela, vojašine prost, se sprejme. - Feliks Lenč, posest. in gost, Kleče 10, Ježica, b

Kuharica
navadno, za preprosto hrano, sprejem. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Preprosta« 11527.

Kuharica
samostojno gospodinjstvo, za vsa hišna dela, sprejme trgovina M. Plut, Crnomelj. (b)

Strojnika in kurjača
z daljšo prakso sprejme »Zora«, Crnomelj. Ponudbe se priložili prepiše upr. »Slov.« (b)

Pisarniška moč
perfektna, za slovenščino in nemščino, korespondenco in knjigovodstvo, se sprejme za polnočasno službo v okolici Ljubljane. Prednost imajo starejši moči. Ponudbe pod »Poštenost« 11.562 upr. »Slov.« (b)

Zastopniki
z dobrim nastopom, znani v vseh krogih, se sprejmejo pri dobro vpeljani gospodarski in zavarovalni zadrugi. Visoke provizije, po lepim uspeših dajem tudi fiksum. - Ponudbe pod »Prizade«, na Propaganda d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5. (b)

Gospodična
katera je večša nemška in slovenske korespondence ter ostalih pisarniških del, z nekaj prakse - dobi službo v večjem kraju na deželi. Navesti zadnje službovanje in zahtevati plače pri celi oskrbi. Nastop s 15. avgustom ali 1. septembrom. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »2483« 11569. (b)

Kino-operaterja
izvežbanega, z izpitom - iščem za takojšen nastop. Biti mora izkušen elektrotehnik. Zaposlitev do konca oktobra. Prosto stanovanje in hrana z mesečno plačo. Ponudbe z zahtevki je poslati upr. »Slov.« pod »Sezona« št. 11516. (b)

Razpis
Občina Tomislav, okraj Ljubljanski, razpisuje mesto občinskega tajnika. - Prosilci morajo imeti pošto iz čl. 7. in 8. uredb o občinskih uslužbenecih. Čas za vlaganje prošnje je v roku 30 dni. Vračila 5000 din. - Občina Tomislav, dne 26. jul. 1937

Gradbenega inženjerja
ki ima prakso v statiki in arhitekturi betonu - iščem. Ponudbe z referencami na Propagando, Beograd, poštni predal 409, pod »759«. (b)

Gospodično
s trgov. pisarniško prakso, pošteno in zanesljivo, išče za zaupno mesto v pisarni samostojen podjelnik proti dobri plači in popolni oskrbi v hiši. Ponudbe z navedbo referenc in dosedanjim delovanjem pod »Značajna« št. 11669 upr. »Slov.« (b)

Barvarja

mlajša moč, ki je zmožen barvarja bombaž, predvina v vretenih, sprejme tekočino tovarna v Sloveniji. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Indan« 11623. (b)

UNION

Film iz življenja ruskih beguncev v Parizu
TOVARIŠ
predstave danes ob 17. 19. in 21. uri

Kuharica
samostojna, strogo poštena in krščanska, ki zeli res stalno ostati v službi pri štiricilinski trgovski družini, se sprejme. Naslov: D. Franko, trgovec, Trzica. (b)

Ekonom-oskrbnik
se išče za veleposredstvo blizu Celja. - Prednost imajo oni, ki so vajeni dela pri hmelju in pri živinoreji, z večletno prakso. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Ekonom« št. 11.722. (b)

Prodajalko
preprosto in pošteno, porabno tudi pri gospodinjstvu, takoj sprejem. - Ponudbe podružnici »Slov.« Jesenice pod zn. »Preprosta« 11.717. (b)

Poštena služkinja
večša vseh domaših del, dobi službo. Pogoji: nekoliko znanja nemščine. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Ljubljana« P 11634.

Gospodična
vzgojiteljica, solidna, ki govori lepo nemško in ima gimnazijsko maturo, se sprejme v fino hišo. - Ponudbe v upr. »Slov.« pod »2000« št. 11514. (b)

Mladenč
zdrav in krepak, kateri ima veselje do mlinarske stroke, se sprejme takoj. Vajeni mliti študa, družba z o. z. Domžale. (b)

Izvirjeeno šiviljo
pletitni sprejem na dom. - Entlarice imajo prednost. Trata 14, blizu tovarne Stora pri St. Vidu. (b)

Trgovski pomočnik
dobra moč, mešane stroke, dobi stalno namješčenje. - Ponudbe upr. »Slov.« pod »Dobra moč« 11.708. (b)

Dve pletilji
sprejem. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Nikola Krovčnovič, Karlovac, Banja št. 34. (b)

Družina brez otrok
išče pošteno, zdravo služkinjo srednjih let, vajeno hišnih del in mešanske kuhe. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11614. (b)

Pomočnika
poštenega, sprejem takoj v trgovino z mešanim blagom v okolici Ptujja. - Ponudbe pod »Agilens«, na agentursko pisarno Piehler, Ptuj.

Trgovskega pomočnika
mlajša moč sprejem takoj za najmanj štiri mesece. Prednost imajo oni, ki so izurjeni v jabolčni trgovini. Ponudbe upr. »Slov.« pod »11.658« b

Družabnika
išče prvoratni strokovnjak za ustanovitev predelnice za izdelavo polvine in Vigoni. Prevzema tudi sirovine v predelavo. Ponudbe pod zn. »Strokovnjak« na Interklam, Zagreb, Masarykova 28. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Poizvedbe

Zatekel se je
pes Doberman, sliki na ime Rex. Najditi se naproga, da ga odda proti nagradi lastniku Hrovatu v Zaleu. (r)

Zivoli

lisčije pasme, dobro leto stara, naprodaj radi selitve. - Selan, Tomačevo št. 67. (j)

Pohištvo

Spalnice
od 1800 din naprej; kuhinje od 800 din naprej, vam nudi mizarstvo Josip Goljar, Florjanska 1.

Moderno in kvalitetno POHISTVO
vse zašamčeno - že od 1700 Din šperane spalnice 675 Din kuhinjske opreme 375 Din kuhinj. kredence 400 Din omare 150 Din postelje - itd. Oglejte si veliko izbero pohištva pri »OPRAVA« zaloga pohištva Ljubljana, Celovška c. 50

Mizarja
zmožnega nekaj nemščine in politiranja - sprejem. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Trajno« št. 11759. (b)

Urarskega pomočnika
vojašine prostega, z vsem orodjem - takoj sprejem. - J. Janko, urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8. (b)

2 spretna in samostojna
vodovodna instalaterja in 1 spretnega ključavničarskega pomočnika sprejem takoj. Pismene ponudbe na Grad, Celje. b

Išče se oskrbnik
za samostojno vodstvo srednje velikega hmeljskega posstva. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Oskrbnik« 11537. (b)

Pridnega hlapca
vestnega, srednjih let, h konjem, vajenega poljskih del, iščem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11.660. (b)

Vrtnarskega delavea
pridnega, poštenega, vojašine prostega, sprejem takoj v stalno službo. Ponudbe z natančnim podatki na A. Zibret, vrtnar, Krško. (b)

Hišnik
oženjen, se išče za tiskarno v Ljubljani za jesen. Zakonski par brez otrok ima prednost. Upokoje niso izključeni. - Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Hišnik« št. 11734.

Absolvent
tehnične srednje šole se išče za obratno pisarno. Reflektanti z lepim rokopolom in spretni v risanju imajo prednost. Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru pod »259-37 kr.«.

Gospodinja
poštena, zanesljiva in resnicoljubna - se takoj sprejme k uradniški družini z otroci. Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Poštenost predpogoj« št. 11782. (b)

Gospodinj
30-40 let staro, vestno, energično, iz dobre kraje. hiše, katere razume tudi kurjenje in vrtnarstvo, sprejme takoj ali 15. avgusta. Uprava kn. šk. posestev, Betnava pri Mariboru. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

Službo dobi takoj
pridno in pošteno dekle od 25-30 let, katere je zmožna prevzeti in voditi manjšo gostilno in trgovino na deželi. Nekaj kavčije željeno. - Samo zmožne in preproste naj pošljejo ponudbe v upr. »Slov.« pod »Samostojna« št. 11801. (b)

BANČNO KOM. ZAVOD in MENJALNICA

MARIBOR
Aleksandrova ulica št. 40 vnovčuje

HRANILNE VLOGE
bank in hranilnic, kupuje vrednostne papirje, valute in zlatnike po najvišji dnevni ceni.

Hranilna knjižica
z 20.000 din Mestne hranilnice Crnomelj napredaj. Naslov v podružnici »Slov.« Novo mesto.

Denarne posle:
Posredovanja kreditov - vnovčenje vlog za takojšnje gotovino - Naložbe kapitala - Posredovanje - Uprave nepremičnin - Banke napovedi - Informacije kreditne, revizije, bilance, in stalno kontrole knjigovodstva ter vse druge trgovsko gospodarske posle izvede

SVETOVALEC
koncentrirana trgovsko-gospodarska poslovalnica M. Kovačič v Ljubljani. Cesta 29. oktobra šte. 7.

Malenškovo pohištvo
je najkvalitetnejše in najcenejše! Prepričajte se! Najnovejši modeli! Tovarna in razstava: Dravljice, tik tramvajске postaje - »Slepi Janez« - Ustanovljeno v Švic. - Dolgoletna inozemska praksa! Zaradi dvajsetletnega jubileja 5% ekstra-popusti

Denar
Vdova prosi dobro osebo za 5000 din posojila zaradi smrtnega primera. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Kmalu vrnem« št. 11748. (d)

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje vnovčim najkvalitetneje po najvišji ceni

takoj v gotovini
AL. PLANINŠEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 35-10.

Kupim knjižice
Zadružne gospodar. banke ali Mestne hranilnice Ljubljanske 250.000 din. - Ponudbe na: Ergen Riesz - Bled. (d)

Osebo,
ki mi posodi 20.000 din - vzamem v desrtino oskrbo. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju. (d)

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnava. Nasveti in konkursnih zadev in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilanc. Preskrba kreditov vsi posli kmečke ssačite. Edina koncentrirana komercijalna pisarna.

Lojze Zajc
Ljubljana, Gledališka ul. 1 Telefon 33-13

Prodaj vlog
Kmetijske posojilnice Ljubljanske 10.000 din, Kmetijske posojilnice Ljubljanske 32.000 din, Kmetijske hranilnice in posojilnice doma - Ljubljana 100.000 din. Ponudbe pod »Takojšnja gotovina« št. 11668 upr. »Slov.« Posredniki izključeni. (d)

Prodaj vlog
Kmetijske posojilnice Ljubljanske 10.000 din, Kmetijske posojilnice Ljubljanske 32.000 din, Kmetijske hranilnice in posojilnice doma - Ljubljana 100.000 din. Ponudbe pod »Takojšnja gotovina« št. 11668 upr. »Slov.« Posredniki izključeni. (d)

Prodaj vlog
Kmetijske posojilnice Ljubljanske 10.000 din, Kmetijske posojilnice Ljubljanske

Radi velike zaloge poletnega blaga od 15. julija t. l. naprej

10% popusta

na vse poletno, svilen, bombažno in volno blago za moške in ženske obleke, — — dalje

20%-30% popusta

na vso konfekcijo, in sicer velja popust na vse reklamne cene kot so označene v izlozih.

Velika zaloga ostankov svile, krepov, delenov kakor tudi šofov za moške in ženske obleke s

30%-50% popustom

Izkoristite takoj ugodno priliko!

F. I. GORIČAR, Ljubljana, sv. Petra cesta 29

Posedstva

Lepa stavbna parcela
na Ježici naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11400. (p)

Stavbne parcele
ob Dolenjski cesti - naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11521. (p)

Nova hiša z vrtom
naprodaj. Naslov v podružnici »Slovenca« Novo mesto. (p)

Dvostanovanjsko hišo
ob Izanski cesti, prodam. Seljan Angela, Izanska cesta 255. (p)

Dvostanovanjsko hišo
novi, v Ljubljani-Stožice št. 114 - prodam event. zamenjam za podobno v Ljubljani. (p)

Enonadstropno hišo
tristanovanjsko, s hlevom - v bližini Ljubljane, pripravnost za obrt, prodaj Hafner, Škofljica 37. (p)

Stavbne parcele
ugodno naprodaj ob cesti iz Zg. Šiške v Dolnice. Pojasnila: dr. Vrtačnik, Ljubljana, Trdinova 7. p

Hiša
pripravna za obrtnika - naprodaj sredi mesta. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9915. (p)

Vila
dvodružinska, nova, enonadstropna, naprodaj za 95.000 din. Vpraša se v gostilni Zohar, Tržaška cesta 3, Maribor. (p)

Nova hiša
z dobrodošlo gostilno in trgovino, na prometnem kraju ob banovinski cesti, v bližini Kamnika - poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11489. (p)

Napredaj večje podjetje
z dobrimi donosi zaradi bolezni. Plačljivo v hranilnih knjižicah Kmečke posojilnice ljubljanske. - Več pove Jože Rajnar, Janjeva cesta št. 11 - Ljubljana VII. (i)

V Brežicah
in okolici so naprodaj: hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemskega veleposelstva. - Pojasnila pri Inz Miklav Otmar, Brežice. (p)

Posestvo
arondirano in vzorno urejeno, stanovanjsko in gospodarsko poslojstvo zidano in večinoma z opeko krito, z ali brez inventarja, njive, lep sadonosnik, travnik, gozd, v Zabjeku št. 25, občina Rogoznica, 5 km od mesta Ptuj, naprodaj. (p)

Prodam vilo
v Ljubljani tik ob hotelu Bellevue, obstoječo iz 3 stanovanj: 1 enosobno, 1 dvosobno, 1 trisobno, s sadonosnikom, ki meri ca. 2000 m². Cena 260.000 Din. Informacije se dobe Pod gozdom št. 10. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Posestvo
na prijetnem in mirnem kraju, ob banovinski cesti, blizu cerkve in postaje, celotno zemljišče pri hiši, v hiši 4 sobe in kuhinja, velika klet, hlev - naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod št. 1257. (p)

Naprodaj
iz proste roke zelo rentabilne stavbne parcele, na katerih so postavljena dvostanovanjska poslopja. Nahajajo se v bližini bivše jahalnice v Trnovem. - Prodajo se skupno ali posamezno. - Več se poizve pri notarju Ušakarju, Kralja Petra trg št. 8. (p)

Posestvo
od 25 oralov navzgor kupim. V posestvu pridejo gozdnati predeli, prepleteni s travniki in grmičjem. Skozi naj teče čista voda; lahko je tudi močvirje, toda brez nevarnosti poplavl. V bližini mora biti železniška postaja. Oferte s navedbo cene poslati na naslov: E. Michler, Beograd X., Miloša Pocerca br. 15. (p)

Nova enodružinska hiša

z vrtom se takoj ugodno prodaja zaradi selitve. - Kranj, Jezerska 12. (p)

Več parcel v Ljubljani
ugodno naprodaj na knjižice Kmetijske hranilnice ljubljanske. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11477. (p)

Večje krasno posestvo
z vodno močjo in gospodarskimi poslojstvi zelo ugodno naprodaj v bližini Kranja. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11.638. (p)

Gostilno
v letovističnem kraju na Gorenjskem, dve minuti od postaje, prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Letovistič« P 11693. (p)

Novo štiristanovanj. vilo
komfortno, tik mesta, in novo večstanovanjsko trg. hišo na Tyrševi cesti zaradi odhoda ugodno prodam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.682. p

Hišo s trgovinico
s kompletno opremo in vrtom, vse novo, v brezhibnem stanju - ugodno prodam v Stopičah 42 pri Brežicah. - Informacije: Albin Robida, istotam.

Prodam hišo
z dobro vpeljano pekarno na zelo prometni točki v Ljubljani, pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.700. (p)

Enonadstropno novo hišo
dvostanovanjsko (po tri sobe z vsemi pritliklinami), elektrika, vodovod, okoli hiše 700 m vrta - prodam v Kranju, Jože Zan, Klane 25, Kranj. p

Komfortna vila
petosobna, podkletena, z vrtom, center Savinjske doline, industrijski kraj, pripravna za zdravilnico ali obrt, ugodno naprodaj - Jager, Celje, Na-Na.

Posestvo
s 60 johl zemlje, polovico gozda, ostalo travniki in njive, z zidano hišo in gospodarskim poslojstvom, eno uro oddaljeno iz mesta, z lepim razgledom, pripravno za letovistič - ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.671. (p)

Hiše, posestva
in parcele kupite najugodnejše potom pisarne Adamič, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8-II. - Vestno poslovanje. - Informacije brezplačne. (p)

Prodam vilo
v Ljubljani tik ob hotelu Bellevue, obstoječo iz 3 stanovanj: 1 enosobno, 1 dvosobno, 1 trisobno, s sadonosnikom, ki meri ca. 2000 m². Cena 260.000 Din. Informacije se dobe Pod gozdom št. 10. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Prodam
novozgrajeno komfortno stanovanjsko vilo v bližini Tobacne tovarne z dvema stanovanjima, cena 350.000 din, hipoteka 100.000 din; štiristanovaljsko hišo ob Celovski cesti za 180.000, hipoteka 20.000 din; petstanovanjsko vilo v Zg. Šiški za 450.000 din, hipoteka 60 tisoč dinarjev; sedemstanovanjsko hišo ob Vodni kovi cesti za 520.000 din, hipoteka 120.000 din; šeststanovanjsko hišo v Sp. Šiški za 225.000 din; stistanovanjsko hišo z gostilno v Zg. Šiški za 240 tisoč dinarjev, hipoteka 14.000 din; petstanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 470.000 din, hipoteka 100.000 din; tristanovanjsko vilo pri Sv. Krištofu za 330.000 din, hipoteka 150.000 din. - Donosno kopalnice ob Savi za knjižice Kmetijske hranilnice. Tristanovanjsko vilo s trgovskim lokalom v Rožni dolini za 230.000 din, hipoteka 75.000 din. - Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK, Cesta 29, oktobra št. 6, Trst 97-93, Ljubljana, br. 15. (p)

Hišo z vrtom

v bližini Celja, oddam v najem manjši družini. - Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (n)

Dvostanovanjska hiša
enonadstropna, zaradi selitve ugodno naprodaj v upravi »Slovenca« v Mariboru pod št. 1268. (p)

Tristanovanjsko vilo
novo, komfortno, 20 let davka prosto, prodam tudi za knjižice. Cena nizka. Šinkovec, Glince, Cesta VII. št. 15. (p)

Enodružinsko vilo
z velikim vrtom, sadonosnikom, sončna lega, blizu glavnega kolodvoza, prodam. - Tremi, Janežičeva št. 1. Tomšičev drevored, Maribor. (p)

Trgovska hiša
sredi trga, v industrijskem kraju, naprodaj. - Hranilne knjižice Ljudske posojilnice v Celju dobrodošle. - Natančnejše informacije: A. Sotošek, Podstreda. (p)

Posestvo
vinograd, njive, sadonosnik, gozd, 11 oralov, gospodarsko poslojstvo, v dobrem stanju, 5 minut od farne cerkve in sole - naprodaj. Cena po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 1266. (p)

Vnajem
IŠČEJO:
Gostilno iščem v najem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »20.000 din« št. 11697. (n)

Mesarijo
in gostilno, dobro ideo, na prometnem kraju v mestu ali na deželi, kupim ali vzajem v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11672. (o)

Lokal za gostilno
v okolici Celja ali Laškega vzajem v najem. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (n)

Trgovino
na prometnem kraju vzajem v najem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Sigurna eksistenca« št. 11559. (m)

Gostilno ali bufet
prevzamam na račun ali v najem s 15. avgustom v Mariboru ali okolici. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod št. 1261. (n)

ODDAJO:
Pekarno
oddam v najem. - Anton Kuhar, Loče pri Poljčanah. (n)

Delavnico
veliko, svetlo, pripravno za vsako brt, takoj odda Lesjak, Selenburgova 4. (n)

Prostore za trgovino
s stanovanjem oddam v šmartnem pri Litiji. Ponudbe: Ljubljana, Tovariska ulica 10. (n)

V najem oddam
usnjarno s potrebnimi stroji, z lastnim električnim pogonom v Dravski banovini. Pozneje tudi naprodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11599. (n)

Velika trgovina
moderno opremljena, s pritliklinami, se odda v najem v črni pri Prevaljah, Mežiška dolina. - Najemniku bo na razpolago lepo stanovanje in vrt. Informacije: Borec Vinko, Ljubljana, Rožna dolina IX/16. (n)

Trnovski pristan

Tri lepe stavbne parcele na Opekarski cesti, Trnovski pristan v Ljubljani, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenec« pod št. 11.590

Podpisano šolsko upraviteljstvo razpisuje

dobavo 133 m³ suhih bukovih meterskih drv.

Ponudbe z navedbo cene navedene množine kuriva, dostavljene k šolskemu posloju, naj se pošljejo na spodnji naslov najkasneje do 30. julija 1937.

šolsko upraviteljstvo Krčevina pri Mariboru, dne 20. julija 1937.

šolski upravitelj: Stanko Lavrič.

ROLI

odstrani takoj brez duha in udobno vse nepotrebne **dlačice.**

Depot: COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičiklasova 23.

Orožarna PASTUOVIČ
Zagreb, Jurčičeva ul. 1

Vodimo z izbiro in ceno. Orožje in municija za lov, šport in obrambo, lovsko-sportne potrebe. — Direktno in edino zastopstvo za celo Jugoslavijo tovarne F.N. (Fabrique Nationale, Herstal). — Naj-novejši cenik št. 38 pošljemo brezplačno: lovskim, strelskim, sokolskim in sličnim udruženjem, občanom in sličnim oblastem, kadar službeno zahtevajo ter vsakomur, ki pošlje Din 3.— v poštini znamkah. Priporočamo optično-filmske puške, ki precizno zadehejo brez municije.

Mizarji!

Z uporabo »Polinit« politure priredimo na času in na denarju. — Z 1 kg »Polinit« politure napravite 5 do 6 litrov najfinišne politure, katere vas stane le 16—18 din liter. Dobite jo pri tvrdki.

Barve - laki:

RUDOLF HAFNER, Ljubljana, Miklošičeva c. 36 (v bližini kolodvora).

VINO

pristno in poceni dobite pri

Centralni vinarni v Ljubljani

TELEFON ŠTEV. 25-73

Modroce

posteljne mreže, železne zlopljive postelje, otomane, divane in tapetirane izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik, Mestni trg 13. Ugoden nakup morske trave, žilce, cvilha za modroce in blaga za preveke pohištva.

Pred noge Vam položim najboljšo, kar imam: »Eucerit«

Eucerit je krepilno sredstvo za kožo, ki zvišuje njeno naravno odpornost. Samo Nivea vsebuje Eucerit in zato ne morete dobiti ničesar, kar bi bilo »enako dobro« ali »bolje«. — Nivea zmanjšuje nevarnost sončnih opeklin in daje Vaši koži hitro lepo rjavo barvo.

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1937

OD 29. AVGUSTA

DO 2. SEPTEMBRA

60% popusta na nemških železnih, znatni popusti v drugih državah.

[Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpciškega sejma Beograd, Knez Mihajlova 33/L.

in častni zastopniki:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa 33. — Tel. 27-62 in

Jos. Bezjak, Maribor, Gospodarska ul. 25. — Tel. 20-97.

Diplomiranega inženjerja

z večletno prakso, izvežbanega strokovnjaka ne izpod 30 let, išče za čimprejšnji nastop livarna železa in delavnica za predelavo. Lastnoročne ponudbe z označbo dosežanega službovanja, zahtevo plače, referencami, življenjepisom, rok nastopa s prepisi izkazil in sliki pod šifro »INDUSTRIJA« na oglasni zavod Schmolka, Novi Sad.

Svarilo!

Sveopća gospodarska zadruga s. o. j. v Zagrebu, Mihanovičeva ulica 18

opozarja vse svoje člane in interese na to, da njen, prejšnji akviziter in zastopnik

Aleksander Korač

nima več pravice pridobivati člane, kasirati denar ali kakorkoli za njo delati. Plačil, ki se ne vršijo direktno na Sveopčo gospodarsko zadrugo v Zagrebu, se ne prizna.

Ker izplačuje Sveopća gospodarska zadruga v Zagrebu v vseh smrtnih primerih podpore takoj in kar najbolj kulantno, prosim vse zavarovance in interese, da ji javijo, če kdo iz kateregakoli razloga širi slabe in škodljive vesti, ker bo razširjevalce istih sodno zasledovala.

Sveopća gospodarska zadruga s. o. j., Zagreb.

Vsak parni kotel brez razlike lokomobile, stabilne motorje, razne mlatilnice avtomobilске ali aeroplanske hladilnice

morete očistiti kotlova (Kesselstein) v obratu brez razkladanja in demontiranja z ameriškim preparatom »TEPALIN«-om, s katerim se tudi ovira tvorba kotlova in usedi. Popoln uspeh z jamčen. Preizkusih so ga in ga priporočajo najslavnejši strokovnjaki in državne oblasti. Prihranek na kurivu do 50%, instalacija in cevi pa trajajo mnogo dalje. — Vsa pojasnila in prospekte z navodili pošilja generalno zastopstvo tvrdka »HOBBY« A. R., Beograd, Uzun Mirkova 10. — Telefon 23-013.

Podzastopniki: Za DRAVSKO banovino »Velepromet«, Ljubljana, Stari trg 19/L. — Za DONAVSKO banovino Erben Drago, tehnična poslovalnica, Osijek 1, Desetičina 6. — Za DRINSKO banovino Stokan Lav, Sarajevo, poštini predal 168, telefon 21-45. — Za MORAVSKO banovino Novak Evgenij, elektro-tehnična delavnica, Kraljevo.

Iščemo podzastopnike za ostale banovine.

NAJVEČJE LJUDSKO ZAVAROVANJE KARITAS

»Halo! Ne prerivajte se! Prednost imajo tisti, ki so rojeni 1. 1923, 1918, 1913, 1908, 1903, 1898, 1893, 1888, 1883, 1878, 1873, 1868, 1863 in 1858! Kdor od teh ne pride na vrsto najkasneje do 31. oktobra 1937, bo pozneje pri istem mesečnem prispevku zavarovan za manjšo vsoto! Le mirno kri! Se vsi boste sprejeti, da ste le zdravi!«

KARITAS: 1. POSMRTNINA 2. STAROSTNA PRESKRBA 3. DOTA

Jamstvo: Din 72.000.000—

Pojasnila in prospekte dobite brezplačno pri: **KARITAS, LJUBLJANA, PALAČA VZAJEMNE ZAVAROVALNICE, KARITAS, MARIBOR, OROZNOVA ULICA 8**

Agnes Günther:

Dušica - Rožamarija

Rožamarija ima zelo slabo srce, zato mora biti jako previdna. Prehitro je rasla. Dobro bo, če prebije poletje na deželi, kolikor mogoče v svežem zraku in v največjem miru. Varovati se mora vsakega vznemirjenja, premnogih zabav in prekomernega športa! —

XVII. Mirno poletje na deželi

Ze v februarju ko sta se še na planoti borila sneg in dež, je zaplapolala na vogelnem stolpcu brauneškega gradu belomodra zastava. Zelo mračen je grad s svojimi štirimi močnimi stolpi, nad katerim se pade nizko plavajoči oblaki. Na severni strani bijejo stare jelke s svojimi dolгими vejami od zidovje. Nad parkom se dvigajo cele jate krogarjev in iz gozdov se oglašajo srne. Mar je ta letni čas primeren za bivanje in sprostiti posloju, kjer se po galerijah love vetrovi in cele noči tulijo, hrume in besne? Kjer po hodnikih oprezajo tevmatične senice, ter napadajo nedolžne žrtve? — Kjer sobarice dnevno ložijo, da okna slabo zapirajo, da so postelje premrzle ter se z obžalovanjem epominjajo velikega mesta s centralno kurjavo, razsvetljenih trgovin in večernih gledališnih predstav? — Francoska sobarica je prepričana, da si je v kotu, kjer stoji njena postelja, nekdo zadel smrt. Zato izgine že po osmih dneh iz Braunecke. Vsa odgovornost je zdaj prešla na gospodično Bergmann, ki si na vsi možni prizadeva, da bi urenila vse v popolno zadovoljnost kneginje. Ze pri drugem zajtrku ima objokane oči. Solze se pri njej brž pojavljajo, pa ravno tako hitro zopet usihajo. —

Za ostalo se briga princesa. Na njenem obrazu ni nič opaziti. — Modri možček bo gotovo vesel Rožamarije, ki se je naučila tako imenitno molčati.

Knez jo često tolaži:

»Rožamarija, imej potrpljenje! Le še malo časa, moj otrok in videla boš, koliko veseleje in bolj bo vse postalo. Mi zahtevamo od mame žrtve in seveda ji moramo po možnosti te olajšati!«

Zrtv je res velika, katero mora doprinesiti kneginja bodočemu dediču gradu in domene Brauneck, gradu molka, in Kirchhalden ter še treh drugih bogatih in romantičnih gradov in posestev. V sredini sezone je morala zapustiti Berlin. Pozneje bi bilo potovanje že prenevarno. Dedič in bodoči gospodar v Braunecku se ne sme naroditi v tujini. In vsi to dolgo dobo mora preležati kneginja, ki se je vendar najbolje počutila na konju, na kozlu voza ali na strelišču. Uboga kneginja! Domneva se kot ujetnica, ne glede na ljubeznivo in skrbno nego, s katero jo vsi obdajajo. In kakor jetnik sovraži in mrzi svojega ječarja, tako sovraži kneginja izmenoma dvornega svetnika, kneza in Rožamarijo — kdor je pač ravno na vrsti.

»Vse bo minilo,« tolaži knez svojega vedno bolj bledečega otroka. Seveda nima Rožamarija vsega tega, kar ji je, nasvetoval zdravnik v Berlinu, toda kje med nebojem in zemljo naj ji nudi vse to? — Blagodejni mir, malo veselja in čim manj duševnega vznemirjenja! Za enim lepim sončnim dnevom sledi deset zoprnič deževnih dni. Kaj, ko bi poslal Rožamarijo v kakšno zdravilišče?

Toda, če knez to le omeni, že kneginja besni! Ne, ona ne more pogrešati Rožamarije. Gospodična Bergmann čita slabo. Vedno se solzi in že je ginjena od solz, kadar čita: »Mladenič je zagledal svojo rodno mesto v žaru večernega sonca!« — Rožamarija zna vsaj čitati, kadar hoče. In s kom se naj kneginja ves božji dan razgovarja?

Povabili so mlajšo sestro kneginje, da ji dela družičo. Ta je sicer prišla, pa že čez teden dni je odpotovala, češ da mora k zobozdravniku. — Toda gospodična Bergmann je zaupala šivilji Roziki, da je prišla skovala razgovoru obeh dam. Pri

tej priliki je mlajša sestra rekla starejši: »Mar meni, da boš z menoj slepomišla kot s tvojo naivno Rožamarijo!«

Napoved je vendarle prišla pomlad. Neizrečeno ljubka in prijetna je! Toda Rožamarija jo more uživati le skozi okno. Preostaja ji komaj toliko časa, da more dnevno malo v park na oddih ali pa se za kratko urico pelje na izprehod v dolino. — Kneginje ne morejo niti v park ponesti. Prikazali so se sumljivi simptomi, ki vzbujajo bojazen in tako mora ostati ves čas v sobi.

Rožamarija ima nad vse nežne in spretno roke. Čita lahko po cele ure. Z rahlim božanjem po čelu in po rokah lahko pričara spanec ter zna izginiti kot senca, kadar je dovršila svojo nalogo. Rožamarija je postala kneginji nenadomestljiva.

Ze smo v početku julija! Polja že žare v zlati krasoti. Hruške in jabolka že rde in vrtnice cvetijo v enen dnevno. Često pridrve strahovite nevihte in nikdar se ni toliko čulo o vžigajoči streli, kot ravno v tem letu.

Danes je nebo temnosinje. Ze navsezgodaj je tako mirno, da se celo v kneževi poletni sobi, kjer se pojavljata nenehoma kakšna epica ne zgane nobena zavesa. Rožamarija sedi na očetovem, z usnjem prevlečenim divanem. Pravkar je prinesla šopek vrtnic za knezovo pisalno mizo. Oče jo ves zaskrbljen pogleda in vzdihne. Vedno huje se izpreminja njegov otrok, od dne do dne bolj blede.

Ti se mnogo žrtvuješ, Rožamarija, in se moraš odreči trenutno vsaki zabavi. Kako malo imaš vendar od svoje mladosti! Toda osrečuje me zvest, da si mami nenadomestljiva!

Rožamarija se nasmehne. Ob tem nasmehu se vidijo le konci njenih krasnih zobov. Knez se vselej vznemirja, kadar vidi ta nasmeh. On dobro sluti, da se za tem nekaj skriva, kar mu povzroča dušni nemir.

»Ko mine poletje, bomo morali zate nekaj posebno lepega iztuhtati. V Berlinu že ne dobiš rdečih lic. Ves, kaj imam v mislih? Poiskali ti bomo lepo

gnezdece na rivijeri, ob obali sinjega morja. Tam hočemo najeti prihodnjo zimo zate in za miss Granger majhno villo. Tedaj šele boš spoznala pravo pomlad! Kaj porečeš k temu? — In kako se ti sicer godi? Ali se še pojavlja omedlevica?«

»Hvala, papa! Omedlevica?... Da, včasih, v hudi vročini. Toda nič se ne boji. Nočem s tem vznemirjati mame. Brž ko začutim, da se me hoče lotiti, takoj odidem v svojo sobo. Mama ima zelo slabe živce. Hudo se boji nevihte. In ne vem, če je danes ne bomo dobili, ker je tako neizrečeno soparno.«

Zdajci vstane Rožamarija, stopi k očetu, ga objame od zadaj ter ga poljubi na lice. Potem pa se poda k svojemu težkemu dnevnemu poslu.

Kako osamljen je vendar človek, kako hudo osamljen! Četudi imamo človeka, katerega ljubimo, čeprav izteemo roke za njim, ga vendar ne moremo doseči. Vsak mora ostati na svoji zvezdi! Tako razmišlja spetoma Rožamarija.

Postelja, v kateri leži kneginja, je opremljena z nebojem in stoji v sredini sobe. Danes je okoli nje pravo skladišče oblek. Gospodična Bergmann, Klara in Liza, sobarica Rožamarije, jih prinašajo iz predsobe z obema rokama ter jih odlagajo kamorkoli. Po divanu, stoleh, na omaračah. Je kakor ob elitvi! Vse, kar prineso, morajo podati kneginji v posteljo. Ta vse prahuha ter nato ukaže: »To tu di!« Potem to krojaško umetnino zopet odloži. Rožamarija stoji nekaj časa neopazena v tej zmešnjavi svilenih krl in ogrinjaj, dokler ne zavpije kneginja: »Prosim te, Rožamarija, zgani se tudi ti malo! Jaz vendar ne morem večno ležati sredi te ropotije!«

»Dobro jutro mama! Prav rada, če bi le vedela, zakaj gre! Najpoprej hočem urediti tvoje blazine.«

Ko to opravi, ji ponudi kneginja obleko ter reče: »Povohaj sama!... Ali ne smrdi nesramno po vrtnicah? Ta neznosni vonj po starih ovenelih rožnih listih!«

NAŠIM ODJEMALCEM

**Letni obutvi smo ukinili
banovinsko trošarino
in znižali cene.
Pridite, prepričajte se**

Plata

„Hotel Bellevue“

najlepša razgledna točka v Ljubljani, priznana prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo; lepe čiste tujske sobe. — Pension od Din 50— do 65—. Krasne terase, lastni gozdni park, avtogaraže, kopeli v hiši. Novo: hotelski gosti imajo na razpolago udobne kabine za solne kopeli in prho. V seziji večkrat koncert. Izreden užitek za letovišarje. Zahtevajte prospekte. — Telefon interurban 30-42.

Isto se priporoča cenjenim gostom

restavracija grand hotela „Union“

lepo urejen senčnat vrt, v seziji večkrat koncert. Prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo. Cene zelo zmerne. Postrežba točna. — Telefon 37-42.

Vina imam samo prvovrstna, kupljena naravnost od vinogradnikov.

Se priporočam **P. Šterk**, restavrater, itd.

»KAPPEL«

PISALNI STROJI

so najmoderneje konstruirani, trajni in v cenah brez konkurence. Plačilo v ugodnih obrokih. Zahtevajte neobvezno predvajanje. Rabljeni pisalni stroji se vzamejo v zameno. Samoprodaja pri tvrdki:

Kleindienst & Posch
Maribor
Aleksandrova cesta 44

Elektromotorji

novi in rabljeni vseh vrst in velikosti vedno v zalogi. Sprejemamo se vsa tovrstna popravila, instaliramo po konkurenčnih cenah. Velika zaloga instalacijskega materiala.
A. VERBAJS — Ljubljana
Gospodarska 10
(Poleg Slamiča) Telefon 28-67

Zahvala

Vsem, ki ste nam stali ob strani, ko nas je zapustila naša ljubljena mamika, gospa

Ana Kirar roj. Štraki

izrekamo tem potom našo srčno zahvalo.

Ostanimo združeni v molitvi, saj verujemo v občestvo svetnikov, v vstajenje mesa in v večno življenje.

Sv. Peter pri Mariboru, dne 23. julija 1937.

Žalujoči Kirarjevi

»HOTEL BELLEVUE« PRODAM IZ PROSTE ROKE

z vsem kakor stoji in leži. Hotel, vsa stranska poslopja in cel kompleks, ki meri ca. 15.000 m², je vse v najlepšem urejenem stanju. Samo resni reflektanti si lahko vse na licu mesta ogledajo, ozir. dobijo natančnejša pojasnila. Za plačilo vzamem deloma tudi mestne ali državne oblige oziroma hranilne knjižice sigurnih denarnih zavodov.

P. ŠTERK.

Zahvala

vsem za iskreno sočutje, ki ste ga nam izkazali ob prerani smrti našega srčno ljubljenega soproga, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Hinka Vodnika

gimnazijskega profesorja v Ptuj

Posebno se zahvaljujemo g. prof. Aliču, ki nam je kot prvi v najtežjih trenutkih krepko in požrtvovalno stal ob strani, ž. duhovščini za številno spremstvo z mil. g. proštom Greifom na čelu, ki mu je izrekel lepe besede v slovo, dalje zastopniku kr. banske uprave gimn. direktorju dr. Maksu Kovačiču, ki se je obenem poslovil od rajnega v imenu prof. zbora, in vsem govornikom ob odprtem grobu, predstavnikom vojaških, državnih in samoupravnih oblasti, profsorskemu zboru, Sokolu, Glasbeni Matici pod vodstvom g. ravnatelja C. Šedlbauerja za v srce segajoči žalostinki, mestni gasilski godbi, vsem darovalcem lepih vencev in šopkov in vsem prijateljem in znancem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da pospremijo dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat — prisrčna hvala!
Ptuj, dne 23. julija 1937.

Globoko žalujoči ostali

Zahtevajte povsod „SLOVENCA“

Zahvala

Vsem, kateri so na kakršenkoli način počastili spomin našega dobrega očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Karla Pollaka sen.

izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo vsem cerkvenim in posvetnim ustanovam, organizacijam in posameznikom, kateri so rajnega spremili na njegovi zadnji poti, poslali vence in se ga spomnili v molitvah.

Ljubljana, dne 25. julija 1937.

Žalujoči ostali

I. Kolman, predsednik osrednje kat. organizacije češkoslovaške.

Katoliški čsl. akademiki na grobu A. M. Slomška

Odposlanstvo češkoslov. katol. akademikov se ustavi danes na enem najdražjih mest krasne Slovenije, ob grobu škofa A. M. Slomška. Položilo bo venec s trakovi v narodnih barvah češkoslovaške države. Bo to čin vroče simpatije in goreče ljubezni naše mlade inteligence do velikega sina katoliške Cerkve in slovenskega naroda.

Počastili bomo nepozabnega škofa, zvestega stražarja in čuvarja njemu izročeni duhovnih dobrin, moža svetniškega življenja. Hočemo reči, da je svetnik Slomšek tudi nam enako drag in mil vzor, kakor slovenskemu ljudstvu.

Ponižno poklekamo tu k vroči molitvi, da bi Bog dodelil Slovincem, ki jih mi tako zelo ljubimo, to veliko radost, da bi njih škof dosegel čast oltarja. V trenutku te molitve bo z nami v duhu združeno občestvo katol. češkoslovaških dijakov in

vsi verni državljani češkoslovaške države.

Njim bomo ponesli s Slomškovega groba sporočilo — katerega bodo povsod z radostjo sprejeli, kjer gori v srcih ogenj zvestobe do svete vere —, sporočilo, da naj s svojo priprošnjo pomagajo izprositi ljubi Slovinci škofa-svetnika.

Organizirana družina katol. dijaštva bo, ki bo to poslanstvo ponesla v vse kraje češkoslovaške domovine ter bo skovala zvezo najdražjega prijatelja Čehoslovakov do Slovincem.

Naš obisk Slomškovega groba bo obenem dokaz naše vdanosti slovenskemu narodu, na katerega rodovitnem deblu je zrastle ta redka cvetka v taki duhovni bogatosti.

Združeni po skupnem slovenskem poreklu in ujedinjeni v eni veri ostajamo zvesti drug drugemu, Cerkvi, narodu in domovini.

Belokranjski prosvetni tabor v Črnomlju, dne 8. avgusta

Belokranjci z navdušenjem prebiramo poročila o velikih uspehih ljudskih taborih širom slovenske zemlje. Čas je, da se tudi mi zganemo in javno pokažemo sadove skrbitve, a vztrajnega dela po društvi, krožkih in odsekih. Zato že danes opozarjamo vse svoje rojake na ta belokranjski tabor.

Sporodi:

Sprejem gostov na postaji po prihodu ljubljanskega turističnega vlaka, nato sprejem po mestu in sveta maša.

Po maši zborovanje pred cerkvijo, kjer govori g. Fr. Terseglav in dr. Vebler.

Popoldne ob 2. litanije, nakar sledi telovadni nastop na »Kaplanici«, enako tudi nastop belokranjskih pevskih zborov.

Po nastopu prosta zabava.

Obračamo se do vseh zavednih Belokranjcev in Slovincem, da se 8. avgusta v čim večjem številu udeležite našega tabora.

Na svidenjel

† Slikar Franc Merčun

V lhanu so 21. t. m. pokopali g. Franca Merčuna, sobnega in dekorativnega slikarja. Rojen je bil l. 1881 v Biščah, občina in fara lhan. Prirojeni talent ga je silil, da se je izučil obrtnega slikarstva v obrtni šoli v Ljubljani, fresko slikanja ga je pa učil pokojni cerkveni slikar Ogrin.

G. Merčun je slikal in prenovil mnogo cerkev, tako cerkev na Rakovniku, pri Devici Mariji v Polju, domačo cerkev v lhanu in mnogo drugih cerkev po Gorenjskem in Dolenjskem ter mnogo kapelic. Pravkar je prenavljal cerkev v Radomljah in franciskansko cerkev v Kamniku.

V ponedeljek ga je zvečer ob 9 nenadoma zadela kap na njegovem domu v Biščah. Zapušča ženo in 6 otrok, med njimi so 4 nepreskrbljeni.

Pokojniki je bil pošten krščanski mož, ki je bil splošno spoštovan. Vedno je imel odprte roke, kadar je bilo treba podpreti kako dobro stvar.

Naj mu sveti večna luč! Njegov spomin pa bo živel v njegovih delih.

Brezje

Akcija za preureditev prostora pred romarsko cerkvijo je napredovala v toliko, da bo zadnje nedelje meseca avgusta velika slovesnost blagoslovitve temeljnega kamna za spomenik vsem slovenskim žrtvam svetovne vojne. Proelava bo združena z velikim taborom, na katerega bodo povabljeni vse naše odlične osebnosti. Agilni odbor Zveze bojevnikov je neprestano na delu, da bo prireditel čim svečanejša in veličastnejša. Tudi zbiranje prispevkov lepo napreduje. Pri vseh slojih našega naroda se kaže veliko zanimanje in največ darov prihaja od nižjih slojev, ki si kljub siromaštvu in pomanjkanju odtrgujejo prav znatne zneske, da pripomorejo k povzdigi naše lepe veselovenske božje poti. Zlasti je treba pohvalno omeniti župnijo Krko pri Stični, ki je med svojimi župljani zbrala znesek nad 500 din in ga kot ena prvih župnij poklonila brezjanski Materi božji. Pa tudi posamezniki se pridno oglašajo. Tako je prejel izvršni odbor iz Ljubljane od neke gospodične znesek 500 din, pa je obljubila, da bo še prispevala in s tem pripomogla k ekornjajemu uresnitvi lepe zamisli. Živo se je zanimal za akcijo naš umrl nadškof A. B. Jeglič, ki je bil član častnega odbora in obljubil, da bo sam prisostvoval prireditvi, žal, da nam ga je neizproena smrt tako nenadoma iztrgala iz naših vrst. Spomenice, razlage in prošnje je izvršni odbor razposlal vsem občinam, župnim uradom in tudi posameznikom ter upa, da se bodo vsi odzvali njegovemu pozivu ter ekoro zbrali prispevke in mu jih poslali. Ker bodo Brezje s preureditvijo res mnogo pridobile in ker bo delo v slavo in čast božje Matere, v okras naše slovenske zemlje, pa tudi v ponos vseh Slovincem, zato ne sme manjkati nobenega Slovence, da ne bi s svojim darom pripomogel do uresnitve prelepe zamisli. Darove sprejemajo župni uradi, zakar se še enkrat prav vljudno naprošajo.

Leskovec pri Krškem

Preteklo nedeljo smo imeli pri nas izredno slovesnost. Obhajali smo novo sveto mašo. Daroval jo je gosp. Jože Pirc iz Gorenje vasi. Zadnja nova maša domačina je bila pred 50 leti. Zato ni čudno, da je župnija za to priložilo vse storila, da bi bila svečanost kar najlepša. Leskovec še nikdar ni bil tako prazničen kot sedaj. Sprejem, notranja kakor zunanja dekoracija in vse drugo je vzbujalo veliko pozornost. Slavnostni govornik je bil gosp. Alojzij Košmerlj, mestni župnik iz Ljubljane. Govoril je tako odlično, kot samo on zna. Njegov govor bo ostal v trajnem spominu. Tudi običajna novomašna gostija je potekla v lepem redu. Sedaj upamo, nam ne bo treba čakati nove maše 50 let, ker imamo še enega bogoslovca, ki je že v 3. letniku.

30 let vestnega in zvestega službovanja

Poznate li to gospodično? Ne? Prosim, To je gđ. Urška Kregelj, ki je te dni obhajala tridesetletnico službovanja pri Zadrugi zvezi.

Rojena je bila v St. Janžu na Dolenjskem, od koder je prišla v mladosti s svojimi starši v Ljubljano. Starši so ji kmalu umrli in potem se je morala preživljati sama in še skrbeti za svojega mlajšega brata. Pred tridesetimi leti je nastopila službo pri Zadrugi zvezi. Skozi njene roke gredo vsi dopisi, ki prihajajo, in ravno tako pisma, ki jih pošilja Zadruga zveza. Ona najbolj pozna vse zadruge, ki se oglašajo pri njej, prinašajoč dopise, ali pa naročajo poslovne knjige in tiskovine. Ako se zgubi kak akt in ga ne more nihče najti, zasledi ga naša gospodična Urška, ker le ona pozna vsa skrivališča, v katera se zgublajo akti.

Uradništvo jo spoštuje, saj je vedno ljubezna in postrežljiva, a tudi predstojniki jo kajpada zelo cenijo.

Naj gospodična Urška še dolgo časa vrši po-verjeno ji službo vesela in zadovoljna, kakor je bila doslej!

† Rajko Prinčič

Po kratki mučni bolezni je umrl gospod Rajko Prinčič, železniški uradnik v pokouju. Z njim je legel v grob borilec za jugoslovansko idejo, ki je radi svojega prepričanja kot zaveden Slovenec, katerega ni nikdar skrival, moral pretrpeti med vojno preizkušnje avstrijskih oblasti, kajti zaznamovan je bil z znakom »P. v. c.« Ko je na njegovem službenem mestu v Gorici v začetku svetovne vojne, dobil poziv, naj se javi za vojno službo proti Srbiji, je izjavil predstojniku, načelniku v Gorici, velenemu Wieserju, da dvomi, da bi se Slovenci borili proti Srbiji. Na to svojo izjavo so ga z družino, brez sredstev, brez možnosti, da bi vzel seboj svoje imetje, takoj poslali v konfinacijo na Češko-nemško mejo. Tudi tam je bil stalno pod policijskim nadzorstvom, tako da ni smel uporabljati niti svoje službene legitimacije. Do preobrata je trpel v največjem pomanjkanju z vso svojo družino šibo konfinacije. Po preobratu je prejel poziv od prometnega referenta takratne deželne vlade, naj stopi v službo domovine, kateremu se je z veseljem, brez oklevanja takoj odzval. Leta 1931. je stopil v zaslužni pokoj.

Skromnega pokojnika, ki nikdar ni silil v ospredje in ni iskal koristi od svojega narodnega prepričanja, bomo ohranili v častnem spominu. Družini naše iskreno sožalje!

Mengeš

75 letni jubilej. — Danes praznuje 75 letnico rojstva g. Jakob Mengeš, posestnik v Malem Mengešu. Ravno na dan, ko slavi menegška prosveta svojo 40 letnico, si štejemo v dolžnost, da se skromno oddolžimo možu, ki je med prvimi zastavljal lopato na ledini naše kulture in pro-evete. Kako v širokem delokrogu se je udeleževal naš jubilar in koliko zaslug si je pridobil v dolgih letih, povedo zgornjo naslednje številke. G. Jakob je ustanovil član najstarejšega menegškega društva iz l. 1884, t. j. »Mengeške godbe«, pri kateri je aktivno sodeloval nad 30 let. Dolgih 35 let je pel slavo Bogu kot cerkveni pevec na menegškem koru; še dalje je sodeloval pri narodnem petju. Bil je tudi ustanovni član tukajšnjega gasilnega društva, čigar podporni član je še danes.

Mož strogo krščanskih načel je vzgojil za življenje svoje sinove in hčere v krščanskem duhu. Vseskozi je zvest čitatelj naših listov in že 30 let naročnik »Domoljuba«.

Danes, ko praznuje g. Jakob sredi svoje družine svoj 75 letni jubilej še ves čil in zdrav kot pristna gorenjska korenina, mu kličemo vsi navedeni prijatelji: Bog Te živi, Jakob, do skrajnih mej življenja!

Slovenska Bistrica

Ponovitev prve daritve. Včeraj popoldne se je vrnil med nas splošno priljubljeni novomašnik gosp. Jakob Marinišek. Rojen v Vipavi se je posvetil dušnopastirskemu delu med primorskimi Slovinci. Svojo prvo daritev je opravil na grobu sv. Petra v Rimu in jo bo danes ponovil tu, kjer je kot vojni begunec preživel svojo mladost. Naša fara se ob tem izrazu hvalečnosti čuti počašeno in prosi novomašnika, da se je vedno spominja pri oltarju Gospodovem.

Znamenje popravim. Ob cesti med Slovensko in Gornjo Bistrico stoji hrastov hriž, v katerega je pred časom udarila strela in poškovala podolžni tram. Nekdo pa je — ne vemo zakaj — še snel leseno podobo žvečičarja. Upamo, da je slabo tolmačenje tega dejstva neutelejeno. Najpametnejše pač bo, da se stvar uredi. Že zaradi mimoidočih tujcev.

ELIDA — radi blagega učinka prava polepševalna sredstva

MILA

ELIDA MILO *Favorit*
Že deset let ljubljene
vsake lepe žene

Cestna dela v Ljubljani

Poleg drugih nujnih vprašanj, ki zadevajo ekrb mestne občine, je tudi vprašanje ureditve, obnove in poprave cestnega omrežja. V mestu Ljubljani je cestno omrežje že kolikor toliko urejeno, vendar je še precej okrajev, kjer so po regulacijskem načrtu projektirane nove, potrebne ceste in ulice, da se spričo naraščajočega prometa povežejo posamezni predeli in se tako omogoči hitrejši promet iz enega dela v drugega, iz ene ulice v drugo. — Vsega ni mogoče izvršiti danes, tudi ne še jutri, pač pa postopoma leto za leto.

O gradnji novih prehodov čez Ljubljano in razširitvi Karlovskega mostu smo že poročali. Vsa omenjena dela bodo izvršena že letos. Bila so že razpisana in oddana najcenejšim ponudnikom v izvršitev. Enako pa se bodo gradile nekatere ceste, ulice, deloma se že grade, izvedli se bodo razni prehodi in popravile nekatere ulice in ceste, kjer je to potrebno in kolikor to predvideva letošnji mestni proračun.

Med cestnimi deli je treba omeniti predvsem gradnjo ceste Ljubljana—St. Vid, ki se gradi poleg nove urejene tramvajске proge. K tem delom pripeva mestna občina okrog trideset milijona dinarjev. Cesta bo tlakovana in asfaltirana ter bo z ostalim delom, ki se gradi proti Gorenjski, gotovo ena najlepših cest v Sloveniji. Vzporedno s cesto in tramvajsko progo je v načrtu gradnja ožje poti za pešce in ročne vozčke. Za to pešpot je predvidenih 160.000 din. Vendar so v zadnjem času nastale težave zaradi pretiranih zahtev posestnikov prizadetih zemljišč, ki nenadoma zahtevajo zdaj več, kot so se svojčas zavezali nasproti bivši občini Zg. Šiški. Bila pa bi resnična škoda, če bi morala zaradi tega spora izostati gradnja te potrebne pešpoti; na cesti sami se bo promet brez dvoma povečal in zaradi asfaltirane ceste bo vožnja razmeroma mnogo hitrejša, kar bo zelo neugodno za pešce, zlasti pa še za ročne vozčke. Upati je, da bo še pravočasno prevladala uvidevnost prizadetih posestnikov, da gradnja te poti ne pade v vodo.

Obiskovalci Rožnika in ti volski sprehajalci so že dolgo želeli, da bi se zgradila lepša in zlozejša pot na Rožnik. Danes se cesta že gradi in bo od Drenikovskega vrha do Rožnika šla lepa vozna in izprehajalna pot — sicer ne namenjena za vozove, pač pa za pešce. V primeru potrebe pa bo sposobna tudi za vozove. Tudi ostala pot na Rožnik bo popravljena in urejena.

V mestu samem pa je omeniti gradnjo 12 m široke promenadne ceste od glavnega vhoda v ti-

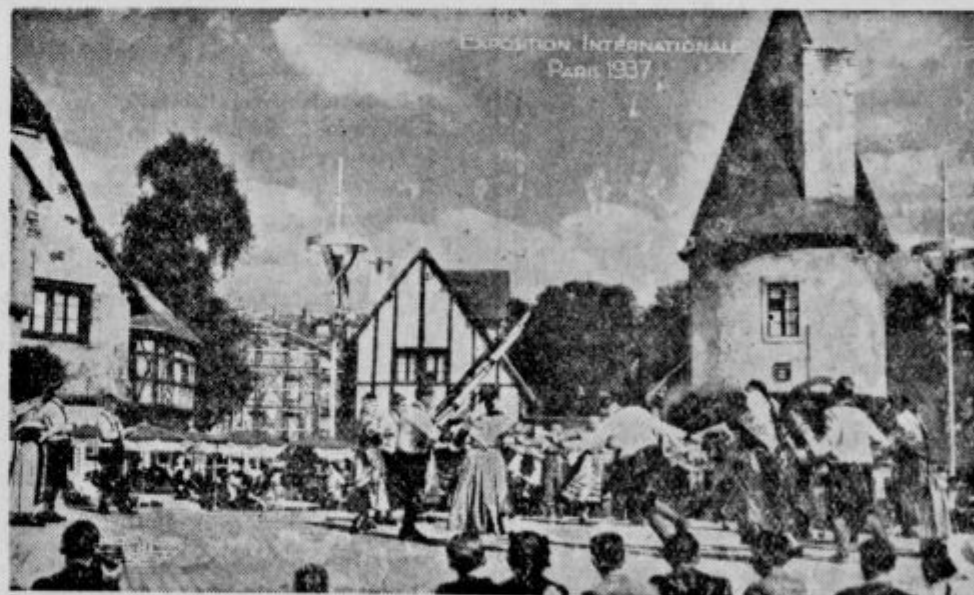
volski park do začetka ceste v Rožno dolino. — Vprašanje dohoda iz Šiške v Rožno dolino je postajalo z vsakim letom nujnejše, zlasti, ker se mesto leto za leto bolj širi v Rožno dolino in pod Rožnik. Zveza je bila projektirana preko tivolskega parka ob železniški progi, a njeno gradnjo je oviralo zemljišče, ki ga je imela v zakupu »Atena«. Po poteku zakupne pogodbe je zdaj zemljišče prosto in se je gradnja ceste že pričela.

Nič manj nujna in potrebna je otvoritev Ilirske ulice (kot podaljšek Komenskega ulice na Fügnerjevo ulico). Ves predel med Taborom in Sv. Petra cesto ter Fügnerjevo ulico je bil tako rekoč zaprt, ovinek na obeh straneh iz Komenskega ulice v Fügnerjevo ulico pa silno velik. Z otvoritvijo Ilirske ulice bo ta kompleksa prerezan in tako olajšan dostop iz Komenskega v Fügnerjevo ulico. Za napravo novega cestnišča in kanala je predvidenih 137.000 din.

Enako važna in potrebna podaljška je bila Kersnikova ulica med Gospodstevsko cesto in Pražakovo ulico; podaljšek te ulice se že gradi in bo kmalu odprt prometu. Regulirala in podaljšala se bo Aškerčeva ulica (med Gorupovo in Emonsko cesto). V ta namen je bila s sklepom predzadnje seje mestnega sveta odkupljena Jelatinova hiša, ki je ovirala regulacijo te ulice. Ta hiša se bo začela podirati avgusta meseca. Normalni profil te ceste se gradi iz milijardnega kredita za javna dela, občina pa prispeva, v kolikor pridejo v poštev stroški za izboljšanje oziroma olepšanje ulice.

Poleg navedenih del so v načrtu še razna druga cestna dela, kot popravila, razni podaljški n. pr. podaljšanje ceste VI v Rožno dolino, dalje razne obnovitve, tlakovanja cestnišč (n. pr. pred cerkvijo Sreca Jezusovega), itd. Na trgih bodo popravljene nekateri stari spomeniki, kot spomenik na Sv. Jakoba trgu. Za napravo novih in obnovo starih hodnikov je določenih 180.000 din. Samo za ureditev hodnikov ob Dunajski cesti je določenih 100.000 din (poleg prej omenjene vsote) in še posebej za ureditev hodnikov ob sejmišču na Poljanski cesti 15.000 din. Za nabavo posipalnega materiala in za stroške posipanja pa je predvidenih 1.400.000 din.

Iz vsega tega je razvidno, da je tudi vprašanje gradnje, poprave in obnove cest poleg ostalih gradenj, ki jih bo v tekočem proračunskem letu izvedla mestna občina ljubljanska, prišlo letos v precejšnji meri do rešitve; to pa je seveda le etapa v celotnem načrtu izboljšanja in izgradnje modernemu prometu odgovarjajočih mestnih komunikacij.

Svetovna razstava v Parizu: Veselilni prostor: Stara Francija (ples na trgu).

Posavski prosvetni tabor v Rajhenburgu

Praznik katoliške prosvete v Posavju se bliža. 8. avgust mora pokazati sadove našega dela, pa tudi naš ponos in našo zavest. Posavski prosvetni tabor mora biti v krogu ostalih taborov, ki se vrše letos širom Slovenije, veličastna manifestacija katoliške misli in prosvete v Posavju.

Prosimo vse, ki so prejeli okrožnice, da se ravna po navodilih v okrožnici. Vprašalne pole pa da čimprej vrnejo.

Sporod tabora je sledeči: dopoldne po prihodu vlakov sprejem po trgu v baziliko, kjer bo sv. maša s ljudskimi petjem. Peli bomo sledeče pesmi: »Kraljevo znamenje križ oltarja«, »Lepa si lepa roža Marjica«, »Pridi molit o kristjanc, blagoslovno Glasno zapojmo« in himno »Povsod Bog«. Prosimo, da se udeleženci naučijo navedenih pesmi, kolikor jih še ne znajo, da bomo vsi peli. Po sv. maši bo na promotor pred cerkvijo prosvetni tabor s sledečim sporedom: Državna himna; govor: »Slovenec in verac, govori g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora, in »Naša katoliška prosveta«, govori g. prof. Bitenc iz Celja, himna »Povsod Bog«. Popoldne ob pol 4 bo pri Slomškovem domu telovadni nastop naše mladine.

Na predvečer naj v vsaki župniji zagore kresovi, ti znaki naše borbe iz davnih dni. Može in fantje pripravite jih.

V župniji, kjer še ni prosvetnih društev ali fantovskih odsekov, naj pridejo fantje na okrašenih kolesih, da bodo nastopili v sprevodu. Pridite tudi na lepo okrašenih vozovih. Okrašeni vozovi bodo zaključili spreved.

Kdor ima narodno nošo, naj gotovo pride v narodni noši. Dekleta naj pridejo, kolikor mogoče v dečvah.

Vsi udeleženci tabora naj imajo taborni znak

in nagelj. Taborne znake smo poslali vsem društvom, ozir. župnim uradom. Dobili jih boste pa tudi na dan tabora v Rajhenburgu. Taborni znak bo obenem vstopnica za stojišče za popoldanski na-slop.

Kdor bi želel imeti naročeno kosilo, naj društva ali posamezniki javijo število kosil prosvetnemu društvu v Rajhenburgu najkasneje do 5. avgusta.

Obenem se tem potom obračamo na sosednja bratska društva izven videmske dekanije, oziroma Posavskega fantovskega okrožja, da se udeležijo tabora. Predvsem pa vabimo narodne noše, da pridejo na tabor, ker v Posavju ni narodnih noš.

Ostala navodila bomo še objavili. — Bog živi!

Mirna

Preteklo nedeljo je Mirna zacvetela v mlajih in zelenju. Posebno je povzdignila slovesnost silajno okrašenih cerkev, za kar iskrena hvala rfašim požrtvovalnim dekletom. Skoro raz vsa javna poslopja so zaplapolale jugoslovanske trobojnice. Pa ni čuda. Saj na dan nove svete maše se mora vzradovati vsak katoličan, zlasti pa sofaran. Prvič je stopil pred oltar gospod novomašnik Solar Jožef, obdan od številnih duhovnikov. Z ubranim pritkravanjem so mirenki zvonovi privabili kljub slabemu vremenu veliko vernikov, zlasti še sofaranov, da prisostvujejo prvi daritvi svojega priljubljenega sorojaka. Pred sveto mašo je govoril novomašniški pridigar gosp. Cerkovnik Franc. V izklesanih besedah in poudaril težave in bridkosti, ki v današnjem času ogrožajo duhovniški stan.

Vsi Mirenčani želimo gospodu novomašniku, da bi postal dober oznanjevalce božje besede in zvest delavec v vinogradu Gospodovem. Pri vsem njegovem delu pa, ki bo posuto tudi s trnjem, naj ga spremlja božji blagoslov.

Lepa zmaga Ilirije

Ilirija : Victoria (Sušak) 60 : 49 — Tudi v waterpolu je zmagala Ilirija

Po medsebojnih pozdravih se je točno ob označenem času začelo tekmovalno za Jadranski pokal med Ilirijo in sušaško Viktorijo. Borba je bila po pričakovanju zelo napeta in do zadnjih točk se ni vedelo, kdo bo zmagal. Za Sušakane je bil velik handicap, da ni nastopila Widmarjeva, ki je nehala z aktivnim športnim delovanjem. Ilirija je dosegla nekaj zelo dobrih časov, Viktorija pa je po Smolihovi postavila nov rekord na 100 m hrbtno.

100 m prosto gospodje:
1. Fritsch (I) 1:04.4; 2. Stocker (V) 1:04.9; 3. Ziberl (I) 1:06.1; 4. Bezjak (V) 1:07.
Točke: Ilirija 7, Viktorija 4.

Po posrečenem startu Fritscha isti vodi in na 50 m prvi obrne. Vsi drugi trije plavalci obrnejo na 50 m istočasno. Stocker zabrede v stran in nekoliko zaostane, vendar izgubljen takoj doprinese. — Fritsch pride na cilj prvi poldrug meter pred Stockerjem. Ziberl se bori z Bezjakom in končno v ostrem sprintu doseže tretje mesto.

Čas zmagovalca ni najboljši, vendar je zadovoljstvo za zmago proti nerazpoloženemu Stockerju. Pri tej točki je prišlo do nesporazuma med sodniškim zborom in drugimi funkcionarji, češ da štar plavalcev ni bil pravilen. Proti priznanju rezultata so se borili zlasti Sušakani in skušali na osnovi starih pravil dokazati, da so v pravu. Pri tej priliki je prišlo do incidenta, ker je znani g. Blažina, predstavnik Viktorije, izjavil pred vsem sodniškim zborom, da Ilirija »krade« točke. Zanimivo je, da je Ilirija v vseh dosedanjih srečanjih znala ohraniti športni duh, dočim je pri tekmi z Viktorijo prišlo do tradicionalnega incidenta, ki so ga, resnici na ljubo, spet povzročili predstavniki gostov. Slične dogodke je treba najostreje obsoditi in krivce eksperimentalno kaznovati, ker s tem rušijo ugled, ki ga ima plavalni šport med našim občinstvom.

100 m hrbtne dame:
1. Smolik 1:25.9;
2. Lampret 1:37.6;
3. Biondič 1:38.8;
4. Finc 1:42.
Točke: Ilirija 4, Viktorija 7.
Skupaj: Ilirija 11, Viktorija 11.

Smolikova je takoj v začetku silno forsirala, obrnila prva in v sijajnem času novega jugoslovanskega rekorda, ki ga je izboljšala za šest sekund, prispela čca 10 m pred drugo na cilj. Borba med Lampretovo in Biondičevo je bila dokaj ogorčena, vendar je bolj rutinirana Lampretova zmagala. Zverinova, ki je plavalna izven konkurence, je z lahkoto bila tretja.

400 m prosto gospodje:
1. Mini 5:28.6;
2. Mihalek 5:29.2;
3. Pestevšek 5:32.2;
4. Štrucelj 5:32.4.
Točke: Ilirija 4, Viktorija 7.
Skupaj: Ilirija 15, Viktorija 18.

Prvih 150 m plavajo vsi skupaj. Nato si pridobi Pestevšek nekaj na prednosti, ki je pa ne more zadržati. V ospredje se prerine Mihalek in vodi do 20 m pred ciljem. Tu Mini silno pritiska in v sijajnem končnem spurtu zmaga za pol metra pred Mihalekom. Pestevšek je omagal in v dobrem času ostal na zadnjem mestu. Začel je prehitro in ni mogel do konca obdržati istega tempa.

V vmesni točki so nastopili juniorji Ilirije na 50 m prsno. Rezultati so bili take:

100 m prosto dame: 1. Smolik (V) 1:22.4; 2. Kržan (I) 1:23.3; 3. Grošelj (I) 1:24.6; 4. Polić (V) 1:38.4.
Točke: Ilirija 5, Viktorija 6; skupaj: Ilirija 20, Viktorija 24.

Ta točka je bila za končno odločitev zelo važna. Obe Ljubljanki sta sijajno začeli in sta vodili do 75 m z več metrov prednosti. 10 m pred ciljem, ko je vse še računalo na končni prvi dve mesti Ilirje, je Smolikova nenadoma v silnem finišu prehitela obe, kar je pri Sušakanih vzbudilo ogromno navdušenje. Mlada sušaška plavalka trenutno pri nas nima konkurence.

100 m hrbtne gospodje: 1. Schell (I) 1:17; 2. Vilfan (I) 1:17.1; 3. Marčeta (V) 1:17.9; 4. Nego-vešić (V) 1:18.2.

Točke: Ilirija 8, Viktorija 3; skupaj: Ilirija 28, Viktorija 27.

Vilfan je prvih 50 m plaval ostro, potem pa ležerno, tako da ga je Schell pred ciljem prehitel za dlan. Sušakana sta plavala dokaj dobro in sta šele drugih 50 m zaostala. Schell je od dne do dne vse boljši in vedno iznova se nam utrjuje prepričanje, da bodo v nekaj letih Vilfanovi rekordi padli. Opažamo, da Vilfan zadnje čase ne plava več za čas, temveč samo še za placement oz. točke.

100 m prsno dame: 1. Werner (I) 1:35.7; 2. Finc (I) 1:40; 3. Bier (V) 1:45.1; 4. Candrič (V) 1:47.

Točke: Ilirija 8, Viktorija 3; skupaj: Ilirija 36, Viktorija 30.

Ta točka je od vsega začetka pomenila gladko zmago obeh Ilirijank, ki sta si kmalu pridobili več metrov prednosti in jo obdržali do cilja. Prese-nea slabi čas Bierove, ki je bila na študijah v inozemstvu brez treninga. Candričeva (juniorka)

je plavala topot šele tretjič pri javni prireditvi in si Sušakani od nje mnogo obetajo.

200 m prsno gospodje: 1. Cerer (I) 2:56.2 (I); 2. Hribar (I) 3:02.1; 3. Grkinič (V) 3:09.3; 4. Polić (V) 3:27.1.

Točke: Ilirija 8, Viktorija 3; skupaj: Ilirija 44, Viktorija 33.

V tej točki je bila zmaga Cererja sigurna. — Grkinič je plaval taktično in se držal Hribarja, da bi ga v finišu mogel prehiteti. Pa mu ni uspelo. Hribar je prekosil samega sebe in plaval v najboljšem času, kar ga je dosedaj dosegel. Predstavniki Sušakanov se je pritožil, da se je Cerer na 150 m obrnil z eno roko, kar pa je sodniška komisija ovrгла. Cererjev čas je boljši od rekorda, vendar ne bo priznan (napredpisani dres).

Pri tekmovalju 50 m prosto je z izvrstnim časom zmagal Pupo, ki daje slutiti, da bomo v njem imeli kmalu dobrega zastopnika na kratkih progah.
1. Pupo 29.2; 2. Brumec 30; 3. Verlič 30.8; 4. Hodalič 31.

Skoki: Zicherl, Kržan, Kordelič, Selan, Rojina, Vidmar, Pogačnik. Odlikoval se je Zicherl in mladi Selan. Po dolgem času je skakal tudi Pogačnik in pokazal, da bi pri resnejšem treningu mogel igrati v tej disciplini važnejšo vogo. Zicherl je moral na željo občinstva ponoviti 1 in pol salto naprej in cel vijak.

Šfeta 4 x 50 m prosto dame: 1. Viktorija 2:28.4 (Smalik, Dunič, Boršič, Kalpič); 2. Ilirija 2:30 (Finc, Kržan, Lampret, Grošelj).

Točke: Ilirija 6, Triestina 10.
Skupaj: Ilirija 50, Triestina 43.

Naše plavalke bi v tej disciplini skoraj dosegle zmago. Sicer je Viktorija od druge predaje vodila, vendar bi Grošeljva kmalu nadomestila izgubljene metre. Najboljši čas je dosegla Smolikova (30.5), kar je omembe vredno zlasti, če pomislimo, da je že prej plavala in zmagala v dveh točkah. Od naših plavalk je imela najboljši čas Kržanova.

Šfeta 4 x 200 m prosto gospodje: 1. Ilirija 10:01.2 (Schell, Mihalek, Fritsch, Vilfan); 2. Viktorija 10:08.9 (Štrucelj, Kurtini, Stocher, Mini).

Schell je prinesel dober meter prednosti, ki jo je pa Kurtini z izvrstnim startom izenačil in sta nato z Mihalekom istočasno predala. Po slabem prvem obratu je za Stockerjem Vilfan nekoliko zaostala, vendar je razliko kmalu popravil za dobrih 10 m. Fritschu se ni bilo treba mnogo truditi in je zmagal z 20 m prednosti.

Točke: Ilirija 10, Triestina 6.
Skupaj: Ilirija 60, Triestina 49.

Zmaga je bila Iliriji itak zagotovljena. Občinstvo je končni uspeh burno pozdravilo.

Waterpolo Ilirija : Victoria 7 : 1

Gostje so nastopili v postavi: Pavešič; Polić; Matković; Marčeta; Kurtini; Polić B.; Grkinič. — Ilirija: Pribovšek; Jamnik; Otruba; Vilfan; Fux; Fritsch, Lenart.

Ilirija je po Fritschu in Fuxu (2) v prvem polčasu dosegla 4 gole, kar je množica pozdravila s frenetičnim ploskom. V drugem polčasu je s sijajno igro dosegla še 3 gole. Viktorija pa samo enega. Proti koncu je bil igralec Sušaka poškodovan, pa je Otruba svojevoljno z njim zapustil igro.

Po sinočnjem dvoboju je končno stanje točk po prvem kolu sledeče:

1. Ilirija (Ljubljana) 185 točk,
2. Viktorija (Sušak) 165 točk,
3. Triestina (Trst) 149 točk,
4. Jadran (Split) 149 točk.

Iliriji se všteje za drugo kolo 54 točk, Triestini pa 5 točk.

KAC : Ljubljana (B) 3 : 2 (2 : 1)

Mlado moštvo SK Ljubljane je nastopilo sinoči proti koroskemu prvaku K. A. C. iz Celovca. Boncelj je nastopil na mestu srednjega krilca, vsi drugi igralci Ljubljane pa so bili mladi in doslej še malo ali nič preizkušeni v težkih tekmah. Pogačnik v голу sicer ni ponovil svoje dobre igre v zadnjih tekmah, vendar mu dobljenih golov ne moremo očitati, če vzamemo v poštev sonce, ki ga je v prvem polčasu dokaj oviralo. Oba branilca sta imela več slabih momentov kot pa dobrih. V krilski vrsti je Žitnik podcenjeval svojo okolico in puščal krilo prosto. Puterle je zadovoljil, Boncelj pa je za svoje novo mesto nekam majhen. V napadu se je odlikoval Tičar, ki pomeni novo pridobitev za ligino moštvo. Zadovoljil je tudi Erber, ki bo v doglednem času verjetno naše najboljšje levo krilo.

Igralci K. A. C. so nastopili utrjeni, ker so se prejšnji dan igrali polkusno tekmo za nastop proti inozemskemu amaterskemu moštvo.

Gostje so sicer pokazali dokaj lepo igro, ki pa seveda ni bila nad povprečno višino drugih avstrijskih amaterskih moštvo. Obramba, razen golmana ni bila najboljša, v krilski vrsti sta straneka krilca dobro podpirala napad, ki je najboljšo moč imel v desni zvezi. Končno sodbo bomo lažje izrekli jutri, saj radi verjamemo, da je pri praznem igrišču težko zaigrati za voljo.

Po lepem голу gostov, ki je padel iz kota, so domačini po Cankarju izenačili. Pred koncem polčasa so gosti dosegli vodilni gol.

V drugem polčasu sta oba branilca Ljubljane skuhala Pogačniku neprijetno situacijo in mu za nameček še porinila žogo v mrežo. Kmalu po tem

BREZ VODOVODA

veselje in vedrost
zdravje in svežost
so prednosti higijenske kopeli.

V mestih in
vaseh, kjer ni
vodovoda
odlično služi
„FEROLIM“

patentirana avtomatska
peč za kopalnice, ki daje
hitro (čez 25 minut) in po-
ceni (50 para) toplo kopel.

Proizvodi:
„FEROLIM“ Vinkovci

Minimalna nabavna cena, no-
benih stroškov za instalacijo.

Prospekte pošlila na zahtevo
brosplačno „FEROLIM“ Vinkovci

je Erber z enajstmetrovko dosegel drugi gol za Ljubljano.

Moštvu sta nastopili v teh-le postavah:
K. A. C.: Reinprecht; Nusser, Stertin, Kandolf, Hlinetky, Koroschitz; Steiner, Hame, Prammer, Kreiner, Ugoschegg.

Ljubljana: Pogačnik; Jerman, Ceglar (Žitnik); Puterle, Boncelj, Žitnik (Ceglar); Jycha, Cankar, Gerjol, Tičar, Erber.

Sodnik g. Vrhovnik je sodil dobro. Občinstva malo ali vsaj premalo.

Za Dawisov pokal

London, 24. julija. Austin (Angl.) je premagal 5:2, 7:5 Parkerja (Am.), Budge (Am.) pa 6:15:13, 6:1, 6:2 Harea (Angl.). Stanje je 1:1.

Marija Snežna na Velki

Pri nas bo v sredo, 4. avgusta tabor dekliških Marijinih družb lenarske dekanije. Ob 10 bo pridigal duh. svetnika Drago Oberžana iz Maribora. Po sv. maši bo pri cerkvi tabor deklet z govori, deklaracijami in petjem. Iz vsake župnije nastopi po ena govornica s kratkim jedrnatim govorom. Na to odmor, večerice in odhod. Marija Snežna z lepo, prostorno Marijino cerkvijo na visokem hribu je najlepša obmejna točka s prekrasnim razgledom na vse strani. Dekleta na veselo evidenje tudi iz župnij jarenske in ljutomerske dekanije, ki so v bližini!

Tabor kmetske mladine na Polzeli v nedeljo, dne 1. avgusta 1937

Sredi lepe Savinjske doline leži prijazna župnija Polzela. Blizu cerkve je katoliški prosvetni dom, katerega so postavili vneta krščanski fantje z lastnimi stroški in rokami, brez vsake državne podpore. Toda komaj se je začelo katoliško delovanje gibati v vsej svoji živahnosti, je prišel hudoben človek in je zaprl ta dom, postavljen za izobrazbo in napredek mladine.

Velika žalostje legla na srca vseh zavednih Polzelanov, a strla jih nil Bili so prepričani, da pride gotovo čas svobode. Žalostni so bili tisti časi. Vse je bilo dovoljeno: zbirati se po gostilnah in barakah cele noči in tam pripravljati zdravje in čast, samo eno je bilo nevarno: vzgajati mladino v pravem katoliškem duhu. Hvala Bogu! Ti dnevi so minili. Mnogo nam je sovražnik uničil in pokvaril — a strl nas ni.

In to hočemo dokazati dne 1. avgusta vsem prijateljem katoliške prosvete, da še živi katoliška mladina na Polzeli, in sicer še vse bolj navdušena in odločna ter pripravljena za velike čase, katere nam je napovedal nepozabni vladika dr. A. B. Jeglič. Da ta duh ni zamrl, to hočemo dokazati ta dan s svojim nastopom vsem prijateljem, tovarišem in znancem od blizu in daleč in ob tej

priliki javno izpovedati, da nočemo in ne bomo zatajili svoje katoliške vere, svojega slovenskega jezika in jugoslovanskega čuta.

Tudi bomo povedali, da ne bomo pustili nikomur skruniti teh naših svetinj, ki smo jih prejeli od svojih dragih očetov. Zavedamo se namreč, da le ob teh svetinjah bomo lahko obdržali našo mladino v teh razburkanih časih pošteno in srečno in s tem tudi naš narod.

Zato lepo vabimo vse prijatelje našega gibanja, katerim je pri srcu sreča in poštenje naše mladine, pridite na ta naš tabor, da se navdušimo skupno za nadaljnje boje!

Spored tabora:

Ob 1. popoldne se izberejo udeleženci, ki se nameravajo udeležiti spreveda, na postaji. Od postaje korakamo v določenem redu v cerkev, kjer bodo slovesne litanije, ki bodo ob pol 2. Po litanijah korakamo v sprevedu na telovadnico na Breg, kjer se začne tabor točno ob 3. Na taboru govori domači g. župan in g. dr. Hanžič iz Celja. Med taborom telovadni nastop in petje. Vstopnina: se-deži 8 din, stojišča 4 din, otroci 2 din.

Jesenice

Zadnjič med nami. V zadnji številki lista »Na mehan« je popisano zadnje bivanje dr. Jegliča med Jesenčani. Njegov zadnji obisk v industrijskih Jesenčah prikazuje dr. Jegliča v vsej njegovi veličini. Sestavek o dr. Jegliču nosi napis »Zadnjič med nami«.

700 kovinarjev na izletu. Zadnji čas je pričela KID organizirati skupne obratne izlete v zgodovinske kraje železarske obrti na Gorenjskem. Zadnjega takega izleta se je udeležilo nad 700 kovinarjev z ženami in otroci. Zebjarska združenja v Kropi je izletnikom predvajala film o zgodovini železarstva v Kropi.

Teden slovenske kulture pripravljajo Jesenčani. V teh dneh bo Krekova prosveta poživila delovanje in bo pokazala veliko kulturno, prosvetno, gospodarsko in socialno delo v teku zadnjih 50 let. Organizirana bo tudi razstava. Prireditel bo v mesecu septembru.

Najlepša hiša na Jesenčah bo stanovajska hiša za nameščenice KID, ki jo prične graditi Pokojniški zavod. Res, da imata pri tej zgradbi največ zaslug KID in PZ, vendar je tudi res, da je društvo nameščenicev KID storilo svoje veliko delo, da je prišlo do zgradbe. Društvo nameščenicev KID je po delu za dobro svojih nameščenicev eno najboljših stanovjskih organizacij že od nekdaj.

Kaj so Jesenčani po poklikih? Gosp. Anton Melik omenja v »Tehniku in gospodarstvu«, da se poklici Jesenčanov delijo sledeče: S kmetijstvom se jih peča 6.7%, z obrtjo in industrij 60.4%, s trgovino 2.8%, z denarnimi zavodi 0.3%, s prometom 17.7%, železničarji, javna služba in svobodni poklici 4.7%, upokojeni in rentniki 6.9%, dninarji in delavci brez podrobne označbe 0.2%. To je seveda veljalo leta 1931, danes se ta razdelitev gotovo že loči. Samo Slograd zaposluje do 700 delavcev in tovarna je v teku teh let novovo zaposlila tudi nad 600 delavcev.

Volitve zaupnikov pri Slogradu. Pri gradbeni tvrdki Slograd na Jesenčah so bile volitve zaupnikov. NSZ je dobila 151 glasov, ZZD 146 glasov in socialisti 141 glasov. Zaupniki 4:4:4. Volivna udeležba 56%.

Kino Krekov dom predvaja v nedeljo, dne 25. in ponedeljek, dne 26. julija, obakrat ob pol 9 zvečer, film po romanu Charlesa Dickens »V senci giljotine«. V glavni vlogi Ronald Colman, znan iz filma »Bela sestra in črni anjele, ter Elisabeth Allan. Dodatek: Fox-journal, barvani in kulturni film.

Novo mesto

Nesmiselni izpad »Slov. narodac«. Ljubljanski starina »Slovenski narod« se je v zadnjem času spril tudi nad Novo mesto. Nevzdržno stanje vlada po njegovem mišljenju ne samo v državi in banovini, temveč tudi na naši občini, v kateri pristajši smeri, katero zastopa tudi on, v sled svoje malopomembnosti od lanske jeseni nimajo nobene besede. Sploh je opažati, da raje »Slovenski narod« v novomeške prilike kakor stara baba med starino. Kakor so se imeli naši pristajši priliko prepričati, mi na dosedanje izpade »Slovenskega narodac« nismo reagirali, ker smatramo te izpade kot brezpomembne in izraz piševe malomeščanske omejenosti. Ko bo prišel čas, bomo na merodajnem kraju povedali tudi mi svojo besedo, ki bo dobro držala. — Zadnji članek, katerega je »Slovenski narod« objavil 22. julija 1937 in v katerem po-

roča o nesreči z gasilskim avtom, o požaru na Krki in o mladnem gospodcu, je navadna denunciacija, preplavljena z lažmi. Le v osebno obrambo g. Sterbenca omenimo, da ima on šoferški izpit za vožnje z osebnimi in tovarninskimi avtomobili do 3500 kg težine, dočim tehta avto gasilske čete v Novem mestu konaj 1500 kg. Sicer pa je on pri gasilski četi v Novem mestu, ki je uvedla v tej stvari preiskavo, dobil popolno zadovoljenje s tem, da je ugotovila, da njega ne zadene pri nesreči z avtomobilom nobena krivda. Kar pa se tiče ponesrečenja g. Lumperta, opozarjamo anonimnega pisca, naj se prihodnjič najprej točneje informira in potem naj šele denuncira, ako mu je to že tako prešlo v kri. Zakaj je ponesrečenec v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji, o tem ne bomo pisali, ker je to njegova privatna stvar. O kakem razburjenju pa mi v Novem mestu ničesar ne vemo. Verjamemo pa, da so gotovi tipi s piscem vred razburjeni že precej časa. Zakaj so razburjeni, pa sami najboljšje vedo!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 25. julija: 8 Vesel nedeljski pozdrav (plošče) — 9 Čas, vreme, poročila, spored — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45 Verski govor (p. dr. Gvido Rant) 10 Koncert oddeleka godbe »Sloga« 11.00 Iz kraljevske igralec (plošče) — 11.30 Otroška ura: Teta Marička kramlja in pepeva — 12.00 Koncert na harmoniki (gospod Rudolf Piliš) — 13.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 13.15 Kar imamo, to vam damo (plošče po željah) — 17 Kmet, gospodinja, skla navodila in poročila — 17.30 Prenos koncerta vojaške godbe iz restav. Bellevue — 18 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Trije veliki pesniki troimenih bratov: Džura Jakšič, Silvije Kranjčević in France Prešeren (Anka Raketič, prof.) — 19.50 Verdi: Aida, fantazija (plošče) — 20 Za zabavo in za ples: Trboveljski pevski jazz-kvartet, vmes plošče — 21.30 N. Novakove pesmi poje Mirko Dolničar — 22 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Orkestralni koncert (plošče).

Ponedeljek, 26. julija: 12 Priljubljeni napevi (plošče) — 12.45 Čas, vreme, poročila — 13 Čas spored, obvestila 13.15 Glasbene slike (plošče) — 14 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 15 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 15.30 Nac. ura: Karl Snoj Leki — švedski pesnik slovenskega porekla (Luka Smolčkan) — 15.50 Zanimivosti — 16 Dvorak: Slovanski ples št. 1, 2, (plošče) — 19.30 Potreba slovenskega zbljevanja v sedanjosti (g. prof. Etlbin Boje) — 20.30 Pevski sekte »Mladost« — 21.15 Pevski koncert gđe. Majde Lovštevove — 22 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Harmonika (g. Martin Praprotnik).

Drugi programi

Nedelja, 25. julija: Belgrad: 20.30 Srbski večer — Zagreb: 20. Tamburice — 20.45 Zabavni koncert. — Dunaj: 19.35 Vojaske godba — 20.40 Plesna glasba — 21.25 Zabavni koncert — Budimpešta: 19.45 Salonski orkester — 22 Orkestralni koncert — Trst-Milano: 17.15 Orkestralni koncert — 21 Igri, nato orkestralni koncert. — Rim-Bar: 21 Puccinijeva opera »La Boheme«. — Prag: 19.05 Pester koncert — 21.10 Oktet — 22.35 Kavarska godba — Varšava: 21 Igri — 22 Violina — 22.30 Schumannove pesmi — Berlin: 20 Pihala — »Königsberg«: 20 Orkestralni koncert — Hamburg: 20 Pletna noč na morju — Lipsko: 20.16 Zabavni koncert — Beromünster: 19.57 Romantična glasba — 21 Igri — 21.35 Plesna glasba — Strassburg: 21.30 Nabožni koncert.

Ponedeljek, 26. julija: Belgrad: 20 Plošče — 21 Orkestralni koncert — Zagreb: 20.16 Bizetova opera »Carmen« — Dunaj: 19.35 Francoska operetna glasba — 20.40 Pokrajinski program — 21.40 Ples na klavir — 22.35 Plesna glasba — Budimpešta: 22 Oporni orkester — 22.35 Ciganska glasba — Trst-Milano: 21 Valček in korzetti — 21.50 Komorna glasba — Rim-Bar: 21 Sinfonični koncert — Prag: 19.35 Prenos iz Solnograda — Varšava: 20 Orkestralni koncert — 21 Piano — Lipsko: 21.30 Družinska filharmonija — Frankfurt: 21.15 Brahmovova druga sinfonia — Monahovo: 10 Plesna glasba — 21.10 Chopinove klavirske skladbe — Bukarešta: 19.35 Veliki skladatelj;

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno dobri soprog, tatek, brat in stric, gospod

IVAN KOSOVINC

sekretar poštne direkcije v pokoju

v soboto, dne 24. julija 1937 zvečer, previden s tolažili svete vere, po dolgi in mučni bolezni za vedno odšel k svojemu Stvarniku. — Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Ciril Metodova 19.

V Ljubljani, dne 24. julija 1937.

Globoko žalujoči ostali.